

**Školní vzdělávací program
pro základní vzdělávání
Rozkvétáme společně
od kořenů ke slunci**

**Základní škola Pivoňka
Chříč 23 331 43 Chříč**

Naše motto:

*Důvěřujme dětem a pomozme jim hledat
takovou cestu, aby rozkvetly do své jedinečné
krásy a vytrvaly ve své chuti poznávat svět*

1 Identifikační údaje

1.1 Název ŠVP

1.2 Údaje o škole

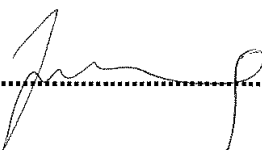
Název školy: Základní škola Pivoňka
Adresa školy: Chříč 23, Chříč, 331 43
Jméno ředitele školy: MgA. Jana Jakubíčková
Kontakt: e-mail: jana.jakubickova@skolapivonka.cz, web:
<http://www.skolapivonka.cz>
Telefon: 702404105
IČO: 06010202
RED – IZO: 181086948

1.3 Zřizovatel

Název zřizovatele: Generation Europe, z.s.
Adresa zřizovatele: Vratislavova 30/8, Praha 2 12800
Telefon: 603216581, 374440180
e-mail: info@generationeurope.cz

1.4 Platnost dokumentu

Platnost od: 1. 9. 2019
Verze SVP: 3
Datum projednání v radě školy: 27. 8. 2019

.....

ředitelka školy

MgA. Jana Jakubíčková

ZÁKLADNÍ ŠKOLA PIVOŇKA
CHŘÍČ 23, 331 43
IČ: 06010202
e-mail: jana.jakubickova@skolapivonka.cz
telefon: 702 404 105 • www.skolapivonka.cz

.....

Razítko školy

2 Charakteristika školy

2.1 Úplnost a velikost školy, vybavení školy

Naše škola je neúplná – tvoří ji pouze 1. stupeň. Ve školním roce 2019/2020 jsou otevřeny dvě věkově smíšené třídy. Typem školy jsme malotřídní škola – ročníky jsou spojené dohromady. Ve školním roce 2019 /2020 máme zastoupeno všech pět ročníků prvního stupně – 1.-5. ročník. Třída I. (1., 2.) spojuje první a druhý ročník, třída II. (3., 4., 5.) spojuje třetí, čtvrtý a pátý ročník. Maximální kapacita jedné třídy je 20 žáků, optimální 16 žáků. Maximální kapacita naší školy je stanovena na 40 dětí – jedná se tedy o malou školu rodinného typu.

Na výuku některých předmětů dělíme děti dle ročníků či úrovně. Při projektovém vyučování pracují děti naopak cíleně i ve věkově smíšených skupinách.

Součástí školy je školní družina. Bližší informace o charakteristice a fungování školní družiny najdete ve zvláštním dokumentu – ŠVP školní družiny.

Škola se nachází v obci Chříč nedaleko řeky Berounky. Chříč se nachází na rozhraní dvou krajů a tří bývalých okresů: Plzeň – sever, Rakovník a Rokycany. Díky tomu je zde velmi špatné dopravní spojení, které se ale díky zřízení základní školy zlepšuje. V obci je nyní autobusové spojení do Kralovic a do Zbiroha. Obec se nachází na hranici CHKO Křivoklátsko. Pod školou protéká Chříčský potok, který se vlévá do Berounky. Cestou vytváří krásné údolí, které nabízí ideální podmínky pro pozorování chráněných živočichů jako je mlok skvrnitý aj., stejně jako přirozeného biotopu lesa a potoka s nepatrnými zásahy člověka. Okolí Chříče nabízí ideální podmínky pro výuku venku – rozsáhlé lesy, klidné polní cesty, louky, údolí Javornice, zříceniny hradů i památkově chráněné vesnice.

Škola sídlí v samostatné budově v rozsáhlém areálu barokního pivovaru Chříč. V areálu pivovaru využívá škola Sladovnu, ve které je nově zrekonstruovaná kuchyň splňující hygienické normy na bistro a stejně tak i sál, který přes týden slouží pro vydávání jídel a stolování dětí. Stravování je zajištěno formou služeb od Pivovaru Chříč. V prvním patře sladovny je interaktivní Muzeum každodennosti, které škola využívá pro výukové účely a aktivity.

Škola má své sídlo v budově bývalé stodoly, a později traktorových dílen JZD. Jednopatrová budova orientovaná do návsi prošla rozsáhlou rekonstrukcí tak, aby odpovídala všem stavebním a hygienickým parametrům pro ZŠ zapsanou v rejstříku MŠMT a zároveň vytvářela příjemné, podnětné a estetické prostředí. Objekt stodoly zde stál již v 19. století. Současná podoba školy má industriální rurální charakter. Budova školy se skládá z vestibule s posezením a školní knihovnou, ze šaten, chlapeckých a dívčích toalet, kuchyňkou Toalety jsou vyzdobeny mozaikami, které vytvořily společně rodiče dětí. Dále ze dvou prostorných učeben rozdělených na jednotlivá centra s výukovými pomůckami: na matematiku, český jazyk, rozvoj grafomotoriky a psaní, Svět kolem nás. Díky velkým oknům má prostor školy velmi dobré světelné podmínky. Ve třídách mají děti možnost pracovat jak ve školním lavicích, tak na podlaze na koberečkách, kde si vyskládávají výukový materiál. Na podlaze jsou kruhově koberce, které slouží jako vymezení prostoru pro ranní kruhy i pro shromáždění celé třídy při výuce, hrách i diskuzích. Třídy jsou vybaveny moderním zařízením, učebními pomůckami, počítačem, tiskárnou a prezentační technikou. Součástí tříd je úložný prostor na ukládání žákovských portfolií a rozpracovaných prací.

Výstupy z právě probíhajícího projektu jsou prezentovány ve vestibule školy. Zde jsou také vyvěšeny všechny potřebné informace pro rodiče i návštěvníky.

Součástí školy je tělocvična a prostor pro školní družinu. Školní družina je vybavena potřebnými pomůckami a hrami pro trávení volného času – vhodným nábytkem, sedacími vaky, hrami, stavebnicemi, výtvarnými potřebami. Tělocvičnu využíváme současně jako sál pro pořádání školních akcí, školní slavnosti, oslavy – k možnosti všestranného využití.

Škola disponuje dvorem s venkovním posezením a prostorem pro hry po přestávkách a pro posezení. U školy je vytvořena venkovní dílna - altán pro výtvarné, rukodělné a řemeslné činnosti. Děti zde mají k dispozici přírodniny, materiály i potřebné zázemí pro tvořivou práci pod dohledem pedagoga. Altán slouží zároveň jako místo pro setkávání při akcích pro rodiče a širokou veřejnost, hojně je využíván i školní družinou. Škola využívá také ateliér v sousední budově, který je plně vybaven pro práci s nejrůznějšími výtvarnými materiály, je zde keramická pec, kruh, ponk a nářadí

pro truhlářství a řezbářství. Součástí areálu je také zahrádka, kde děti pěstují zeleninu a bylinky, ohniště a prostor chovatelský, kde děti pečují o králíky, morčata a včely. .

Pozemek školy navazuje přímo na školní zahradu, kde využíváme venkovní altán pro výuku i pro práci v odpolední družině či volnočasových kroužcích. Děti zde mají domeček i prostor pro hry. Součástí zahrady je také sad, odkud děti sklízí ovoce.

V dalším rozvoji školy se počítá s úpravou školní zahrady – vytvoření terasovitých výukových políček,, postavení sušárny na ovoce s keramickou pecí na zahradě a k postupnému zkrášlení okolí školy. Rádi bychom vytvořili hmatové chodníčky a přírodní hrací prvky na zahradě.

2.2 Charakteristika pedagogického sboru

V současnosti působí na naší škole 6 pedagogických pracovníků. Všichni pracovníci jsou plně kvalifikovaní a mají zkušenosti s pedagogickou a výchovnou činností. Při práci s dětmi uplatňují nové pedagogické inovativní metody, s kterými mají zkušenosti. Dále přináší do pedagogického procesu obohacení díky svým zájmům a zaměření (hudba, divadlo, fotografie, ruční práce, vaření, řezbářství, kutilství aj.).

K dětem přistupujeme s respektem a totéž očekáváme od dětí. Pracujeme na principech “má svoboda končí tam, kde začíná svoboda druhého.” Učíme děti rozhodovat se, vybírat si z více možností a zároveň být zodpovědný, ohleduplný k ostatním a znát hranice.

Všichni z pedagogů mají odpovídající vzdělávání, odbornou kvalifikaci se dále snažíme zajistit převážně dalším vzděláváním pedagogických pracovníků. Každý rok posíláme pedagogy minimálně na dva semináře zaměřené na rozšíření jejich kvalifikace a rozšíření jejich pedagogických metod a přístupů. Ve škole navíc pořádáme minimálně dvakrát do roka vzdělávací semináře nejen pro naše pedagogy, ale také pro rodiče či pedagogy z jiných základních škol. Semináře se týkají jak nových výukových metod, tak efektivních výchovných a vzdělávacích strategií a přístupů.

Vzhledem k individuálnímu přístupu k žákům a diferenciaci práce dětí dle jejich tempa a schopností, zájmů pracujeme ve třídě I. (1. – 2.) na některé předměty ve dvou – pedagog a asistent pedagoga Ve třídě II. (3., 4., 5) jsou integrovány dvě děti s doporučenou asistencí, které individuálně podporuje a pracuje s nimi asistent pedagoga – v této třídě pracuje tedy třídní učitel a asistent pedagoga. V ranní a odpolední družině s dětmi pracuje vychovatelka s odbornou kvalifikací. .

2.3 Vybavení školy

Naše škola je vybavena tak, aby poskytovala dostatek prostoru pro rozvoj žáků v nejrůznějších oblastech lidské činnosti. Vestibul školy je místo pro setkávání, čekání, odpočinek, relaxaci – ať už dospělých, rodičů, návštěvníků či dětí. Jsou zde doporučené knižní novinky, časopisy pro děti a mládež, které naše škola odebírá a stejně tak i časopisy o výchově a vzdělávání. Dále je zde tiskárna s kopírkou pro aktuální výukové potřeby učitele a žáků. Ve třídě je kladen důraz na rozsáhlou škálu pomůcek, které žákům pomáhají hapticky, zážitkově, vizuálně probírat látku, procvičovat si ji a samostatně či ve skupině ji upevňovat. Vzhledem k zaměření školy kombinujeme jak koupené, tak vyráběné pomůcky.

Koupené pomůcky – předně Montessori výukový materiál – je názorný a velmi efektivní nástroj pro pochopení a procvičení některých pojmů a problematik z českého jazyka, matematiky a svět kolem nás. Pomůcky jsou uloženy na policích se štítky dle okruhů učiva. Jsou uloženy v košíčcích, na táčech a ve složkách tak, aby vytvářely přehled a jasný řád pro uložení – děti tak přesně ví, kam mají pomůcky uklidit. Zároveň si mohou pomůcku půjčit, pokud potřebují něco procvičit, nebo zpřesnit. Přehlednost vytváří ve třídě harmonii a řád, který je tolik potřebný pro soustředěnou práci dětí. Přehlednost a dostupnost velkého množství pomůcek umožňuje i učiteli a asistentovi pedagoga reagovat na vzniklou situaci a vysvětlit nejasnosti dítěti za pomoci vybrané vhodné pomůcky. Stále se snažíme vytvářet nové pomůcky dle potřeby.

Ve třídě I. (1. – 2.) je více pomůcek zaměřených na přípravu na psaní – vycházející z Montessori mateřských škol, ale i dalších osvědčených metod: Tyto pomůcky se zaměřují na uvolňování ramene, předloktí, zápěstí, jakož i na správný úchop. Zároveň zde připravujeme pro děti nova velkoplošná

cvičení na uvolňování ruky, psaní do krupice, hmatová cvičení, tabulky na psaní a grafomotorické "taháky" na psaní. Jsou zde uloženy také smírková písmena pro nácvik psacích písmen.

Ve třídě II. (3., 4., 5.) jsou k dispozici pomůcky na osvojení gramatických jevů a koutek s materiály pro tzv. Centra aktivit vycházející z programu Začít spolu, ve kterém žáci pracují podle zadání samostatně ve skupinkách.

V tělocvičně máme základní sportovní nářadí, které využíváme při tělesné výchově i v družině. Moc rádi bychom toto nářadí rozšiřovali a mohli tak dětem nabídnout širší nabídku tělovýchovných aktivit.

2.3 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Naše škola je otevřená dlouhodobým projektům a mezinárodní spolupráci. Dlouhodobě jsme zapojeni v projektu Škola v lese a Jděte ven. Oba projekty se zaměřují na práci s dětmi venku, na podporu jejich sensitivity, odbourání strachů z přírodního prostředí a rozvoj vnímavosti. Partnerem obou projektů je nezisková environmentální organizace Tereza, která se dlouhodobě věnuje ekologickému vzdělávání dětí. Aktivity z projektu Škola v lese používáme při našich Dnech venku – celoročně tak děti vedeme k činnostem, které propojují jednotlivé vzdělávací obory za účelem podrobného poznání biotopu lesa a jeho důležitosti pro lidskou společnost. Druhý projekt Jděte ven se zaměřuje na podporu dětí zkoumat přírodní prostředí všemi smysly, trávit co nejvíce času venku. Aktivity z tohoto projektu využíváme zvláště při Dnech venku a během odpolední družiny.

Jsme zapojeni do iniciativy Fairtradeová škola, představujeme dětem potraviny z odpovědného zemědělství a výroby jakou fairtrade představuje. Ve spolupráci spolku Propolis, který dlouhodobě oživuje kulturní a společenské dění ve Chřívči, realizujeme a obohacujeme oslavy tradičních lidových svátků – jako je: Masopust, Vynášení Smrtky, Svatonepomucká pouť, Svátek světla na Sv. Martina a vánoční zpívání.

Jsme zapojeni do projektu Postcrossing, ve kterém žáci píšou pohledy lidem z celého světa a zároveň pohledy z celého světa dostávají. Procvičují si tím anglický jazyk. Anglický jazyk procvičují také při psaní dopisů tibetské dívce, kterou podporujeme na jejích studiích v internátní škole v Indii v rámci projektu Adopce na dálku. Děti si na příspěvek dívce vydělávají peníze na každoročním školním jarmarku.

Jsme zapojeni do projektu Základy finanční gramotnosti, v rámci něho si děti osvojují základní znalosti o penězích, nákladech, výdělcích, zisku, šetření, nákupu, půjčkách apod. a vytváří a budují společně ve skupinách dle svého výběru start – upové firmy, ve kterých se učí základům podnikání a zároveň praktickou dovednost, kterou po celý školní rok rozvíjí. Vytvořené výrobky potom prodávají žáci rodičům na školních jarmarcích a rozhodují o nakládání s výdělkem.

2.4 Spolupráce s rodiči žáků a jinými subjekty

Naše škola je nositelem certifikované značky Rodiče vítáni. Splňujeme všechna povinná a téměř všechna dobrovolná kritéria pro získání této značky. Spolupráce s rodiči je pro nás velmi důležitá – s dítětem přijímáme do školy celou rodinu. Snažíme se, aby vztah mezi rodiči a pracovníky školy byl otevřený, přátelský, respektující. Prostor školy a pravidla pobytu ve škole jsou nastaveny tak, aby se zde rodiče cítili dobře, mohli se do školy bez problémů dostat, podívat, sdílet některou z částí vyučování. Otevřená a efektivní spolupráce s rodiči je postavena na těchto bodech:

- Rodiče se mohou kdykoli po domluvě podívat do vyučování.
- Rodiče mohou kdykoli během dne na dítě počkat ve vestibulu školy.
- Na začátku školního roku dostanou rodiče kontakty na všechny pracovníky, kteří s dětmi pracují.

- Mohou si domluvit schůzku a dotyčný pracovník si na rodiče, pokud tomu nebrání závažné věci, najde čas.
- Na konci týdne píše učitel rodičům e-mail, kde shrnuje, co se během týdne ve škole událo, co s dětmi dělal.
- Na začátku školního roku dostanou rodiče rozpis důležitých akcí, které je během školního roku čekají. O případných změnách, nebo nových akcích jsou včas informováni.
- V týdenním plánu každého dítěte informuje učitel rodiče o pokrocích a doporučení pro každé dítě.
- Rodiče jsou zváni na školní pobytové akce.
- Rodiče jsou zváni na zakončení projektů, během roku jsou připravovány tzv. Školy pro rodiče, kdy rodičům pedagogové i děti představují některé ukázky učiva, metody výuky, témata.
- Rodiče jsou zapojováni do chodu školy – brigády, příspěvky do projektů, školní oslavy svátků.
- Během roku pořádáme rodičovské kavárny, kde jsou rodiče informováni o akcích školy, změnách, jsou zváni k diskusi o rozvoji školy.
- Pro rodiče jsou pořádány semináře o výchově a vzdělávání.
Tříkrát do roka probíhají tzv. tripartitní schůzky, při kterých se schází rodič – dítě – učitel a společně probírají situaci dítěte, jeho práci za uplynulé období a možný rozvoj.
- Na společných schůzkách rodičů se nikdy veřejně neřeší konkrétní děti a jejich problémy.
- S rodiči je jednáno s respektem, přátelsky a vždy je hledána konstruktivně cesta k řešení, která bude dobrá pro obě strany.

Naše škola dlouhodobě spolupracuje s Muzeem severního Plzeňska v Mariánské Týnici a především s Centrem stavitelství v Plasích, kam děti jezdí s pedagogy na prohlídky, workshopy a zajímavé výstavy. Spolupracujeme s obcí Chříč, děti se podílí na obohacení kulturních akcí stejně jako na čištění okolní přírody, sázení stromů, okrašlování. Máme dobré vztahy k Mateřskou školou Chříč – děti z Mateřské školy k nám chodí na návštěvu a na kulturní akce, které naše škola pořádá.

3 Charakteristika ŠVP

3.1 Zaměření školy

Pivoňka je škola, která si klade za cíl podílet se na výchově zdravě sebevědomých a radostných dětí, které se umí zorientovat ve světě, ve kterém žijí, a které přijímají zodpovědnost za sebe i společenství, jehož jsou aktivní součástí. Školu chápeme jako zásadní místo pro dítě a celou rodinu, proto považujeme za zcela zásadní vytvořit ve škole podnětnou, **bezpečnou a přátelskou atmosféru**. Nikdo z nás – ať dospělí či dítě – nemá rád, když je vystavován stresu, posměchu, hanbě. Cítí se poté frustrovaně, smutně, našťvaně. Nevhodné komentáře, nepříjemné poznámky a zesměšňování vedou často k pocitům neúspěšnosti a ztráty sebedůvěry, děti mohou ztrácet chuť a motivaci k učení, protože jiní jsou lepší, mohou z kolektivu vyčleňovat ty neúspěšné nebo ty moc úspěšné. Tvoří se černé ovce třídy a špatné vztahy. Chceme školu s emočně bezpečným prostředím. Školu, která neznamena pro děti stres a strach, protože je-li člověk v takových emocích, nemůže se učit něčemu novému.

U dětí **podporujeme přirozenou dětskou touhu a radost z učení**. Z vlastní zkušenosti víme, že děti v předškolním věku se přirozeně samy učí chodit, mluvit, ptají se na spoustu věcí, dělají všemožné objevy a zajímá je svět. Je to to nejcennější, s čím děti do školy přichází. Naší snahou je dětem tuto přirozenou touhu nevzít, ale podpořit. Chuť poznávat – nebo-li vnitřní motivace je často zničena orientací na známky, niko-li na objevy, obsah učiva, dovednosti. Proto je hodnocení v naší škole orientováno jinak. Dětem necháváme dostatek prostoru na objevování a hledání odpovědí na své otázky.

Dnešní svět je jiný než ten před 15, 30 a víc lety. Děti se potřebují umět ptát a hledat odpovědi, prozkoumávat určité téma z různých úhlů. Pokud si mají zapamatovat skutečně důležité věci, je potřeba ukazovat jim souvislosti, propojovat předměty. V naší škole budou děti konstatně pracovat na určitém projektu, kde získají poznatky o světě kolem sebe propojením jednotlivých předmětů. **Učíme děti hledat souvislosti.**

Dítě, více než dospělí, vnímá svět všemy smysly. Proto při výuce dbáme na využití všech smyslů. Využíváme množství osvědčených metod a cest, které dětem umožní zábavnou formou zjišťovat potřebné znalosti a osvojovat dovednosti. Více o metodách níže.

S dětmi pracujeme individuálně. Zamýšlíme se nad každým dítětem, jeho možnostmi. Dáváme každému dítěti dostatek prostoru, času, podpory, aby se rozvíjel dle svých možností. Víme, že každé dítě je jiné, někdo je rychlejší a někdo pomalejší. Někdo potřebuje klid, někdo rád pracuje ve skupině. Vzhledem k malému počtu dětí ve třídě dáváme dětem na práci dostatek času a prostoru. Během vyučování děti pracují na zemi, v lavicích, venku, ve skupinkách, ve dvojicích. Důležité je pro nás stanovení pravidel a jejich dodržování, respektování ostatních a vytvoření klidu pro smysluplné učení všech.

U dětí se snažíme **rozvíjet samostatnost a zodpovědnost** za své vzdělávání. Chceme děti vést k aktivitě, a proto je učíme rozhodovat se a nést následek svého rozhodnutí. Děti se spolupodílí na rozhodování o věcech, které se jich týkají, jichž jsou součástí, např. při stanovování pravidel vzájemného soužití a chování ve třídě formulovaných do podoby společných pravidel, při řešení problémů ve třídě, při výběru některých témat, knih, aktivit. Naším cílem je učit děti postupně plánovat si učivo, vidět a chápat smysl učeného, orientovat se v učebním procesu během roku. Děti se učí plnit si své povinnosti – samy si vybírají, kdy budou pracovat na určitých úkolech, které dostávají zadané s termínem odevzdání apod.

Vědomosti jsou pro nás stejně důležité jako kompetence a vytváření kladných vztahů ve třídě. Cíleně pracujeme na rozvoji klíčových kompetencí během vyučování, volením aktivních metod výuky, přístupem vyučujících, pedagogů.

Vzhledem k malotřídnímu charakteru školy se u dětí budují přirozeně vztahy s mladšími, staršími, do školy jsou zapojovány celé rodiny, rodiče jsou ve škole vítáni.

Pro vyučování během školního roku využíváme tyto **metody**:

Náš vzdělávací koncept vychází z osvědčené metody Montessori, který funguje po celém světě v několika tisících škol. Metoda Montessori podporuje individualitu každého dítěte a jejich vnitřní motivaci. Chceme děti vést k přebírání zodpovědnosti za jejich vlastní učení ve svobodném prostoru.

- **Vyučovací centra:** Třída je koncipována jako inspirativní prostor, ve kterém jsou centra pro výuku českého jazyka, matematiky, přírodních věd, umění a historie, zeměpise a nauky o světě. V každém centru jsou pomůcky a vzdělávací materiály, které si děti mohou volně půjčovat.
- **Pomůcky:** Při práci děti využívají důmyslné pomůcky, které pomáhají dětem pochopit probíranou látku. Velká část pomůcek vychází z metody Montessori. Montessori pomůcky se vyznačují skvělou názorností, barevným rozlišením, řádem, důmyslným využitím hmatu, sluchu, zraku a celkové motoriky dětí. Většina pomůcek je vytvořena tak, aby si dítě mohlo s pomůckou samo pracovat a některé práce samo zkontrolovat. Pomůcky využíváme pro vysvětlení určité látky, kdy učitel provádí prezentaci s pomůckou, zadává dětem úkoly s pomůckou a poté je nechává samostatně pracovat a zkoušet a procvičovat si látku. Se všemi pomůckami může pracovat skupina i jednotlivec. Pokud je dítě zaujato určitou prací, tématem, může postupovat dopředu, učitel ho seznamuje s dalšími pomůckami a posouvá ho dopředu, podporuje jeho zájem.

- **Bloky výuky:** Děti pracují samostatně, ve dvojici či skupině. Pracují ve výukových 1,5 hod. blocích či 45 minut dle rozvrhu. Dle potřeby se rozvrh může upravit, pokud např. Děti pracují na určitém projektu, je exkurze atd.
- **Tématická výuka:** Děti pracují celoročně na tématech, které spojují souvislosti z předmětů. Děti vytváří prezentace, vyhledávají informace, učí se prezentovat, za pomoci metod dramatické výuky, pokusů a výuky v terénu samy pokládají otázky a hledají na ně odpovědi. Výchovy – hudební, výtvarná, pracovní – jsou plně propojeny dle projektového tématu.
- **Projektová výuka:** Několikrát ročně pracujeme s žáky na projektech – tzn., že žáci na určité téma vyhledávají informace, stanovují postupy, hledají odpovědi, připravují výstupy, prezentace, happeningy, propojují své poznatky z reálným světem kolem nich.
- **Centra aktivit:** Děti se učí pracovat v tzv. centrech aktivit, kde je probírané téma nahlíženo z různých stran a pro děti jsou připraveny kreativní úkoly, které musí ve skupinkách plnit, domlouvat se na výstupu a poté prezentovat svou práci.
- **Matematika prof. Hejného:** Inspirativní hravý model výuky matematiky prof. Hejného využíváme t i na naší škole. Děti výuka matematiky nejen chápou, ale také je baví. Matematiku vyučujeme metodou prof. Hejného a doplňujeme jí využitím montessori pomůcek.
- **Metody kritického myšlení a čtenářské dílny:** Pro podporu čtenářství a dovedností tolik potřebné pro život jako analyzování informací, efektivní řešení problému, rozvoj komunikačních dovedností používáme osvědčené metody RWCT. V rámci českého jazyka a literatury organizujeme tzv. **Čtenářské dílny**, kdy učitel i děti představují hravou formou určitou knihu, předčítají z ní, hrají k ní pohybové, výtvarné, hudební či dramatické hry. Některé knihy se pak stávají předlohou pro divadelní představení, které s dětmi budeme hrát na konci školního roku. Děti si také čtou své vlastní knížky, které poté prezentují spolužákům. 1 – 2x ročně pořádáme tzv. Veletrh knížek, kdy děti představují to nejlepší, co za uplynulý rok přečetly a doporučují knížky ostatním dětem k přečtení.
- **Tvůrčí psaní** – Starší žáci mají každý týden lekce tvůrčího psaní, které vychází z anglosaské metodiky rozvoje tvůrčího psaní, vyjadřování, správné formulování vět a výstavby příběhu. Žáci hledají téma, píšou osnovu příběhu, rozpracovávají ho, poté přepisují, předčítají a upravují do finální podoby. Na závěr školního roku probíhá autorské čtení jejich příběhů.
- **Výuka v terénu:** Příroda je pro naši školu inspirace. Mnohé věci děti samy vypořádají. Pro výuku využíváme školní zahradu, venkovní altán a krásné prostředí CHKO Křivoklátska a Berounky. Snažíme se s dětmi být často venku, trávit hlavní přestávku venku. S dětmi vyrazíme dvakrát do roka na exkurze, kde probíhá výuka a rozšíření některých témat o praktické zážitky a získávání dovedností a vědomostí v terénu.
- **Metody environmentálního vzdělávání:** Člověk je součástí přírody a světa. Svým chováním ovlivňuje, jaké bude prostředí kolem něj. Chceme dětem ukazovat souvislosti mezi jejich chováním a stavem jejich okolí. Pomocí pokusů, zkoumání, hledání informací a exkurzí se děti seznámují s odpadovým hospodářstvím, šetřením vodou, elektřinou, topením, jídlem, věcmi. Chceme děti vést k šetrnosti a neplýtvání. Děti si pěstují na školní zahrádce vlastní zeleninu,

bylinky. Na zahradě trháme ovoce a zpracováváme ho na nejrůznější produkty. Zkouší si samy sklídit nejrůznější plodiny a zpracovat, upéci chleba, vyrobit mošty, sladkosti atd. Během Dne země sázíme s dětmi stromy a vedeme děti k vnímání krajiny a její obnově.

- **Péče o zvířata:** Součástí školy jsou venku chovaná domácí zvířata – králíci, morčata, kočka. Děti o ně pečují v rámci ranní družiny i v družině. Péče o zvířata posiluje v dětech pocit zodpovědnosti, citlivosti, starostlivosti a samostatnosti.
- **Metody globálního a rozvojového vzdělávání:** Žijeme v propojeném světě plném neklidu. Násilí, nemoci, nedostatek vody a jídla trápí lidi nejen daleko ve světě, ale i u nás. Pomocí hravých metod, hledáním informací, rozhovory, chceme dětem ukázat pestrost světa, ve kterém žijí a možnost pomoci. Chceme děti vést k poznání hodnoty peněz a možnosti vydělat a věnovat peníze i v takto malém věku. Výtěžek z prodeje výrobků, pochutin, které děti vytvoří v rámci školy na školních akcích děti, používají na podpoření projektu či konkrétního nemocného, potřebného člověka.
- **Základy finanční gramotnosti – start – upové dílny:** Žáci se učí chápat základní pojmy finanční gramotnosti v praktických ukázkách při krátkých prezentacích a poté prakticky aplikují znalosti v řemeslných dílnách: truhlářská, šicí, včelařská a rukodělná, ve kterých se učí, co to znamená rozvíjet malou firmu, jak získat materiál, co jsou to náklady, výnosy atd.
- **Provázanost s reálným světem:** V rámci školního roku se děti učí základům určitého řemesla s profesionálním řemeslníkem. Úzce spolupracujeme s řezbářem a s keramikem. Děti jezdí na exkurze a praxe na pracoviště, do továren, do řemeslných dílen. Děti pracují v tzv. start – upových dílnách – viz. výše.
- **Hodnotové vzdělávání dle Cyril Moon:** Naše škola je zapojena do hodnotového vzdělávání dle mezinárodní metodiky Cyril Moon. Pomocí diskuzí, obrázků, metod dramatické výchovy, her a meditací se s dětmi zamýšlíme nad morálními otázkami a etickými zásadami.

3.2 Profil absolventa

Jsme malotřídní škola, která nabízí vzdělávání od 1. do 5. ročníku. Během školních let se zaměřujeme na celkový rozvoj dítěte. Školní vzdělávací plán je vypracován na základě Rámcové vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Výstupy dětí zcela odpovídají doporučeným výstupům pro daný věk. Na konci 3. ročníku dbáme na ověřování doporučených výstupů, vedeme děti k individuálnímu tempu učiva, ale podporujeme každé dítě tak, aby dosáhlo doporučených výstupů ve 3. ročníku i povinných výstupů v 5. ročníku.

. Naše vize je, že děti, které by od nás odcházely na jinou Základní školu či Gymnázium budou plně připraveny svými vědomostmi, sociálními dovednostmi a kompetencemi na přestup.

Absolvent naší školy by měla být osobnost, která dokáže formulovat vlastní názor a zároveň o něm diskutovat. Je schopen myslet i pracovat samostatně, ale zároveň také spolupracovat v kolektivu. Jeho znalosti jsou podmíněny rozsahem učiva současných osnov a jeho individuálními schopnostmi. Má základní znalosti jednoho světového jazyka. Větší důraz na etickou, ekologickou a estetickou výchovu by v něm měl rozvíjet schopnost tolerance, vcítění, vědomí základních lidských hodnot, schopnost být zodpovědným za své činy, chápat svět v souvislostech.

Motivem učení nejsou pro našeho absolventa známky a srovnávání sebe samého s ostatními, ale vědomí užitečnosti získaných znalostí v praktickém životě, v dalším studiu.

3.3 Vývojové a vzdělávací strategie

Kompetence k řešení problémů

Na naší škole se snažíme vest děti k samostatnému myšlení a komplexní práci s fenoménem řešení problem. Nepředkládáme žákům hotovou odpověď, ale pomocí zaujetí problémem, aktivního naslouchání a návodných otázek se snažíme žáky vést k samostatnému přemýšlení, hledání vlastních odpovědí a vhodných cest. Učíme děti analyzovat problem, vyhodnocovat relevanci vstupních dat, odhadovat možné výsledky řešení, zvažovat realizační možnosti řešení, vybrat jedno, zkusit problem vyřešit a posoudit závěry. Vedeme žáky k interpretaci výsledků, prezentaci zjištěného a aplikaci v reálném životě. Tyto způsoby práce se netýkají pouze pokusů, bádání o světě, ale také českého jazyka a matematiky, kde děti vedeme pomocí práce s výukovými pomůckami k samostatnému přemýšlení, hledání cest a jejich ověřování. Při výuce matematiky využíváme metodu prof. Hejného, která je založena na objevování matematických zákonitostí pomocí aktivit, žáci samy přichází na odpovědi, neříkají se jim předem, látka se nevysvětluje dopředu. V hodinách dramatické výchovy učíme žáky řešit osobnostní a sociální problematiku. Děti vstupují do různých rolí, herních situací, kde si zkouší řešit problem a hledat různá řešení. V předmětu Svět kolem nás se zaměřujeme na společenské jevy. Žáky směřujeme k postoji, že problémům lze předcházet, ale pokud se objeví, je to výzva k řešení (spolupráce, dohoda, kompromis, ...) a nesmí se před nimi utíkat.

Očekávaná úroveň klíčových kompetencí žáka naší školy na konci 5. třídy :

- Žák dokáže vnímat nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni.
- Rozpozná a pochopí problem, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promýšlí a naplánuje způsob řešení.
- Pro hledání řešení využívá svých zkušeností.
- Vyvozuje závěry a porovná vstupní data (to co věděl předem o problematice) se závěry, které zjistil a interpretuje závěr.
- Umí řešení problem vysvětlit a prezentovat samostatně – ústně, písemně I vizuálně.
- Umí řešení problem obhájit.
- Kriticky myslí, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a o svém jednání přemýšlí.

Cíl ŠVP: Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů.

Kompetence k učení

Základním předpokladem pro rozvíjení competence k učení je navázání hubokého vztahu učitele a dítěte tak, aby mezi nimi vládla důvěra a otevřenost. Pomocí metod aktivního naslouchání a respektující komunikace nastolujeme ve třídě přátelskou atmosféru a bereme každé dítě a jeho problem a životní situaci vážně. Tím dosahujeme důvěry k pedagogům a posilujeme jejich zájem o látku, kterou jim učitel předkládá. Děti tak nejsou ve stresu, nebo v negacích a můžou se soustředit na proces učení.

Během celého vzdělávacího procesu máme na zřeteli jeden z našich hlavních cílů – vytvořit takové podmínky ve třídě (atmosféru, materiální, organizační), aby se děti rády učily, věděly proč se učí a tento smysl učení ve spojení se zájmem o probírané je vedl kupředu. Zároveň vedeme děti k samostatnosti v učení - tzn. pokud je to možné, nesdělujeme hotové poznatky, ale vedeme žáky k vyhledávání informací, jejich třídění. Vedeme děti k propojení, k hledání souvislostí mezi předměty. U každého žáka hledáme vhodný přístup k učení, každému dítěti vyhovuje něco jiného k tomu, aby mohl

dosahovat dobrých výsledků, rozvíjet se. Poukazujeme na žákův vlastní pokrok a možné cesty ke zdokonalování. Osvojením si takovéto strategie učení není žák demotivován k celoživotnímu učení, učení považuje za přirozenou součást života.

Naše vyučování je založeno na různorodosti. Proto děti pracují samostatně, ve dvojicích, ve skupinkách – věkově homogenních i smíšených – učí se domlouvat se v týmu, odpovídat za svěřenou část úkolu, odevzdávat a rozvrhovat si úkoly včas. Děti využívají k učení lavice, koberec, výukové koutky. Využíváme školní knihovnu, děti se učí i praktickým dovednostem – díky práci na zahrádce, v dílně, během služeb ve třídě, při práci se zvířaty.

Dlouhodobě vedeme žáky k tomu, aby si dokázali rozvrhnout své stadium – žáci pracují na dlouhodobých projektech, ve vyučování mají proctor na plnění svých výukových povinností – plnění zadaných příkladů na týden, úkolu z českého jazyka či Světa kolem nás. Předání zodpovědnosti za plnění úkolů do rukou dětí vede žáky k větší samostatnosti a posilování sebedůvěry.

Během projektového vyučování se žáci seznamují se světem uceleně, vedeme je k učení v souvislostech. Vracíme se k již probíranému učivu tak, aby žáci sami hledali propojení, navazovali a využívali učivo, které již probírali k novým interpretacím. Poznatky dětí postupně rozšiřujeme a ukazujeme tak dětem další možnosti a různorodost světa kolem nás a lidského vědění.

Očekávaná úroveň klíčových kompetencí žáka naší školy na konci 5. třídy:

- Žák dává věci do souvislostí.
- Organizuje si samostatně svůj učební proces.
- Je zodpovědný za své učení.
- Na základě svých zkušeností přistupuje k nové látce, problematice a snaží se jí pochopit a rozšířit si vědomosti.
- Dokáže pojmenovat své úspěchy i své rezervy. Hledá cesty, jak se rozvíjet dál.

Cíl ŠVP: Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých, umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení.

Kompetence komunikativní

Efektivní komunikaci se snažíme používat během celého vzdělávacího procesu ve vztazích – rodiče - učitel – učitel – žák – žák - rodiče. Učíme děti aktivnímu naslouchání a sami jako pedagogický sbor se v těchto dovednostech stále procvičujeme. Učíme sebe i děti respektující komunikaci, používání metod přijímací komunikace. Snažíme se dětem ukazovat zaměření se při komunikaci na to podstatné – přijetí, sdílení a pokud se vyskytne problém, tak posilovat dítě k hledání řešení a vciťování se do dítěte. Učíme děti vyjadřovat své emoce, umět vyjádřit soucit, zrcadlit – popsat pocity druhého a dát mu tak najevo, že jeho stav chápeme.

Vedeme žáky k samostatnému vytváření, prezentování a obhajování svých názorů, zážitků, prožitků, fikcí (během čtenářských dílen, projektového vyučování i dramatické výchovy), ale také k naslouchání jiných (umět být poticho, aktivně naslouchat). Učíme děti klást smysluplné otevřené otázky. K rozvoji komunikačních dovedností nám slouží ranní kruh, při kterém sdílíme své zážitky, hrajeme drobné hry na rozvoj komunikace a spolupráce a pojmenováváme to, co budeme dnes dělat. Obdobně je tomu při odpoledním kruhu v družině. Během kruhu učíme děti vyjadřovat názory, oceňovat se navzájem a konstruktivně řešit případná nedorozumění. Vzhledem ke struktuře naší školy se nabízí ideální využití kooperativních metod učení, při kterém starší děti učí děti mladší (přízpůsobují vhodnou komunikaci). Projektové vyučování nabízí velké možnosti pro rozvoj prezentačních dovedností a dovednosti efektivní komunikace při řešení problem, kladení otázek apod.

Součástí našeho školního vzdělávacího plánu jsou i projektové dny, kdy děti představují, co se během projektu naučily, na čem pracovaly – na tato setkání jsou zvány i rodiče, prarodiče, sourozenci. Větší zodpovědnosti za výstup jsou děti motivovány k přípravě prezentací a motivuje je k zlepšení komunikačních dovedností. Během školního roku pořádáme také nejrůznější akce pro veřejnost ve

spolupráci s obcí: Masopust, Pout', Svátek světla na sv. Martina a Vánoční Betlém, kde se děti zapojují a podílí se na programu. Jsou vedeny k uměleckému vyjádření skrze hudbu, výtvarné umění a divadlo.

Očekávaná úroveň klíčových kompetencí žáka naší školy na konci 5. třídy:

- Žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu.
- Vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu.
- Naslouchá promluvám druhých lidí, snaží se jim porozumět, případně se nebojí citlivě zeptat, aby sdělení lépe pochopil.
- Konstruktivně obhajuje svůj názor, přemýšlí o jiných argumentech a dokáže svůj změnit.
- Rozumí různým druhům textů, záznamů, obrazovým materiálům, zvuků, informačním prostředkům, přemýšlí o sdělení a kriticky se nad nimi zamýšlí.
- Při běžné komunikaci je vnímavý, snaží se používat popisný způsob vyjadřování a pracuje na zlepšení svých komunikačních respektujících dovedností.

Cíl RVP: Vést žáky k citlivé, účinné, respektující a otevřené komunikaci. Učit děti metody aktivního naslouchání a metody efektivní komunikace.

Kompetence sociální a personální

Během celého vyučování pracujeme systematicky na rozvoji sociálních a personálních kompetencí dětí i nás pedagogů. Naše rodinná atmosféra je utvářena důrazem na podporu radosti, štědrosti, ohleduplnosti. Na ranním i odpoledním kruhu hrajeme s dětmi hry pro rozvoj sociálních dovedností, během výchov i jiných předmětů pracujeme na rozvoji pozitivního sebevědomí každého dítěte. Používáním popisného jazyka vedeme děti k poznání konkrétních silných stránek a jejich možností a výzev. Každé dítě se snažíme posunovat a motivovat, na konci každého týdne s dětmi probíráme, co daný týden dělaly, co se naučily, co si procvičily. Podporujeme každé dítě v rozvoji jeho zájmů a dovedností.

Díky otevřené komunikaci a stanovení hranic předcházíme problémům a snažíme se vytvořit bezpečí, ve kterém se děti budou moci v klidu rozvíjet. Jelikož jsme škola, kde dochází k neustálému kontaktu mezi všemi věkovými kategoriemi, učíme se a vedeme k toleranci a spolupráci, hledání cesty k sobě a druhým. Vzhledem k velmi pestrému složení třídy vedeme děti k toleranci a obohacení se navzájem. Ve své vzájemné tvorbě se musíme učitelé, žáci, třídy, ročníky sladit v pracovních pravidlech, abychom se nerušili.

Na začátku školního roku se děti podílí na sestavování pravidel. Po celý školní rok vedeme děti k pochopení smyslu pravidel, dodržování pravidel, ohleduplnosti vůči druhým při práci, při učení, při hře. Děti si během školního roku sestavují knížku o sobě a své rodině, slavíme narozeniny dětí, během školního roku pořádáme akce, při kterých program částečně připravují děti, mají za něj zodpovědnost.

Očekávaná úroveň klíčových kompetencí žáka naší školy na konci 5. třídy:

- Účinně spolupracuje ve skupině, dokáže ve skupině pracovat v různých rolích.
- Podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, je ohleduplný, snaží se jednat s druhými s úctou.
- Dokáže se vymezit proti nespravedlnosti a snaží se postavit na stranu dobra, pomáhat druhým.
- Přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy. Chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu.
- Oceňuje zkušenosti a práci druhých lidí.
- Vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj. Popíše své silné stránky a výzvy k zlepšení.

Cíl RVP: Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti.

Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem.

Kompetence občanská

Pomáháme dětem pochopit a rozvíjet jejich prvotní občanský život – tzn. Co to je být člověkem, součástí jedné obce, součástí státu, Evropy, světa. Postupně s dětmi pronikáme do světa povinností a práv, která člověk i občan určité země má. Představujeme dětem naše historické a kulturní kořeny, vedeme k úctě k našim předkům a zároveň vcitování se a chápání problémů jiných národů. Vlastním příkladem a aktivitami vedeme děti k aktivnímu občanskému postoji – v modelových i reálných situacích učíme děti praktické nástroje pro konstruktivní řešení problémů, používání popisného jazyka při komunikaci a respektování hranic druhého. Učíme se říkat Ne. Rozšiřujeme dětem jejich sebevědomí tak, aby překonávali individuální strachy a byli více odvážní, ochotni postavit se na stranu dobra a spravedlnosti. Poukazujeme na odlišné kultury mnohých menšin či národností, jiné estetické cítění a vjemy, potřebu soužití. Přírodu a svět předkládáme i jako živoucí „bytost“, která též potřebuje péči a svá práva. K tomuto je nutné učit vidět souvislosti, zaujmout citový vztah.

Jsme si vědomi, že jsme součástí celku, jehož chodu se musíme v mnohém přizpůsobit, abychom jej neohrozili. Snažíme se být prospěšní našemu okolí, škole, obci, ale podílet se na podpoře rozvojových zemí, lidí v nouzi. Pomocí návštěv zařízení pro lidi v nouzi (azylové domy, dětské domovy, hospice apod.), přímou interakcí s druhými, na základě herních situací, dokumentů apod. Představujeme dětem problém kolem nás a jejich nadějná a pozitivní řešení. Vlastním postojem a příkladem předáváme dětem pozitivní přístup k životu.

Navštěvujeme divadla, muzea, galerie apod. Vytváříme si estetické cítění k vlasti – krajině, přírodě, a uměleckému ztvárnění, jež někdo takto dokázal vytvořit. Pořádáme divadelní představení, slavnosti, řemeslné a výtvarné dílny, přírodovědné exkurze.

Očekávaná úroveň klíčových kompetencí žáka naší školy na konci 5. třídy:

- Žák se zodpovědně rozhoduje podle dané situace
- Pokud může a je to v jeho silách, poskytne účinnou pomoc druhému, nebo hledá jiné možnosti, jak pomoci .
- Respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví.
- Má kladný vztah k umění, dokáže se vyjádřit vizuálně, písemně, rytmicko – hudebně, dramaticky.
- Chápe základní environmentální souvislosti, vztah mezi člověkem a přírodou a provázanost světa – snaží se dle svých možností chovat citlivě a šetrně k sobě, k druhým a k životnímu prostředí.
- Dokáže se postavit proti fyzickému i psychickému násilí, je statečný.
- Dokáže se vcítit do druhých lidí.

Cíl RVP: Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný.

Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k prostředí, přírodě.

Kompetence pracovní

Snažíme se děti vést k samostatnosti, učit je dodělávat započaté věci, překonávat nechuť a překážky. Učíme žáky plánovat si svou práci, pracovat efektivně s časem. Pomocí orientace, značek, informací na ranním kruhu i nástěnce učíme žáky orientovat se v case a mít představu o prostoru na svou práci. Neustále žáky v jejich individuálních schopnostech a zájmech podporujeme (budoucí volba

povolání). Snažíme se vzbudit určitý zájem do budoucna (kutilství, svépomoc, tvořivost, chovatelství). Podporujeme žáky v možnosti výběru, na čem budou pracovat, vzdělávat se – žáci si mohou v rámci svých výukových povinností vybrat, kdy konkrétně určitý úkol udělají, kdy si prezentaci připraví. Učíme je posunovat se dál, reflektovat svou práci při týdenních ohlédnutích a na tripartitních schůzkách.

Akcent je u nás kladen na rozvoj praktických dovedností a pracovních návyků – pomocí služeb ve třídě vedeme žáky k zodpovědnosti za celý kolektiv, zvířata, rostliny, prostředí třídy. Péče o zvířata a zahrádku u nich podporuje citlivost a pravidelnost plnění povinností. V truhlářské dílně – u ponku či během Dnů venku děti pracují s nejrůznějším nářadím, nástroji, učí se plánovat si práci, postupovat podle určitého postupu, návodu, dodělávat výrobky a tyto výrobky použít ve škole či v domácnosti. Nabízíme spectrum činností, byť ve skromných podmínkách, co do material, nástrojů, způsobů zpracování atd. Vedeme žáky k osvojení pestré palety rukodělných činností.

S žáky a jejich rodiči se podílíme na zvelebování školy, snažíme se je vest ke kladnému vztahu k místu, kde žijí a k hledání dalších možností, jak svou práci přispět a reálně něco změnit. Během Dne Země sázíme v okolí stromy, čistíme potok atd. – vedeme děti k praktické environmentální výchově.

3.4 Zabezpečení výuky žáků se specifickými vzdělávacími potřebami

Naše škola je otevřena smysluplné inkluzi. To znamená, že se zamýšlíme nad každým dítětem, jeho možnostmi, stupněm znevýhodněním, rodinou a skupinou dětí velmi podrobně, abychom získali představu o možném fungování skupiny. Úzce spolupracujeme se všemi pedagogicko – psychologickými poradnami, ve kterých jsou děti se specifickými vzdělávacími potřebami v péči. Úzce spolupracujeme s rodiči. Spolupracujeme s Centrem pro rodinu v Brně, která se zaměřuje na práci s dětmi s ADD a ADHD. Externě spolupracujeme s logopedem a SPC při logopedické škole v Berouně a s PPP v Plzni.. Máme speciální pedagožku, která s námi spolupracuje, vede pedagogické intervence či radí s dalším postupem, metodami u dětí s určitým podpůrným opatřením. Vzhledem k povaze školy, tedy jejímu malotřídnímu charakteru, malému počtu žáků ve třídách, přítomnosti pedagoga a asistenta pedagoga ve třídě, umožňujeme individuální či skupinovou integraci žáků do jednotlivých ročníků.

Podle stupně podpůrných opatření na základě zprávy z pedagogicko – psychologické poradny dle přílohy vyhlášky č. 27/2016 Sb. přijímáme na základě smlouvy s rodiči dítě ke vzdělávání na naší škole a vytváříme individuální vzdělávací plan, který následně konzultujeme s PPP či SPC. Vzhledem k malému počtu žáků i vyučujících na naší škole se na tvorbě IVP podílejí všichni, kdo s dítětem pracují – tedy výchovný poradce – ředitel, třídní učitel, asistent pedagoga. Individuální plán obsahuje konkrétní vzdělávací cíle, metody práce, reedukace vzdělávacího obsahu, zpomalení a individuální tempo, což je zcela v souladu s naším pojetím vzdělávání. Na základě doporučení PPP zahrnujeme do IVP práci s kompenzačními pomůckami, které vyrábíme či kupujeme. Ve třídě pracuje spolu s pedagogem asistent pedagoga. Jeho úkolem je především podpora dětí se specifickými vzdělávacími potřebami během vyučování, zohlednění jejich potřeb a větší individualizace výuky či volba jiných výukových pomůcek. Vzhledem k nižšímu stupni znevýhodnění u integrovaných žáků máme sdíleného asistenta pedagoga.

Máme zkušenosti s integrací dětí s poruchou pozornosti, dítěte s dysfázií, s opožděným vývojem řeči a dítětem s ADHD. Během práce s nimi se osvědčilo střídání činností a klid na práci, práce s Montessori pomůckami a častější zařazování výukových her. Komunikace je založena na kratších slovních spojeních, jasném vysvětlení, přesným organizačním řádem a stanovením hranic. Osvědčilo se dlouhodobé zařazování her na rozvoj sociálních dovedností, komunikace, zlepšování vztahů ve skupině. Mezi další podpůrná opatření patří především důraz na klid a individuální pracovní tempo, střídání úkolů, důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu. Pokud jsou žáci unavení, mohou si udělat během vyučování přestávku, odpočinout si v relaxačním koutku či ve čtenářském koutku. Součástí třídy je i grafomotorický koutek s množstvím manuálních přípravných uvolňovacích aktivit, které děti take rády a účelně využívají.

Uplatňujeme zásady volby pracovního místa – využití celé třídy, výukových koutků. Díky asistentce pedagoga mohou děti využívat i klidový koutek či samostatně pracovat v klidu u stolků na

chodbě. Velkou výhodou je také venkovní prostor a péče o rostliny a zvířata, která děti zklidňuje a harmonizuje.

Hodnocení je na naší škole slovní, proto je zcela v souladu s požadavky na IVP. Děti jsou při hodnocení vedeni ke konkretizaci naučeného, orientaci ve vzdělávacím procesu, plánování učiva.

Na tripartitních schůzkách probíráme s dítětem i rodiči plnění IVP, případně úpravy, hledáme další podpůrná opatření, které zkusíme a používáme v praxi. Rodiče jsou zváni do výuky, pravidelně komunikujeme a sledujeme rozvoj, stagnaci či pokroky dítěte. Společně hledáme tu nejlepší cestu, jak dítě rozvinout a využít jeho potenciál navzdory jeho specifickým vzdělávacím potřebám. Jejich role je velmi důležitá – motivujeme je k pravidelným cvičením s dětmi, provádění přípravy na vyučování, rozvoj řeči i zajištění podnětného prostředí (doporučujeme omezení TV a PC, vhodné knihy, hry, společné rodinné práce, činnosti, activity, výtvarné činnosti). Doporučujeme rodičům vhodnou literaturu, pořádáme semináře o efektivní komunikaci, respektující výchově, emoční podpoře žáků.

3.5 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Naše škola nabízí individuální přístup k dítěti – tedy k dětem mimořádně nadaným. Může se také jednat o děti se zvýšeným zájmem o určitou problematiku. Vzhledem k tomu, že pracujeme s množstvím výukových pomůcek a učíme děti pracovat samostatně, mohou děti postupovat ve svém rozvoji i rychleji. Učitel jim předkládá další výukové pomůcky, materiály, pracovní listy. Díky učebním mapám se dítě orientuje v dalších možných tématech a učivu, které navazuje na jeho aktuální úroveň a může se posunovat kupředu, ptát se učitele.

Disponujeme rozsáhlou školní knihovnou, odkud učitel nabízí dítěti další materiály, ukazuje mu další možnosti studia. Zadává dítěti další úkoly, vybírá náročnější texty, nechává dítě volit si vlastní témata k doplnění projektu. Snažíme se nadané děti motivovat neustálými podněty, prohlubováním zkušeností a jejich možnou prezentací. S rodiči žáka se hledá vhodná cesta dalšího studia, samostudia a doporučují podůrné prostředky. Tito žáci jsou vedeni (i samostudiem) k tolerance k méně nadaným spolužákům a k ochotě jim pomáhat.

Mimořádně nadaní žáci jsou vedeni ke stanovování cílů ve studiu, k samostatnému posouvání na výukové učební mapě, k posilování jejich zdravé vůle a k reflexi dosažených cílů a stanovení nových – rozšiřujících, navazujících. K vytváření jistoty a zodpovědnosti ve výuce slouží žákům stanovování plánů učiva – kdy a s kým bude na čem pracovat, kdy si splní jednotlivé úkoly.

Žáci jsou vedeni k všestrannému rozvoji i v jiných oblastech, jsou jim nabízeny možné exkurze, workshop, letní školy a další pobytové akce dle specifikace a zájmů dítěte.

Jsmo otevřeni předčasnému nástupu dítěte ke školní docházce v případě nadaných dětí dle doporučení PPP.

3.6 Průřezová témata a jejich začlenění do výuky

Do jednotlivých předmětů jsou začleněny tzv. Průřezová témata. Průřezová témata jsou svým obsahem reakcí na aktuální problémy současného světa. Pomáhají rozvíjet osobnost žáků především v oblasti postojů a hodnot. Vedou dítě k pochopení světa v kontextech, snaží se provázat předměty a přemýšlet v souvislostech.

Přehled průřezových témat a používaných zkratk v další části ŠVP:

Environmentální výchova (EV)

Mediální výchova (MV)

Multikulturní výchova (MKV)

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Výchova demokratického občana (VDO)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VEGS)

Pozn.: Barevné odlišení jednotlivých průřezových témat pomáhá rozlišit začlenění jednotlivých PT do učebních osnov.

Environmentální výchova (EV)

Vzhledem k zaměření školy je toto průřezové téma začleněno zcela automaticky do chodu školy – žáci toto téma řeší prakticky v rámci péče o zvířata, zahradu, při pracovním vyučování, při Dnu venku, během činností v družině. Teoreticky řešíme jednotlivé okruhy v rámci jednotlivých předmětů a při projektovém vyučování. Praktickou užitou ekologií se dětem snažíme zprostředkovat v rámci chodu školy: třídíme odpad, šetříme s vodou, energiemi, nakupujeme potraviny u lokálních dodavatelů, používáme ekologické čisticí prostředky, vybudovali jsme compost, připravujeme nápoje z bylinek z naší zahrádky, sázíme stormy, čistíme okolní přírodu atd.

V tabulce uvádíme začlenění okruhů témat v jednotlivých předmětech a ročnících – nejvíce je téma integrováno ve vzdělávací oblasti Člověk a svět, ale i v jiných předmětech – viz. tabulka níže.

Mediální výchova (MV)

Žijeme ve světě moderních komunikačních prostředků, ve světě informací. Naše vědomosti jsou založeny na informacích, které získáváme z různých zdrojů. Tyto zdroje mohou být přitom relevantní i špatně ověřitelné. Obsah sdělení přitom vždy záleží na autorovi článku, jeho cílech a záměrech sdělení. Během vyučování používáme s dětmi metody kritického myšlení – ukazujeme jim, jak mohou kriticky pracovat s texty, s informacemi, jak dekódovat sdělení, reklamy, obsahy článků, dokumentů, filmů atd. Vedeme děti k vlastní tvorbě krátkých audio i video spotů, ozřejmujeme jim zákonnosti úspěšných sdělení. Během roku si děti zkusí vytvořit krátký animovaný film a podílí se na tvorbě školních webových stránek, přispívají do obecního zpravodaje. V budoucnu bychom s dětmi rádi začali vydávat školní časopis, jehož obsah a strukturu budou vytvářet sami žáci.

Multikulturní výchova (MKV)

Dnešní svět je pestrý a propojený. Zároveň se jako v každé době objevují neetické a nehumánní, nenávislné postoje vůči jednotlivým menšinám, odlišným národům. Naším cílem je vést děti v různých předmětech k toleranci a otevřenosti. U dětí rozvíjíme solidaritu, morálku a štedrost. Zároveň vnímavost a schopnost ocenit odlišnost druhého, hledat vždy to dobré v člověku. Vedeme děti k pozitivnímu pohledu na člověka, ať je jakékoli národnosti, ať má jakoukoli odlišnost. Zároveň praktickými dovednostmi – např. Při hodinách dramatické výchovy, při projektech zkusíme simulovaný nácvik situací, ve které se postaví za určitého člověka. V hodinách uměleckých disciplín představujeme žákům kulturní dědictví různých národů a jejich vliv na světové kulturní dědictví jakož i vynálezy a zajímavé lidi, kteří pocházejí z různých kontinentů. Pořádáme občasně besedy s příslušníky různých národů, hledáme rozdíly a spojitosti v rámci aktivit kritického myšlení.

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Kladný vztah k sobě samému a k ostatními je předpokladem spokojeného aktivního života. Naším cílem je během celého vyučování vést děti ke kladnému sebepřijetí, ke schopnosti řešit efektivně problémy, spolupracovat, poznávat svoje silné stránky a výzvy k překonání. Pro rozvoj jednotlivých dovedností a postojů používáme metody OSV pro daný věk, metody Etické výchovy a dramatické výchovy. Tyto hry a cvičení používáme každodenně při ranním kruhu i při odpoledním kruhu, během projektů, hodin, Dne venku a při hodinách dramatické výchovy.

Výchova demokratického občana (VDO)

Sounáležitost s určitou zemí, státem je v současné době často zprofanovaná, nebo naopak byla v minulosti i současnosti využívána pro manipulaci s lidskou potřebou patřit někam. Aktivní občanství, které se vyznačuje vlastním nesnášenlivým postojem k druhým, je cíl, ke kterému chceme děti vést. Během projektů, v hodinách, exkurzích, návštěvách, v simulovaných situacích při dramatické výchově i během oslavy svátků, jakož i vlastním příkladem ukazujeme dětem důležitost zapojení se do proměn v nejbližším okolí, vedeme děti k přemýšlení nad výhodami a nevýhodami demokracie,

k zamýšlení nad hodnotami i fungováním řídicích funkcí a vztahu občan – samospráva – kraj – ministerstva – vláda – prezident.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VEGS)

Udržet si odvalu poznávat svět a hledat šetrné cesty žití v propojeném světě je dlouhodobý cíl, ke kterému s dětmi směřujeme. Během projektů a Dnů venku, při oslavě svátků, v textech a seznamování s dětskou literaturou v českém jazyce – představujeme dětem svět v širších souvislostech, ukazujeme jim důležitost mezinárodní spolupráce, stejně jako rozvoj mikroregionů. Prostřednictvím zapojení v iniciativách Svět v nákupním košíku a Férová škola odkrýváme s dětmi problematiku pozadí mezinárodního obchodu a globalizace a hledáme s dětmi spravedlivější cesty a možnosti spotřebitelství a žití. Pořádáme besedy a workshopy s lidmi z jiných zemí, s cestovateli, kteří dětem představují určitá odborná témata, povolání (zoolog, botanik, lékař bez hranic apod.) stejná, ale zaměřením odlišná od českých. Každoročně se zapojujeme do projektu Skutečný dárek, kde podporujeme lidi v rozvojových zemích.

Průřezová témata - 1. - 3.ročník

Průřezové téma/ předmět	Čj	M	Svět	Vv	Hv	Dv	Tv	Prac	Aj
Environmentální výchova									
Ekosystémy	1.-3.	1.-3.	1. - 3.		1.-3.	1.-3.	1.-3.	1.-3.	2.-3.
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	1.-3.	1.-3.	1. - 3.	1.-3.	1.-3.	1.-3.		1.-3.	2.-3.
Základní podmínky života		1.-3.	1. - 3.	1.-3.	1. - 3.				
Vztah člověka k prostředí	1.-3.		1.-3.	1.-3.			1.-3.	1.-3.	
Kulturní krajina				2.-3.					
Mediální výchova									
Fungování medií a vliv ve společnosti	1.-3.	1.-3.			1.-3.				
Vnímání autora mediálních sdělení	1.-3.			1.-3.	1.-3.				
Tvorba mediálního sdělení – vytváření článků, videí, spotů	1.-3.								
Multikulturní výchova									
Kulturní diference		1. - 3.	1. - 3.		1. - 3.		1. - 3.		2. - 3.
Etnický původ			1. - 3.	2. - 3.	1. - 3.				
Multikulturalita			1. - 3.	2. - 3.			1. - 3.		2. - 3.

Principy sociálního smíru a solidarity			1. - 3.						
Lidské vztahy	1. -3.		1. -3.				1. - 3.		2. - 3.
Osobnostně - sociální výchova									
Psychohygiena				1. - 3.	1. - 3.		1. - 3.	1. - 3.	
Seberegulace							1. - 3.	1. - 3.	
Kreativita			1. - 3.	1. - 3.	1. - 3.	1. - 3.		1. - 3.	2. - 3.
Poznávání lidí	1. -3.	1. -3.	1. - 3.		1. - 3.	1. - 3.	1. - 3.		
Komunikace	1. -3.	1. - 3.	1. - 3.	1. - 3.	1. - 3.	1. - 3.	1. - 3.	1. - 3.	2. - 3.
Sebepoznání		1. - 3.							2. - 3.
Hodnoty a postoje			1. - 3.	2. - 3.					
Kooperace			1. - 3.	1. - 3.					
Morální rozvoj			1. - 3.						
Výchova demokratického občana									
Formy participace občanů v politice	1. - 3.	1. -3.	1. - 3.	1. - 3.	1. - 3.				
Občan, Občanská společnost a škola	1. - 3.	1. - 3.	1. - 3.						
Principy demokracie	2. - 3.		2. - 3.						
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech									
Evropa a svět nás zajímá	1. - 3.	1. - 3.	1. - 3.		1. - 3.	1. - 3.			2.-3.
Objevujeme svět a Evropu	1. - 3.	1. - 3.	1. - 3.	1. - 3.	1. - 3.	1. - 3.			2.-3.
Evropa a svět nás zajímá			1. - 3.			1. - 3.			2. - 3.

4 Učební plán

Týdenní učební plán:

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	Vyučovací předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	Celkem hodin	DČ D
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk	7+2	6	7	7	6+1	33	3
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	-	3	3	2+1	1+2	9	3
Matematika a její aplikace		Matematika	4	4	4	4	4	20	0
Člověk a jeho svět (v 5. ročníku propojený s Informační a komunikační technologií)		Svět kolem nás	2	2	2+2	3+2	3+2	12	6
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	0
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	2	2	1	1	1	7	0
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	Tělocvik	2	2	2	2	2	10	0
Člověk a svět práce		Pracovky	1	1	1	1	1	5	0
DOPLNIT		Etika	1	1	1	1	1	1	4
Týdenní hodinová dotace a disponibilní hodiny			19+3	21+1	21+3	21+4	20+5	102	16
Celkový týdenní počet hodin			22	22	24	25	25	118	

Poznámky k učebnímu plánu:

Disponibilní časová dotace je psána číselně v červené barvě.

DČD jako poslední sloupeček představuje využití disponibilní časové dotace v jednotlivých předmětech.

Anglický jazyk zařazujeme od 2. třídy.

V rozvrhu máme zařazen navíc předmět Etika, ve kterém využíváme metody osobnostně-sociální výchovy, dramatické výchovy a realizujeme některá průřezová témata.

Dle organizačních možností, složení žáků, ale především schopností vyučujících lze jednotlivé předměty integrovat a vytvářet další výukové modely – jako bloky, projekty. Ve středu realizujeme tzv. Den venku, kdy žáci propojují své znalosti z českého jazyka, matematiky, ze Světa kolem nás a z Hudební a výtvarné výchovy v terénu.

1 Učební osnovy

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace je v 1.- 5. ročníku realizována prostřednictvím předmětu český jazyk a literatura a v rámci 2. - 5. ročníku také prostřednictvím předmětu anglický jazyk.

Obor: Český jazyk a literatura

Počet vyučovacích hodin na týden					
1.ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	Celkem
7+2	6	7	7	6+1	33+3
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Český jazyk
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace
Obsahová charakteristika předmětu	<p>Český jazyk se vyučuje ve všech ročnících s nejvyšší časovou dotací a je tak stěžejním předmětem s velkým mezipředmětovým přesahem. Výuka probíhá v jedné třídě na třech úrovních v rámci jednotřídky 1.-3. ročník. Prolínání výuky vstupuje především do předmětů výtvarná výchova a dramatická výchova, ale také do matematiky a předmětu člověk a jeho svět.</p> <p>Výchovně-vzdělávací cíle</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozumět psanému i mluvenému projevu přiměřené úrovně. • Umět využít prostředky psaného i mluveného projevu k dosažení vlastních komunikačních cílů, tj. umět se samostatně vyjadřovat v různých oblastech a přiměřeně k věku. • Číst s porozuměním jednoduché naučné texty. • Číst s porozuměním a zážitkem literární texty přiměřené věku. • Na základě poetického textu vnímat uměleckou rovinu jazyka a umět s ním kreativně pracovat. • Vést k zájmu o mateřský jazyk a čtenářské aktivitě. <p>Cíle výuky českého jazyka a literatury jsou naplňovány v těchto oblastech:</p>

	<p>Písemný projev má za cíl naučit děti ovládat správnou techniku psaní a získat tak základy čitelného rukopisu. Žáci si pod metodickým vedením osvojují psaní s porozuměním, postupně se seznamují s různými formami psaného projevu a umí je používat v rámci vlastní tvorby psaného projevu.</p> <p>Jazyk a gramatika je základní stavební kámen předmětu český jazyk. Vede k pochopení jazykových zákonitostí, správné aplikaci gramatických pravidel a v této fázi především pravopisných pravidel. Jazykové vyučování má velký význam pro rozvoj myšlení žáků, neboť se při něm učí jazykové jevy pozorovat, třídit, srovnávat a zobecňovat. Tak dochází k mnoha elementárním zobecněním a k procvičení poznanych jazykových a pravopisných jevů.</p> <p>Komunikační dovednost je oblast, ve které se žáci učí vnímat rozdílnost jazykových sdělení, učí se vnímat jejich smysl a účel. Sami jsou vedeni k efektivnímu využívání jazykových prostředků v rámci daných, věku přiměřených komunikačních situací. Žáci se učí analyzovat jednoduchá sdělení, reagovat vhodným způsobem v daných situacích, vyjadřovat své myšlenky a udržovat smysluplnou konverzi. V rámci metody kritického myšlení jsou vedeni ke svébytnému a zorientovanému postoji v dnešní komunikačně vyspělé době.</p> <p>Literární výchova a čtenářská gramotnost má přivést žáky k jazykové a estetické vnímavosti. Seznámení se s literaturou na úrovni věku žáků je základním předpokladem pro pochopení další roviny užívání jazyka. Především díky práci s poezií se žáci seznamují s obraznými pojmenováními a jinými skrytými sděleními. Tvůrčím přístupem děti do literatury vstupují prožitkem a jsou tak nenásilným způsobem vedeni ke čtenářství, které je důležitým zdrojem slovní zásoby, ale přispívá také k rozvoji poznávání a myšlení.</p> <p>Všechny čtyři složky výuky českého jazyka a literatury jsou propojeny v jeden konzistentní celek, proto je dobré některé jevy zmiňovat z různých úhlů jednotlivých složek a uvádět je tak v kontext.</p>
<p>Průřezová témata</p>	<p style="text-align: center;">Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uvědomuje si jazyk jako nástroj komunikace, který mu pomáhá řešit každodenní situace, jejichž úspěšné zvládnutí tak vede k jeho osobnostnímu růstu. • Vnímá užívání verbálních i neverbálních prostředků jako zásadní nástroj při utváření a udržování vztahů ve třídě i mimo ni, tedy mezilidských vztahů. <p style="text-align: center;">Výchova demokratického člověka</p>

- Umí v přiměřené míře naslouchat a vyjadřovat svůj názor.
- K různým názorům přistupuje kriticky, umí argumentovat a nebojí se mít jiný názor – to ho vede k uvědomění si práva svobody slova a osobní svobody obecně.

Environmentální výchova

- V rámci jazykové a literární výchovy poznává různé texty, které mu pomáhají k porozumění životu v jeho komplexnosti, tedy i k porozumění významu trvale udržitelného rozvoje.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Vnímá jazyk jako nástroj učení a má povědomí o důležitosti znalosti jiných jazyků, které jsou klíčem pro dorozumění se s lidmi jiných národů.

Multikulturní výchova

- Chápe potřebu dorozumět se s různými lidmi, kteří pochází třeba i z jiných kultur, které nevnímá jako podřazené nebo nadřazené.

Mediální výchova

- Umí jazyk nahlédnout jako nástroj k dosažení cílů komunikace.
- Analyzuje s kritickým přístupem v přiměřené míře mediální projev – snaží se rozeznat účel komunikátu.
- Zná v základním rozsahu pojem cílová skupina, manipulace, dezinformace.
- Rozezná reklamu.
- V mediálním prostoru se v přiměřené míře snaží ověřovat údaje.

Vzdělávací a výukové strategie

Kompetence k učení. Výuka je vedena tak, aby si žák uvědomoval smysl svého vzdělávání. V takovém případě je zajištěn předpoklad pro jeho trvalou motivaci poznávat, zdokonalovat se a intelektuálně se realizovat.

Kompetence k řešení problémů. Při práci s texty jsou žáci vedeni k vyhledávání a třídění informací a k uvádění do souvislostí. Paletou podnětů a důsledným vedením ke kritickému myšlení má žák příležitost získat schopnost argumentovat, efektivně využívat jazykových prostředků k dosažení dílčích komunikačních cílů, tedy i k nekonfliktnímu a konstruktivnímu řešení problémů.

Kompetence komunikativní. Komunikační dovednosti jsou jasnou a nedílnou součástí výuky českého jazyka. Poznávání

	<p>jazykových prostředků vede k jejich efektivnímu využívání. Interakcí vstupují žáci do komunikačních situací a jsou vedeni k tomu, aby je dobře zvládali. Učí se naslouchat druhé a umět se srozumitelně vyjadřovat.</p> <p>Kompetence sociální a personální. Výuka vede žáky ke spolupráci, poznání odlišností jednotlivých žáků a pochopení jejich předností a využití pro spolupráci. Práce ve skupině vede k poznání prospěšnosti různých přístupů a navzájem se učí svou práci reflektovat.</p> <p>Kompetence občanské. Schopnost argumentovat nezávisle na přesvědčení ostatních je předpokladem k vytváření autonomního postoje. Důsledkem takového vedení je neochvějný pocit svobody vyjadřování. V rámci spolupráce získává žák schopnost empatie a možnost spolužákovi účinně pomáhat, být tolerantní a ohleduplný vůči ostatním.</p> <p>Kompetence pracovní. Efektivní učení vede žáka ke smysluplné práci a k poznání, že vzdělávání je nástroj nezbytný pro úspěšný profesní život.</p>
--	--

1. ročník	
Obor učiva: Písemný projev	Výstupy:
Psaní - dovednost	<ul style="list-style-type: none"> • Učí se psát písmena, číslice, slova a jednoduché věty velkým tiskacím písmem a vázaným písmem. • Přepíše tiskací písmeno do psací vázané podoby.
Technika psaní	<ul style="list-style-type: none"> • Učí se správným hygienickým návykům psaní (správné sezení a držení těla, správný úchop tužky).
Forma a obsah psaného textu	<ul style="list-style-type: none"> • Doplnuje údaje do pracovních listů. • Dokáže napsat jednoduché sdělení.

Obor učiva: Jazyk a gramatika	Výstupy:
Grafická a zvuková podoba jazyka	<ul style="list-style-type: none"> • Člení slova na hlásky. • Rozlišuje písmeno a hlásky. • Rozlišuje krátké a dlouhé samohlásky.
Gramatika slova	Umí rozdělit slovo na úroveň hlásky a slabiku.
Gramatika věty	<ul style="list-style-type: none"> • Vytvoří jednoduché smysluplné věty

	<p>se správným pořádkem slov.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozezná správně zapsanou větu.
Pravopis	<ul style="list-style-type: none"> • Umí zapsat krátké a dlouhé samohlásky. • Zvládá zápis ú/ů. • Chápe základní pravidla pro psaní velkých a malých písmen (u vlastních osobních jmen). • Správně napíše diktát slov nebo krátkých vět přiměřené náročnosti.

Obor učiva: Komunikační dovednost	Výstupy:
Slovní zásoba	Obohacuje slovní zásobu novými slovy.
Porozumění a schopnost komunikace	<ul style="list-style-type: none"> • Rozumí psanému i mluvenému projevu přiměřené náročnosti. • Reprodukuje základní myšlenku. • Jednoduše se vyjadřuje vlastními slovy. • Zvládá primární pravidla komunikace (pozdraví, poprosí, poděkuje, rozloučí se).
Uvědomění si souvislostí a schopnost argumentace	<ul style="list-style-type: none"> • Umí dát informace získané z psaného nebo mluveného projevu do souvislosti s tím, co už ví. • Dokáže vyslechnout svého partnera a vést s ním dialog přiměřený jeho znalostem.

Obor učiva: Literární výchova a čtenářská gramotnost	Výstupy:
Technika čtení	Ovládá techniku čtení přiměřeně ke svým schopnostem.
Porozumění	<ul style="list-style-type: none"> • Rozumí psanému textu přiměřené náročnosti. • Využívá čtení jako zdroj informací.
Práce s textem	<p>Vyjadřuje vlastní názor na přečtený text.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozliší poezii a prózu. • Seznamuje se s poezií a učí se ji interpretovat. • Učí se kreativním způsobem rozumět poetickému textu.

Obor učiva: Písemný projev	Výstupy:
Psaní – dovednost	<ul style="list-style-type: none"> • Píše čitelně psacím a velkým tiskacím písmem. • Správně přepíše tiskací písmo do psací vázané podoby.
Technika psaní	Má zautomatizované hygienické návyky psaní (správné sezení a držení těla, správný úchop tužky).
Forma a obsah psaného textu	<ul style="list-style-type: none"> • Umí vyplnit jednoduchý dotazník, formulář. • Umí samostaně vytvořit krátký smysluplný text (pozdávku, blahopřání, pohled či krátký dopis nebo text na zadané téma). • Napíše popis pracovního postupu. • Napíše krátké vyprávění.

Obor učiva: Jazyk a gramatika	Výstupy:
Grafická a zvuková podoba jazyka	<ul style="list-style-type: none"> • Rozumí pojmu souhláska a samohláska a zná dělení souhlásek na měkké, tvrdé a obojetné. • Chápe souhlásky r a l jako slabikotvorné. • Zná abecedu.
Gramatika slova	<ul style="list-style-type: none"> • Rozezná slova podřazená a nadřazená. • Rozezná synonyma, antonym a homonyma a umí je najít, vysvětlit či vytvořit. • Chápe dělení slov na jednoznačná a mnohoznačná. • Zná základní slovní druhy: podstatná jména, přídavná jména a slovesa. • Má pojem o předložkách, spojkách a citoslovcích jako slovních družících. • Zvládá vyhledat slovo ve slovníku.
Gramatika věty	<ul style="list-style-type: none"> • Rozumí pojmu slovo, věta, souvětí. • Umí věty spojit do souvětí s použitím vhodné spojky. • Rozezná druhy vět podle postoje mluvčího (oznamovací, rozkazovací, tázací a přací).
Pravopis	<ul style="list-style-type: none"> • Větu zapíše s velkým písmenem na začátku a interpunkcí na konci.

	<ul style="list-style-type: none"> • Zvládá pravopis ú/ů. • Správně píše skupiny hlásek DĚ, TĚ, NĚ, BĚ, PĚ, VĚ, MĚ. • Chápe vztah párových souhlásek a umí je správně použít v psaném projevu. • Zná pravopis velkých písmen u vlastních jmen. • Zvládá pravopis i/y po tvrdých a měkkých souhláskách. • Správně napíše diktát odpovídající úrovně.
Obor učiva: Komunikační dovednost	Výstupy:
Slovní zásoba	<ul style="list-style-type: none"> • Ptá se na význam nových a neznámých slov. • Vysvětlí význam slova a rozšiřuje svou slovní zásobu.
Porozumění a schopnost komunikovat	<ul style="list-style-type: none"> • Smysluplně odpovídá na jednoduché otázky. • Vytváří smysluplné jednoduché otázky. • Dokáže přiměřeným způsobem vyjádřit své myšlenky. • Zvládá zásadní pravidla komunikace (udržuje oční kontakt s mluvčím, neskáče do řeči). • Je schopen udržet smysluplnou konverzaci.
Uvědomění si souvislostí a schopnost argumentace	<ul style="list-style-type: none"> • Umí se zeptat v případě, že něčemu nerozumí.

Obor učiva: Literární výchova a čtenářská gramotnost	Výstupy:
Technika čtení	<ul style="list-style-type: none"> • Čte se správnou výslovností a intonací dle své čtenářské úrovně.
Porozumění	<ul style="list-style-type: none"> • Rozumí textu přiměřené náročnosti a umí interpretovat jeho smysl.
Práce s textem	<ul style="list-style-type: none"> • Snaží se najít stěžejní místa příběhu, hlavní postavu či hlavní myšlenku a interpretovat ji svými slovy.
Práce s literárním textem	<ul style="list-style-type: none"> • Snaží se interpretovat poetický text a kreativním způsobem ho reprodukovat. • Recituje z paměti vybranou báseň.

3. ročník

3. ročník	
Obor učiva: Písemný projev	Výstupy:
Psaní – dovednost	<ul style="list-style-type: none"> • Píše správně a čitelně.
Technika psaní	<ul style="list-style-type: none"> • Má zautomatizované hygienické návyky psaní (správné sezení a držení těla, správný úchop tužky).
Forma a obsah psaného textu	<ul style="list-style-type: none"> • Umí vyplnit jednoduchý dotazník, formulář. • Umí samostatně vytvořit krátký smysluplný text (pozvánku, blahopřání, pohled či krátký dopis nebo text na zadané téma).

Obor učiva: Jazyk a gramatika	Výstupy:
Grafická a zvuková podoba jazyka	<ul style="list-style-type: none"> • Správně vyslovuje a moduluje řeč (intonace, tempo, přízvuk).
Gramatika slova	<ul style="list-style-type: none"> • Zná slovní druhy. • Zná mluvnické kategorie rod, číslo a pád u podstatných a přídavných jmen. • Zná mluvnické kategorie u sloves – osoba, číslo, čas a infinitiv. • Zná pojem stavba slova a umí slovo rozdělit na příponu, kořen a předponu. • Zná významové vztahy synonyma, antonym, homonyma a umí je použít. • Rozumí vztahu skladební dvojice a základní skladební dvojice.
Gramatika věty	<ul style="list-style-type: none"> • Rozumí pojmem slovo, věta, souvětí.
Pravopis	<ul style="list-style-type: none"> • Zná vyjmenovaná slova a snaží se aplikovat pravidla psaní i/y po obojetných souhláskách. • Zvládá pravopis znělých a neznělých souhlásek. • Zvládá pravopis hláskových skupin bje/bě, pě, vje/vě. • Správně napíše diktát odpovídající úrovni.

Obor učiva: Komunikační dovednost	
Slovní zásoba	<ul style="list-style-type: none"> • Vnímá rozdíl mezi spisovným a nespisovným tvarem slova.

	<ul style="list-style-type: none"> • Zná význam některých cizích slov.
Porozumění a schopnost komunikovat	<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišuje složitější gesta a mimiku a slovy vyjádří, co tato gesta znamenají. • Srozumitelně vypravuje o něčem, co je mu blízké. • Pod vedením učitele umí reflektovat / hodnotit svou práci a zkouší sebereflexi svých předností i slabin. • Srozumitelně vypravuje o něčem, co je mu blízké.
Uvědomění si souvislostí a schopnost argumentace	<ul style="list-style-type: none"> • Umí vysvětlit, co se líbí a nelíbí, a proč. • Dokáže odmítnout, pochválit. • Vyřídí vzkaz.

Obor učiva: Literární výchova a čtenářská gramotnost	Výstupy:
Technika čtení	<ul style="list-style-type: none"> • Čte plynule, se správnou výslovností a intonací. • Umí číst nahlas i potichu.
Porozumění	<ul style="list-style-type: none"> • Propojuje čtené s vlastní zkušeností a znalostmi. • Umí rozpoznat nepřímo vyjádřené skutečnosti nebo souvislosti.
Práce s textem	<ul style="list-style-type: none"> • V textu dokáže najít hlavní myšlenku a interpretovat ji vlastními slovy. • Naučný text umí využít jako zdroj informací. • Text dokáže patřičným způsobem interpretovat.
Práce s literárním textem	<ul style="list-style-type: none"> • Zvládá převyprávět příběh. • Rozezná prózu a poezii. • Odliší pohádku od jiného vyprávění. • Umí text zpracovat alternativním způsobem (výtvarně, tancem, divadelně).

--

4. ročník

Obor učiva: Písemný projev	Výstupy:
Psaní - dovednost	<ul style="list-style-type: none"> • Zvládá techniku čitelného psaní.
Forma a obsah psaného textu	<ul style="list-style-type: none"> • Vhodně umístí text na format. • Napíše text přiměřeného rozsahu na dané téma.

Obor učiva: Jazyk a gramatika	Výstupy:
Gramatika slova	<ul style="list-style-type: none"> • Porovnává významy slov a dokáže určit vztahy mezi nimi. • Rozlišuje kořen, předponu, příponu, koncovku. • Podstatná jména přiřazuje ke vzorům.
Gramatika věty	<ul style="list-style-type: none"> • Poznává jednoduchou větu a souvětí a s těmito formami umí dale pracovat – např. Mění souvětí v sled jednoduchých vět, jednoduché věty spojuje v souvětí. • Určuje druhy vět podle postoje mluvčího.
Pravopis	<ul style="list-style-type: none"> • Ovládá pravopis vyjmenovaných slov a slov s nimi příbuzných, pravopis podstatných jmen podle vzorů a pravopis velkých písmen u vlastních jmen.

Obor učiva: Komunikační dovednost	Výstupy:
Slovní zásoba	<ul style="list-style-type: none"> • Zjišťuje význam neznámých slov a snaží se je dál používat.
Porozumění a schopnost komunikovat	<ul style="list-style-type: none"> • Sestaví krátký popis. • Nepřerušuje řeč druhého, aktivně naslouchá (projevuje zájem, doptává se).
Uvědomění si souvislostí a schopnost argumentace	<ul style="list-style-type: none"> • Umí zdůvodnit omluvu.

Obor učiva: Literární výchova a čtenářská gramotnost	Výstupy:
Technika čtení	<ul style="list-style-type: none"> • Čte potichu i nahlas s vhodným přednesem.
Porozumění	<ul style="list-style-type: none"> • Vyjadřuje své pocity z přečteného textu a zaznamenává je.
Práce s textem	<ul style="list-style-type: none"> • Pracuje tvořivě s literárním textem.

- Rozezná přímou řeč.

5. ročník

Obor učiva: Písemný projev	Výstupy:
Forma a obsah psaného textu	<ul style="list-style-type: none"> • Při vlastním psaní zkouší používat zajímavá slova, slovní spojení, souvětí. • Z textu vypíše známou i novou informaci. • Využívá různých jazykových prostředků k zachycení atmosféry vlastních příběhů.

Obor učiva: Jazyk a gramatika	Výstupy:
Gramatika slova	<ul style="list-style-type: none"> • Zná slovní druhy a využívá je v gramaticky správných tvarech ve vlastním písemném i mluveném projevu.
Gramatika věty	<ul style="list-style-type: none"> • Poznává skladební dvojice a určí hlavní skladební dvojici.
Pravopis	<ul style="list-style-type: none"> • Píše správně I / y. • Zvládá základní pravidla syntaktického pravopisu (shoda podmětu s přísudkem, základy interpunkce).

Obor učiva: Komunikační dovednost	Výstupy:
Slovní zásoba	<ul style="list-style-type: none"> • Uvědomuje si rozdíl mezi slovy spisovnými a nespisovnými. • Používá správné spojovací výrazy, v případě stylistické potřeby je umí vhodně obměňovat.
Porozumění a schopnost komunikovat	<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišuje vhodné prostředí pro sdělení: kdy je vhodné co říci, kdy mluvit spisovně a kdy hovorově, atd.
Uvědomnění si souvislostí a schopnost argumentace	<ul style="list-style-type: none"> • Dokáže vyslechnout kritiku své osoby a reagovat na ni.

Obor učiva: Literární výchova a čtenářská gramotnost	Výstupy:
Technika čtení	<ul style="list-style-type: none"> • Rozezná špatně přečtené slovo a sám ho opraví. • Umí se soustředit po celou dobu práce s textem.
Porozumění	<ul style="list-style-type: none"> • Volně reprodukuje text.

	<ul style="list-style-type: none"> • Převypráví klíčové detail z textu. • Dokáže samostatně a srozumitelně posoudit obsah textu. • Rozlišuje fikci od skutečnosti. • Vyhledává v jednoduchém i složitějším textu srozumitelné informace.
Práce s textem	<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišuje různé rypy uměleckých a neuměleckých textů. • Tvoří vlastní literární text na vybrané téma. • Provádí jednoduchou analýze literárního textu a používá elementární literární pojmy. • Sestaví osnovu textu a podle ní vytvoří krátký text. • Vnímá a zdůvodní použití jazykových prostředků. • Při výběru extu je samostatný, umí text doporučit a svou vobu zdůvodnit.

Anglický jazyk

Počet vyučovacích hodin na týden					
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	Celkem
–	3	3	2+1	1+2	9+3
–	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Anglický jazyk
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace
Obsahová charakteristika předmětu	<p>Charakteristika předmětu</p> <p>Anglický jazyk se vyučuje ve 2. ročníku s časovou dotací 3 hodiny týdně, 3 hodiny týdně ve 3. – 5. ročníku. Výuka probíhá odděleně dle úrovně – začátečníci, středně pokročilí a pokročilí. Anglický jazyk je předmětem s velkým mezipředmětovým přesahem. Prolínání výuky vstupuje do předmětů hudební a výtvarná výchova, divadlo, svět kolem nás.</p> <p>Osvojování cizího jazyka přispívá k pochopení jiných cizojazyčných kultur, učí žáky toleranci k nim, pomáhá snižovat jazykové bariéry a poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.</p> <p>Výchovně-vzdělávací cíle</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Rozumět psanému i mluvenému projevu přiměřené úrovně. • Umět využít prostředky psaného i mluveného projevu k dosažení vlastních komunikačních cílů, tj. umět se samostatně a bez ostychu vyjadřovat v oblastech týkajících se jeho samotného, jemu blízkých témat a témat přiměřených k věku. • Číst s porozuměním a zážitkem jednoduché literární texty přiměřené věku. • Vést k zájmu o cizí jazyk, kulturu nejen těch zemí, kde se daným cizím jazykem mluví, a čtenářské aktivitě. <p>Cíle výuky anglického jazyka jsou naplňovány v oblastech receptivních, produktivních a interaktivních řečových dovedností, z toho v 2.–3. ročníku – tzv. 1. období – v oblasti řečových dovedností a ve 4.–5. ročníku – tzv. 2. období – v oblastech poslechu s porozuměním, mluvení, čtení s porozuměním a psaní.</p> <p>Cílem výuky je též dosažení úrovně A1, u jazykově nadanějších studentů úrovně A1/A2 Společného evropského referenčního rámce pro jazyky či zhruba 2.– 3. úrovně v mup Společnosti Scio. Žák je rovněž veden k:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření svých potřeb i prožitků a ke sdělování názorů. • Získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama. • Rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace. • Rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti. • Rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře a k rozvíjení emočního a estetického vnímání.
<p>Průřezová témata</p>	<p style="text-align: center;">Multikulturní výchova (MKV)</p> <p>Kulturní diference:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poznává jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti i své vlastní kulturní zakotvení. Učí se respektovat zvláštnosti různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy). <p>Lidské vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vytváří si schopnost umět se vžít do role druhého, schopnost tolerance a empatie. • Rozvíjí schopnost komunikace a spolupráce s ostatními bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost. • Uvědomuje si rovnocennost všech lidí, svoji vlastní identitu. <p>Multikulturalita:</p>

- Poznává specifika různých kultur a využívá multikulturalitu jako prostředek vzájemného obohacování.
- Naslouchá druhým a buduje si vstřícný postoj k odlišnostem.
- Chápe význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění.

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Osobnostní rozvoj:

- Vzájemně se poznává ve skupině/třídě, učí se péči o dobré vztahy, empatii a pohledu na svět očima druhého.
- Komunikuje v různých situacích – informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, vysvětlování, žádost apod.
- Procvičuje si smyslové vnímání, pozornost a soustředění, dovednosti zapamatování, řešení problémů a dovednosti pro učení.
- Rozvíjí své zdravé a vyrovnané sebepojetí a sebepoznání, dobrý vztah k sobě samému.
- Učí se regulaci vlastního jednání, stanovování osobních cílů, dobré organizaci času.
- Nechá rozvinout svoji vlastní kreativitu (pružnost nápadů, schopnost vidět věci jinak, citlivost).

Sociální rozvoj:

- Nalézá zdravé vztahy k druhým lidem a je schopen empatie a pohledu na svět očima druhého.
- Komunikuje v různých situacích – informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, vysvětlování, žádost apod.
- Je schopen vyhledat pomoc při potížích a dotahovat nápady do reality.
- Rozvíjí individuální i sociální dovednosti pro spolupráci s ostatními.

Morální rozvoj:

- Získává dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí a pro zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu.
- Vytváří si povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.
- Učí se pomáhajícímu a prosociálnímu chování (člověk neočekává protislužbu).

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VEGS)

Evropa a svět nás zajímá:

	<ul style="list-style-type: none"> • Vnímá důležitost znalosti cizích jazyků, které jsou klíčem pro dorozumění se s lidmi jiných národů a jsou prostředkem pro využití originálních zdrojů při poznávání života a evropské a světové kultury. • Utváří si pozitivní postoje k jinakosti a kulturní rozmanitosti. • Sdílí rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa. • Seznamuje se s životem dětí v jiných zemích, lidovou slovesností, zvyky a tradicemi národů Evropy. • Poznává život a dílo významných osobností v Evropě a ve světě a vytváří si případně osobnostní vzory.
Vzdělávací a výchovné strategie	<p>Kompetence k učení. Výuka je vedena tak, aby si žák uvědomoval smysl svého vzdělávání. V takovém případě je zajištěn předpoklad pro jeho trvalou motivaci poznávat, zdokonalovat se a intelektuálně se realizovat.</p> <p>Kompetence k řešení problémů. V hodinách žáci řeší každodenní situace v cizojazyčném prostředí. Pomocí předkládaných podnětů má žák možnost efektivně využívat jazykových prostředků k dosažení dílčích komunikačních cílů. Při práci s texty jsou žáci vedeni k vyhledávání a třídění informací a uvádění do souvislosti.</p> <p>Kompetence komunikativní. Komunikační dovednosti jsou nedílnou součástí výuky anglického jazyka. Poznávání jazykových prostředků vede k jejich efektivnímu využívání. Interakcí vstupují žáci do komunikačních situací, v nichž zformulují své myšlenky do jednoduchých vět, naslouchají a porozumí promluvám druhých lidí, vhodně a srozumitelně na ně reagují.</p> <p>Kompetence sociální a personální. Výuka vede žáky ke spolupráci, poznání odlišností jednotlivých žáků a pochopení jejich předností a využití pro spolupráci. Práce ve skupině vede k poznání prospěšnosti různých přístupů a navzájem se učí svou práci reflektovat. Žáci jsou připravováni k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, je u nich rozvíjena vnímavost a citlivé vztahy k lidem.</p> <p>Kompetence občanské. V rámci spolupráce získává žák schopnost empatie a možnost spolužákovi účinně pomáhat, být tolerantní a ohleduplný vůči ostatním. Je veden k poznávání a respektování zvyků, kultury a tradic jiných zemí.</p> <p>Kompetence pracovní. Efektivní učení vede žáka ke smysluplné práci a k poznání, že vzdělávání je nástroj nezbytný pro úspěšný profesní život. Žákům je pomáháno v poznávání a rozvíjení vlastních schopností v souladu s reálnými možnostmi.</p>

Obor učiva: Řečové dovednosti	Výstupy:
Zvuková a grafická podoba jazyka	<ul style="list-style-type: none"> • Je seznámen s anglickou abecedou a dokáže hláskovat své jméno. • Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně (vhodně a srozumitelně použije známé vzorce odpovědí) i neverbálně. • Zopakuje a použije se správnou výslovností slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal. • Rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu. • Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu. • Přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení k obrázku. • Píše slova na základě textové a vizuální předlohy.
Slovní zásoba	<ul style="list-style-type: none"> • Rozumí a nebojí se použít základní slovní zásobu probíraných tematických okruhů a využít to, co již zná. • Zpívá ve skupině s učitelem jednoduché písničky, reprodukuje říkadla a rozumí klíčovým slovům. • Umí pozdravit, poděkovat, představit se, požádat o něco, rozloučit se, vyplnit jednoduchý formulář (své jméno, bydliště, věk).
Tematické okruhy	<ul style="list-style-type: none"> • Seznamuje se v cizím jazyce s tématy: já a moje rodina, barvy, čísla, věci kolem nás, škola, volný čas, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, povolání, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, nálady a pocity.
Mluvnice	<ul style="list-style-type: none"> • Seznamuje se v cizím jazyce s

	<p>mluvnickými jevy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednoduchá věta a otázka se slovesem „to be” - krátké odpovědi - I like, I don't like... - I have got, He/she has got... - I am wearing, He/she is wearing... - další základní gramatické jevy, struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného (naposlouchaného) repertoáru - jednoduché pokyny - podstatná jména: člen určitý a neurčitý.
--	---

Obor učiva: Poslech s porozuměním	Výstupy:
	<ul style="list-style-type: none"> • Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele. • Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat. • Rozumí smyslu a obsahu jednoduchého poslechového textu (tradičních písniček, básniček, krátkých příběhů atd.). • Rozumí popisu cesty a dokáže ho následovat.

Obor učiva: Mluvení	Výstupy:
	<ul style="list-style-type: none"> • Srozumitelně vyslovuje slova širší slovní zásoby v delších útvarech (frázích, větách). • Zapojí se do jednoduchých rozhovorů, umí je správně začít a zakončit. • Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. • Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat, správně odpoví na

	<p>doplňující otázky a podobné otázky dokáže pokládat.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reprodukuje ústně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace.
--	---

4. a 5. třída

Okruh učiva: Poslech s porozuměním	Výstupy:
	<ul style="list-style-type: none"> • Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele. • Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat. • Rozumí smyslu a obsahu jednoduchého poslechového textu (tradičních písniček, básniček, krátkých příběhů atd.). • Rozumí popisu cesty a dokáže ho následovat.

Okruh učiva: Mluvení	Výstupy:
	<ul style="list-style-type: none"> • Srozumitelně vyslovuje slova širší slovní zásoby v delších útvarech (frázích, větách). • Zapojí se do jednoduchých rozhovorů, umí je správně začít a zakončit. • Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. • Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat, správně odpoví na doplňující otázky a podobné otázky dokáže pokládat. • Reprodukuje ústně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace.

**Okruh učiva: Čtení s
porozuměním**

Výstupy:

	<ul style="list-style-type: none"> • Vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům. • Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života. • Vyrovná se s neznámými slovy v textu, v případě potřeby umí používat dvojjazyčný slovník. • Čte a porozumí zjednodušeným verzím tradičních pohádek, příběhů. • Přiřadí jednoduchou definici k obrázku. • Postupně zvládá porozumět textu obsahujícímu více informací.
--	--

Okruh učiva: Psaní	Výstupy:
	<ul style="list-style-type: none"> • Napíše gramaticky a formálně správně krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života. • Vyplní osobní údaje do formuláře. • Napíše jednoduchý pozdrav (např. z výletu o prázdninách) a přání (k Vánocům, narozeninám apod.), jednoduchý krátký vzkaz, stručný popis osoby, místa, zvířete, situace, činnosti.

Okruh učiva: Tematické okruhy	Výstupy:
	<ul style="list-style-type: none"> • Rozšiřuje si spektrum tematických okruhů, o kterých umí mluvit v anglickém jazyce: členové rodiny a kamarádi, domov a místo bydliště, režim dne, volný čas, škola, roční období a s tím spjaté činnosti, cestování a dopravní prostředky, zdraví a nemoci (návštěva u doktora), svátky, zvyky a tradice doma a ve Velké Británii (výběr). • Rozumí a používá základní slovní zásobu v komunikačních situacích

	probíraných tematických okruhů.
--	---------------------------------

Okruh učiva: Mluvnice	Výstupy:
	<ul style="list-style-type: none"> • Pracuje se slovy tak, aby tvořila správnou větu. • Rozlišuje větu oznamovací, tázací a rozkazovací, větu kladnou a zápornou – sloveso být, ostatní slovesa s pomocným slovesem „do, does”. • Vytvoří jednoduchou otázku s tázacím zájmenem. • Popíše, co sám dělá /co se děje v daném přítomném okamžiku (užití přítomného času průběhového). • Používá koncovku „-(e)s” pro vytvoření množného čísla podstatných jmen a k vytvoření 3. osoby jednotného čísla u sloves. • Umí přivlastňovat věci atd.osobám, používat přivlastňovací zájmena. • Vyjadřuje schopnost/možnost svou i ostatních pomocí způsobového slovesa „can”. • Umí ve svém projevu používat předložky místa a času, číslovky 1–100. • Jednoduchými větami s využitím vazby there is / there are popíše obrázek. • Je obeznámen s dalšími základními gramatickými jevy, strukturami a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného (naposlouchaného) repertoáru.

Matematika

Počet vyučovacích hodin na týden					
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	Celkem
4	4	4	4	4	20
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Matematika
---------------------------	-------------------

Oblast	Matematika
Obsahová charakteristika předmětu	<p>Charakteristika předmětu</p> <p>Cílem výuky matematiky je vychovat zvědavého člověka, který bude umět používat různá matematická schémata v reálném prostředí. Hodiny matematiky jsou vedeny partnerským přístupem, kdy hlavní aktivní složkou je žák, který se v doprovodu učitele učí objevovat a chápat matematické jevy a souvislosti prostřednictvím vlastních úvah.</p> <p>Výchovně-vzdělávací cíle</p> <ul style="list-style-type: none"> • Osvojit si základní matematické pojmy na základě aktivních činností žáků. • Porozumět základním matematickým pojmům v souvislosti s reálným životem a pochopit matematické vztahy v kontextu. • Učit žáky nacházet vlastní řešitelské strategie a uplatňovat při výuce partnerský přístup. • Vést žáky k přemýšlení a zkoumání matematických jevů tak, aby byli schopni učinit poznatek vlastní úvahou. • Prostorem pro vlastní objevování a radostí z vlastního úspěchu motivovat k dalšímu poznávání a experimentům. • Umět pracovat s chybou, najít ji a konstruktivně ji využít. <p>Cíle výuky matematiky jsou naplněny v těchto oblastech:</p> <p>Číslo a početní operace – žáci porozumí pojmu číslo a naučí se základní operace s dovednostmi pamětného i písemného počítání. Seznámí se s odhadem a s prací s chybou. Dokáží vyřešit slovní úlohy a také je v kontextu vlastních zkušenosti vytvářet.</p> <p>Závislosti, vztahy a práce s daty – žáci postupně získávají dovednosti se zpracováním dat a jejich využitím. Seznamují se se závislostmi a jejich použitím v kontextu reálného života. Učí se pracovat s tabulkami a grafy a vyhodnocovat příslušná data.</p> <p>Geometrie a práce v prostoru – prožitkem a mnoha smysly vstupují žáci do světa geometrie. Učí se orientovat v rovině i prostoru, poznávat, modelovat a znázorňovat geometrické tvary.</p>
Průřezová témata	<p>Osobnostní a sociální výchova Interakce žáků, efektivní spolupráce, intelektuální rozvoj, konstruktivistický přístup a důraz na kritické myšlení.</p> <p>Výchova demokratického člověka Vedení ke kritickému myšlení posiluje autonomii žáka, svobodu a její vnímání v rámci společenství.</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Širší souvislosti zakomponované v matematických prostředích a slovních úlohách.</p> <p>Multikulturní výchova V rámci klimatu třídy a interakce žáků, přítomnost v matematických prostředích a slovních úlohách.</p>

	<p>Environmentální výchova Souvislosti v různých matematických prostředích, témata dotýkající se environmentální problematiky ve slovních úlohách, statistikách, schématech.</p> <p>Mediální výchova Souvislosti v reálném životě, práce s materiálem z oboru médií, vedení k pochopení médií jako nástroje.</p>
<p>Vzdělávací a výchovné strategie</p>	<p>Kompetence k učení. Výuka je vedena tak, aby si žák uvědomoval smysl svého vzdělávání. V takovém případě je zajištěn předpoklad pro jeho trvalou motivaci poznávat, zdokonalovat se a intelektuálně se realizovat.</p> <p>Kompetence k řešení problémů. Pestrou paletou podnětů a důsledným vedením ke kritickému myšlení má žák příležitost získat schopnost budovat vlastní řešitelské strategie, které může dále obohacovat a rozvíjet. Zdůrazněn je spekulativní přístup.</p> <p>Kompetence komunikativní. Je podporována vzájemná interakce žáků, schopnost porozumět druhému, umět se ptát, umět vysvětlit svůj postoj, argumentovat a efektivně spolupracovat.</p> <p>Kompetence sociální a personální. Radost a úspěch při řešení problémů vede žáky k sebedůvěře. Efektivní spoluprací je žák veden k poznání, že radost a úspěch poznávání záleží na klimatu třídy, což ho motivuje k sociálně pozitivnímu chování.</p> <p>Kompetence občanské. Schopnost argumentovat nezávisle na přesvědčení ostatních je předpokladem k vytváření autonomního postoje. V rámci spolupráce získává žák schopnost empatie a možnost spolužákovi účinně pomáhat.</p> <p>Kompetence pracovní. Efektivní učení vede žáka ke smysluplné práci a k poznání, že vzdělávání je nástroj nezbytný pro úspěšný profesní život.</p>

1. ročník

Obor učiva: Číslo a početí operace	Výstupy:
	<ul style="list-style-type: none"> • Rozumí číslům do 20.
	<ul style="list-style-type: none"> • Umí psát všechny číslice.
	<ul style="list-style-type: none"> • Sčítá a dočítá s přechodem do 20.
	<ul style="list-style-type: none"> • Umí porovnávat čísla do 20.
	<ul style="list-style-type: none"> • Rozumí slovu polovina.
	<ul style="list-style-type: none"> • Chápe pojmy vlevo, vpravo, vpřed a za.

	<ul style="list-style-type: none"> • Zná schéma aditivní triády a umí je používat.
	<ul style="list-style-type: none"> • Umí řešit slovní úlohy (i s antisignálem).
	<ul style="list-style-type: none"> • Umí tvořit analogické úlohy.
	<ul style="list-style-type: none"> • Má zkušenost s jevem náhody.

Obor učiva: Závislosti, vztahy a práce s daty	Výstupy:
Orientace v čase	<ul style="list-style-type: none"> • Umí číst ručičkové hodiny. • Zná strukturu týdne. • Má představu věku.
Závislosti v praktickém životě	<ul style="list-style-type: none"> • Eviduje jednoduché statické i dynamické situace pomocí ikon, slov, šipek, tabulek.
Tabulky, schémata	<ul style="list-style-type: none"> • Používá tabulku jako nástroj organizace souboru objektů. • Umí číst v jednoduchých schématech.

Obor učiva: Geometrie v rovině a prostoru	Výstupy:
	<ul style="list-style-type: none"> • Dokáže ve svém okolí najít a pojmenovat jednoduché tvary a tělesa (kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník, krychle, kvádr, válec, koule).
	<ul style="list-style-type: none"> • Umí stavět krychlovou stavbu.

2. ročník

Obor učiva: Číslo a početní operace	Výstupy:
	<ul style="list-style-type: none"> • Zapisuje a čte čísla v oboru do 100.
	<ul style="list-style-type: none"> • Sčítá a odčítá v oboru do 100.
	<ul style="list-style-type: none"> • Porovnává a zaokrouhluje.
	<ul style="list-style-type: none"> • Rozumí násobení jednomístným číslem.
	<ul style="list-style-type: none"> • Dělí v oboru probraných násobílek.
	<ul style="list-style-type: none"> • Rozumí pojům polovina, čtvrtina, třetina, pětina a osmina. Umí je zapsat.
	<ul style="list-style-type: none"> • Užívá číselnou osu do 100.
	<ul style="list-style-type: none"> • Chápe pojmy vlevo, vpravo, vpřed a za.
	<ul style="list-style-type: none"> • Zná schéma aditivní triády a umí ho používat.
	<ul style="list-style-type: none"> • Umí řešit slovní úlohy (i s antisignálem) s dvěma různými početními výkony.

Obor učiva: Závislosti, vztahy a práce s daty	Výstupy:
Orientace v čase	<ul style="list-style-type: none"> • Umí číst minuty. • Orientuje se v kalendáři – den, měsíc, rok.
Závislosti v praktickém životě	<ul style="list-style-type: none"> • Eviduje složitější statické i dynamické situace pomocí ikon, slov, šipek, tabulky a grafu.
Tabulky, schémata	<ul style="list-style-type: none"> • Používá tabulku jako nástroj organizace souboru objektů. • Umí číst v jednoduchých schématech a najít v nich potřebnou informaci (např. Jednoduchý jízdni řád).

Obor učiva: Geometrie v rovině a prostoru	Výstupy:
	<ul style="list-style-type: none"> • Dokáže ve svém okolí najít a pojmenovat jednoduché tvary a tělesa (kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník, krychle, kvádr, válec, koule).
	<ul style="list-style-type: none"> • Umí pracovat s krychlovými tělesy.
	<ul style="list-style-type: none"> • Sestavuje různé rovinné útvary do požadované plochy (parkety, puzzle, tetris...).
	<ul style="list-style-type: none"> • S pomocí čtvercové sítě zjistí obvod i obsah čtverce a obdélníku.
	<ul style="list-style-type: none"> • Chápe základní měrné jednotky 1 mm, cm, m , km, 1 dl, l, 1 kg, g.

3. ročník	
Obor učiva: Číslo a početní operace	Výstupy:
	<ul style="list-style-type: none"> • Zapisuje a čte čísla v oboru do 1000.
	<ul style="list-style-type: none"> • Sčítá a odčítá písemně i z paměti v oboru do 1000.
	<ul style="list-style-type: none"> • Sestavuje a řeší jednoduché rovnice popsané slovy.
	<ul style="list-style-type: none"> • Užívá závorky.
	<ul style="list-style-type: none"> • Dobře se orientuje v situacích s násobením a dělením.
	<ul style="list-style-type: none"> • Umí násobit vícemístná čísla.
	<ul style="list-style-type: none"> • Dělí trojmístné číslo jednomístným.

	<ul style="list-style-type: none"> • Rozumí zlomkům $1/n$ pro malá n.
	<ul style="list-style-type: none"> • Buduje řešitelské strategie – řetězení od konce, vyčerpání všech možností, rozklad na podúlohy.

Obor učiva: Závislosti, vztahy a práce s daty	Výstupy:
Orientace v čase	<ul style="list-style-type: none"> • Umí čas přečíst v hodinách, minutách i sekundách a jednotky času mezi sebou převádí.
Závislosti v praktickém životě	<ul style="list-style-type: none"> • Pracuje s daty, eviduje je tabulkou i grafem. • Organizuje data podle zadaných kritérií. • Nabývá vhledu do statistického souboru.
Tabulky, schémata	<ul style="list-style-type: none"> • Umí vyčíst a vyhodnotí potřebné informace.

Obor učiva: Geometrie v rovině a v prostoru	Výstupy:
	<ul style="list-style-type: none"> • Dokáže ve svém okolí najít a pojmenovat nové tvary a tělesa (kružnice, jehlan, kužel).
	<ul style="list-style-type: none"> • Rozezná kruh, kružnici, úsečku, přímku a polopřímku.
	<ul style="list-style-type: none"> • Zná pojmy vrchol, hrana, stěna, úhlopříčka, střed.
	<ul style="list-style-type: none"> • Rozumí pojům obvod, povrch, obsah a objem.
	<ul style="list-style-type: none"> • Zná základní jednotky délky, hmotnosti a objemu (1l, 1dl, 1cl, 1ml) a umí mezi sebou převádět jednotky délky.
	<ul style="list-style-type: none"> • Umí narýsovat rovinné útvary.

4. ročník

Okruh učiva: Číslo a početní operace	Výstupy:
	<ul style="list-style-type: none"> • Zná čísla do 1 000 000 a v jejich oboru provádí početní operace. • Dělení provádí pamětně i písemně dvojmístným číslem se zbytkem • Zaokrouhluje přirozená čísla. • Vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou zlomkem. Rozumí pojmu polovina, třetina, čtvrtina, pětina a desetina.

	<ul style="list-style-type: none"> • Porovnává a sčítá zlomky se stejným jmenovatelem.
--	---

Okruh učiva: Závislosti, vztahy a práce s daty	Výstupy:
<ul style="list-style-type: none"> • Orientace v čase 	<ul style="list-style-type: none"> • Bezpečně se orientuje v čase a zná jeho jednotky.
<ul style="list-style-type: none"> • Tabulky, schémata 	<ul style="list-style-type: none"> • Čte a hledá v jednoduchých tabulkách a grafech, které popisují skutečné situace. • Údajům z tabulek a grafů rozumí a volí nejlepší způsob jejich záznamu či zobrazení. • Zapisuje data do tabulek a grafů.

Okruh učiva: Geometrie v rovině a v prostoru	Výstupy:
	<ul style="list-style-type: none"> • Narýsuje a znázorní jednoduché rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici). • Spočítá obvod a obsah čtverce a obdélníku. • Vypočítá délku strany obdélníku nebo pravidelného nohouhelníku, když zná jeho obvod (popř. Délku jedné strany). • Zná hranol s různými stěnami. • Určí osu souměrnosti. • Načrtne a označí pravý úhel, rovnostranný, rovnoramenný, pravouhlý a obecný trojúhelník.

5. ročník

Okruh učiva: Číslo a početní operace	Výstupy:
	<ul style="list-style-type: none"> • Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel. • Při pamětném i písemném počítání využívá komutativnost i asociativnost sčítání a násobení. • přečte desetinné číslo a vyznačí ho na číselné ose. • Rozumí zápornému číslu a umí jej zapsat. • Řeší složené příklady pomocí pravidla o přednosti operací a počítá se závorkami do 1 000 000. • Řeší úlohy, kde je číslo nebo operace nahrazena znakem při práci s číslem do 1 000 000.

Okruh učiva: Závislosti, vztahy a	Výstupy:
--	-----------------

práce s daty	
Orientace v čase	<ul style="list-style-type: none"> • Převádí jednotky času.
Závislosti v praktickém životě.	<ul style="list-style-type: none"> • Vyhledává, sbírá a třídí data. • Zná jednotky a veličiny a umí jejich význam využít v reálném životě.
Tabulky, schémata	<ul style="list-style-type: none"> • Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagram. • S pomocí určí pravděpodobnost náhodných jevů pomocí tabulky.

Okruh učiva: Geometrie v rovině a v prostoru	Výstupy:
	<ul style="list-style-type: none"> • Sčítá a odčítá graficky úsečky. • Spočítá obvod a obsah složitějších tvarů složených ze čtverců a obdelníků (i na základě vzorce). Jednotky obsahu umí mezi sebou převádět. • Určuje vzájemné polohy přímek a polopřímek v rovině a i v prostoru. • Řeší úlohy, při kterých kombinuje známé útvary a jejich vlastnosti.

SVĚT KOLEM NÁS

Počet vyučovacích hodin na týden					
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	Celkem
2	2	2+2	3+2	3+2	12+6
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Svět kolem nás
Oblast	Člověk a jeho svět
Obsahová charakteristika předmětu	<p>Člověk a jeho svět je koncipován pouze pro 1. stupeň základního vzdělání. Jedná se o předmět, který komplexně pojednává o jednotlivých oblastech lidského života – v pěti tematických okruzích tak dítě postupně proniká do poznání sebe sama, člověka, jeho nejbližšího okolí, vlasti, Evropy, Země a vesmíru. Seznamuje se nejen s lidskou civilizací a tokem času, ale také s přírodou, živočišnou a rostlinnou říší a vzájemným vztahem těchto světů.</p> <p>V tematickém okruhu Místo, kde žijeme se žáci učí na základě poznání blízkého okolí, vztahů a souvislostí chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci a ve společnosti. Při výuce tohoto okruhu se zaměřujeme na práci s mapami, historickými a současnými fotografiemi míst, s modely, hrami v prostoru i v ploše.</p> <p>V tematickém okruhu Lidé kolem nás se žáci pomocí her, diskusí, informačních karet, praktických ukázek, písní, říkadel i přímých</p>

	<p>setkání s konkrétními zajímavými lidmi (řemeslníky aj.) seznamují s kulturou, s prací lidí kolem nás, s významem svátků a tradic. Soustavně jsou děti rozvíjeny tak, aby rozšiřovaly své sociální citění, laskavost, ochotu pomoci a toleranci k odlišnostem lidí. Pomocí programu Fairtradingová škola a Svět v nákupním košíku, jejichž aktivity využíváme při výuce, se děti seznamují s problémy lidí na světě, s životem lidí. Zapojením do programu Krabice od bot či Skutečný dárek vedeme děti k rozvoji sociálního citění.</p> <p>V tematickém okruhu Lidé a čas se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí. Od hodin a ročních období postupují i k historii, porovnávání každodennosti v minulosti a přítomnosti, seznamují se s důležitými osobnostmi dějin a s nejdůležitějšími okamžiky v historii naší země.</p> <p>V tematickém okruhu Rozmanitost přírody žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, její fungování, složení, podmínky pro život. Seznamují se s živočišnou a rostlinnou říší, s živou a neživou přírodou, s jednotlivými biotopy.</p> <p>V tematickém okruhu Člověk a jeho zdraví žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti. Seznamují se se stavbou lidského těla, s nutností správného stravování, denního režimu. Získávají informace a praktické dovednosti z oblasti zdraví, nemoci, prevence a nebezpečí, které ohrožují člověka a společnost.</p> <p>Nedílnou součástí výuky tohoto předmětu jsou pokusy a experimenty, které učí děti základní kompetence – řešit problémy, pracovat na určitém tématu – stanovovat hypotézy a předvídat skutečnosti, navrhnout možnosti řešení, zhodnotit jednotlivé možnosti řešení, vybrat optimální variantu, naplánovat řešení a tento problém vyřešit. Poté interpretovat závěry, zobecnit zjištění a prezentovat své poznatky. Toto se děje nejen během samostatných pokusů, ale také na ukončení projektu při jednotlivých prezentacích, kde skupinky i jednotliví žáci představují výsledky svého zkoumání. Důležitá je pro nás aplikace zjištěného do reálného prostředí, o což se kontinuálně s dětmi snažíme.</p> <p>V rámci předmětu Svět kolem nás spojujeme učivo s učivem vzdělávacího oboru Informační a komunikační technologie – Informatika, který nemáme jako samostatný předmět, ale během přípravy prezentací při Světě kolem nás, zápisů pokusů, přípravy školního časopisu atd. – učíme žáky 5. ročníku pracovat s PC. Toto propojení je tedy popsáno v rámci obsahu učiva předmětu Svět kolem nás pro 5. ročník.</p>
<p>Organizace, místo a čas</p>	<p>Pro naši školu představuje tento předmět velmi důležitou součást výuky, jeho témata jsou pro nás výchozími milníky při přípravě projektového vyučování, při němž žáci pracují zhruba 6 týdnů na jednom tématu. Toto téma propojuje poznatky a dovednosti získané v jednotlivých předmětech, k tématu se vážou aktivity, které s dětmi děláme. Svět kolem nás učíme jednak v učebně – kde se soustředíme na práci s některými většími pomůckami, témata představujeme</p>

názorně s využitím množství pracovního výukového haptického a vizuálního materiálu a při tzv. Centrech aktivit – a jednak v okolní přírodě při Dnech venku. Výuka probíhá také v ateliéru vnitřním i venkovním.

Během venkovní výuky se s dětmi zaměřujeme na praktické zkoumání přírody, krajiny, společnosti. Předmět vyučujeme v lese, na louce, u potoka, u řeky, na poli, v obci, na zahradě. Postupně s dětmi v terénu probíráme jednotlivá témata, hravou formou, pomocí pokusů, pozorování, pracovních listů, knih a atlasů. Každé dítě si vede zápisníky, do kterých si wpisuje jednotlivé poznámky, vlepuje nalezené přírodniny, obrázky, mapy apod. Tyto zápisníky slouží k opakování, jako materiál pro zpracovávání prezentací.

Jak již bylo naznačeno, vyučování předmětu je koncipováno jako tematicky zaměřené či projektové vyučování, přičemž na konci každého projektu děti připravují prezentaci své práce a zjištění. Na tyto prezentace jsou zváni i rodiče, sourozenci.

Nedílnou součástí výuky předmětu jsou exkurze, návštěvy řemeslníků, návštěvy historických či přírodních památek. Předmět je v tomto případě vyučován blokově – po informování rodičů a dětí.

Vzhledem k malotřídní povaze naší školy je předmět vyučován společně pro 1. – 2. ročník a pro 3.–5.ročník, přičemž dle učiva a cílů a zájmů dětí jsou děti děleny do menších – věkově smíšených či věkově homogenních – skupin.

Učivo 4. a 5. ročníku je již více zaměřeno na rozšiřování informací, hledání detailů a podrobností o naší vlasti, Evropě a světu. Žáci si již osvojují podrobnější dovednosti práce s mapou, buzolou, kompasem, pokouší se vytvářet vlastní mapy, dokážou lépe chápat a vidět souvislosti v globálním světě. Díky dobré orientaci na číselné ose zkoumají život předků, prochází – zatím jednoduše, ale nikoli zjednodušeně – dějiny a důležitá dějinná období. Zabývají se zkoumáním hornin a nerostů, sluneční soustavou a krajinnými prvky, jakož i ochranou živočichů a rostlin. Dějiny jsou propojeny i s výukou umění (Vv, Hv, divadlo, tanec).

Ve 4. a zvláště pak v 5.ročníku se žáci seznamují s prací na počítačích. Žáci 5. ročníku pracují cíleně s počítačem, učí se jeho základní funkce, práce s textovými i grafickými editory, využívají počítač pro multimediální prezentace. Výuka informačních a komunikačních technologií přitom neprobíhá odděleně, ale je propojena s předmětem Svět kolem nás, neboť využívá učivo Světa kolem nás jako výchozí látku pro praktické učivo spojené s informatikou. Žáci tak vyhledávají informace, zpracovávají powerpointové prezentace, píšou články a zkouší dělat stránky školního časopisu. Žáci mají k dispozici notebook, s kterými pracují pod dozorem učitele, dataprojektor, skener a tiskárnu.

**Průřezová
témata**

**Osobnostně-sociální výchova
Rozvoj schopností poznávání:**

- Vnímá přírodu a svět kolem všemi smysly.
- Hledá efektivní řešení problému.

Kreativita:

- Při řešení úkolu se nespokojí s prvním nápadem, hledá další, inspiruje se, radí se s ostatními.
- Nebojí se vidět věci jinak – dokáže vyslechnout a respektovat odlišný názor spolužáka, dospělého a porovnávat ho se svým.

Kooperace:

- Dlouhodobě pracuje na jasné a respektující komunikaci ve třídě, mezi kamarády, v rodině.
- Dokáže odstoupit od vlastního nápadu, pokud je jiný vhodnější.

Hodnoty a postoje:

- Začíná více chápat pojmy spravedlnost, odpovědnost, spolehlivost, respektování se.

Dokáže analyzovat své chování a chování druhých vzhledem k výše zmíněným hodnotám. Snaží se uplatňovat prosociální jednání.

Morální rozvoj:

- Adekvátně jedná v modelových situacích, tvůrčím způsobem hledá různá řešení problému.
- Při řešení úkolu se nespokojí s prvním nápadem, hledá další, inspiruje se, radí s ostatními, vybírá si z různých zdrojů a dotáhne nápad do konce.

Hodnoty a postoje:

- Začíná více chápat pojmy spravedlnost, odpovědnost, spolehlivost, respektování se.

Dokáže analyzovat své chování a chování druhých vzhledem k výše zmíněným hodnotám. Snaží se uplatňovat prosociální jednání.

Environmentální výchova – 1.–3. ročník

Ekosystémy:

- Popíše různé biotopy vyskytující se u nás i jinde ve světě. Popíše jejich význam, specifické rostlinné a živočišné druhy, které se v nich vyskytují.
- Popíše změny v krajině během historie – začíná chápat ovlivňování přírody člověkem, hledá klady i zápory těchto zákroků a vlivů.
- Vnímá lidské sídlo – město – vesnici jako základní jednotky kulturních prvků v krajině. Popíše jejich funkci, rozdíly, klady a zápory, která přináší.
- Vysvětlí a prakticky ukáže, jak se sází a hospodaří na polích, zahradách – jaká jsou specifika zemědělské práce a jejich závislosti na ročních obdobích, druzích.

Základní podmínky pro život:

- Provádí sám jednoduché pokusy, kterými ukazuje důležitost vody a vzduchu pro život.
- Vysvětlí na konkrétních příkladech důvod ochrany

biologických druhů.

- Jednoduše popíše důležitost a vznik energie a vliv energetických zdrojů na společnost i život jednotlivce.
- Uvede příklady surovinových a energetických zdrojů v ČR.

Vztah člověka k prostředí:

- Vysvětlí jeden ekologický problém, jeho příčinu, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení.

Lidské aktivity a problémy životního prostředí:

- Vysvětlí rozdíl mezi zemědělstvím konvenčním a ekologickým.
- Uvede příklady transportu lidí a potravin a dopad globalizace na Zemi.

Environmentální výchova 4.- 5. ročník

Ekosystémy:

- Popíše, jak jsou různé organismy závislé na prostředí.
- Popíše produkční/mimoprodukční význam lesa, význam vodních zdrojů, význam pole a jeho obhospodařování.
- Porovnává zemědělství v krajině – vhodné/nevhodné zásahy.
- Porovná historické a současné snímky, zdroje a vysvětlí změny okolní krajiny vlivem člověka.

Základní podmínky života:

- Popíše význam biodiverzity, vody, vzduchu – ohrožování a ochrana.
- Hledá možnosti, jak šetřit s vodou, energií, provádí pokusy, kterými zjistí potřebné informace.

Lidské aktivity a problém životního prostředí:

- Definuje problémy způsobené dopravou, globální problémy a ví, co může udělat každý z nás pro odpovědnější a šetrnější život vůči Zemi.
- Reflektuje svůj životní styl na základě informací a pokusů o vlivu člověka na životní prostředí.

Výchova demokratického občana – 1.-3.ročník

Občanská společnost a škola:

- Při budování přátelského prostředí ve škole postupuje demokraticky, ne autoritativně. Problémy se snaží řešit asertivně a domluvou.

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování:

- Jednoduše vysvětlí pojem demokracie, uvede její klady/zápory, uvede další typy řízení státu/společnosti.

Občan, občanská společnost a stát:

- Vysvětlí pojem občan. Jeho práva a povinnosti.
- Snaží se být angažovaný, pomáhat a dokáže popsat, k čemu je jeho chování dobré, komu/čemu pomáhá, co může zlepšit.

4. – 5. ročník

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování:

- Jednoduše vysvětlí pojem a principy demokracie, uvede její klady / zápory, uvede další typy řízení státu / společnosti.
- Popíše základní strukturu řízení státu (ministerstva, vláda, parlament, prezident).
- Uvede příklad země s jiným řízením státu.
- Vysvětlí, co to znamená diktatura, anarchie, k čemu jsou zákony a právo.

Výchova k myšlení v Evropských a globálních souvislostech 1.-3. ročník

Evropa a svět nás zajímá:

- Vypráví příběhy z cestování s rodinou, příběhy, které četl o cestování, o jiných zemích.
- Uvede různé zajímavosti ze sousedních zemí či větších zemí EU, jejich zvyky, produkty, slovesnost, specifika evropské krajiny.
- Uvede příklady jiných zvyklostí v rodinách na jednotlivých kontinentech, ve státech EU.

4.-5. ročník

Jsme Evropané:

- Vysvětlí v historickém kontextu kořeny evropské civilizace – její výhody, objevy, specifika.
Popíše rozdíly mezi Evropou a jinými kontinenty. Vysvětlí problémy Evropy.

Multikulturní výchova

Kulturní diference:

- Respektování zvláštností různých etnik.

Lidské vztahy:

- Chápe důležitost lidské solidarity a spolu s ostatními hledá způsoby, jak pomoci lidem v nouzi.
- Dokáže se ohradit proti nespravedlnosti a proti předsudkům k odlišným lidem (se znevýhodněním, jiných etnik, z jiných států).
- V simulované situaci se dokáže vžít do role druhého.

Princip sociálního smíru a solidarity:

- Vysvětlí rovnost etnik, multikulturalitu ve společnosti jako prostředek k vzájemnému obohacování.

Multikulturalita – 2.-3. ročník

- Začíná používat cizí jazyk jako nástroj pro dorozumění se s lidmi z cizích zemí.
Dokáže popsat jiné kulturní rozdíly, tradice a porovnat s naší tradicí a kulturou.

**Vzdělávací a
výchovné**

Kompetence k učení:

- Vyhledává, třídí informace a naplňuje řešení problému,

strategie	<p>vybere řešení a realizuje ho.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Logicky vyvozuje závěry. <p>Kompetence k řešení problémů:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Analyzuje problém, vyhodnocuje relevanci vstupních dat, formuluje problém a odhaduje možné výsledky řešení. • Interpretuje závěry svého zkoumání, porovnává různé varianty řešení a obhájí vlastní variantu. <p>Kompetence komunikativní:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Umí řešení problému a svá zjištění prezentovat (ústně, písemně, vizuálně). • Umí řešení problému vysvětlit v souvislostech. • Dle svých možností obhájí své řešení problému – nápodobou, s dopomocí či samostatně. <p>Kompetence sociální a personální:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Účinně spolupracuje ve skupině při řešení úkolu. • Domluví se ve skupině na rozdělení rolí v klidu a s respektem. <p>Kompetence občanská:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivně vyhledává a rozpoznává problémy z reálného světa. • Hledá možnosti, jak pomoci ostatním ve svém okolí. • Cení si našich tradic. <p>Kompetence pracovní:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Soustředí se dle svých možností na práci a dodělá ji do konce. • Plní svoje povinnosti a závazky včas. • Dodržuje pravidla slušného chování, bezpečnosti a hygieny.
------------------	---

1. ročník	
Obor učiva: Místo, kde žijí	Výstupy:
Orientace ve škole, v okolí školy	<ul style="list-style-type: none"> • Orientuje se bezpečně v budově školy, ví, kde má své věci, kde jsou uloženy pomůcky. • Udržuje kolem sebe pořádek a pečuje o prostředí školy. • Popíše cestu do školy, ví, jak se dostat domů, co vidí po cestě. • Uplatňuje základní pravidla a bezpečnost v dopravě různého typu.
Orientace doma	<ul style="list-style-type: none"> • Popíše prostředí svého domova, ví, kde jsou uloženy potřebné věci.
Rozpoznání změn v přírodě	<ul style="list-style-type: none"> • Pozoruje a popíše změny v přírodě v okolí i v ČR.
Počasí a změny prostředí v závislosti na počasí	<ul style="list-style-type: none"> • Vyjmenuje druhy počasí, důvody změny počasí a chápe důsledky počasí na prostředí, lidi, zvířata, rostliny.

Místo pro hru, kde si hrát	<ul style="list-style-type: none"> • Rozšiřuje si povědomí o přirozených prostředích pro hru. Učí se hry venku.
Nejbližší okolí, ve kterém se dítě pohybuje	<ul style="list-style-type: none"> • Popíše instituce ve svém okolí, uvede jejich účel a chování v nich. • Nakreslí jednoduchý plánek jeho bydliště s vyznačením institucí a Chříče. • Pojmenuje blízké ekosystémy, biotopy a vysvětlí rozdíly. Umělé a přírodní prvky v krajině.

Obor učiva: Lidé kolem nás	Výstupy:
Rodina	<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků. • Ví, kdo je starší, mladší, jaká jsou povolání jednotlivých členů. • Pomůže doma s jednoduchými pracemi. Ví, jaká jsou jeho práva a povinnosti v rodině.
Svátky, zvyky, tradice	<ul style="list-style-type: none"> • Ví, kdy se narodil on a jeho nejbližší. Popíše, jaké jsou zvyky při oslavách v rodině. • Připraví překvapení pro rodinné příslušníky na oslavu či tradiční svátek.
Chování v rodině, úcta	<ul style="list-style-type: none"> • Ví, jak komunikovat s rodinnými příslušníky s láskou a úctou. • Dokáže říci svůj názor, vysvětlit své stanovisko.
Řemeslníci, povolání	<ul style="list-style-type: none"> • Vyjmenuje nejrůznější povolání, vysvětlí jejich činnost a význam. • Ví, jaká povolání mají jeho rodiče a nejbližší příbuzní.
Nebezpečí od lidí	<ul style="list-style-type: none"> • Ví, jaká mohou hrozit nebezpečí a jak se bránit. Ví, kam se obrátit o pomoc. • Dokáže si o pomoc říci.
Péče o druhé	<ul style="list-style-type: none"> • Ví, jak potěšit druhé, umí nabídnout pomoc. Stará se o ostatní v rámci třídy.

Obor učiva: Lidé a čas	Výstupy:
Proč existuje čas? Jak to, že je noc a den.	<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí vztah Slunce a naší planety – důvod střídání noci, dne.
Orientace v čase roku – roční období, měsíce, týdny, dny	<ul style="list-style-type: none"> • Vyjmenuje roční období, měsíce, dny v týdnu a jejich pořadí.
Orientace v hodinách – celé hodiny, režim dne	<ul style="list-style-type: none"> • Elementárně se orientuje v čase – celé hodiny, půl hodiny.

	<ul style="list-style-type: none"> • Orientuje se v rozvrhu dne a týdne.
Sváteční dny a svátky	<ul style="list-style-type: none"> • Ví, kdy se slaví zvláštní svátky (Vánoce, Velikonoce, některé státní svátky, světové dny) a vysvětlí jejich význam.
Změny v přírodě a ve společnosti v závislosti na změně ročních období	<ul style="list-style-type: none"> • Pozoruje a pojmenuje změny v přírodě v závislosti na ročních obdobích.
Rozlišení minulosti, přítomnosti, budoucnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Ví, kdo je starší, mladší v rodině, ve škole.
	<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišuje a popíše některé odlišnosti ve společnosti v minulosti a v přítomnosti.

Obor učiva: Rozmanitost přírody	Výstupy:
Volně žijící a domácí živočichové	<ul style="list-style-type: none"> • Pojmenuje některá volně žijící a domácí zvířata, jejich výskyt v ČR, ve světě, specifika, užitek. • Postará se o některá zvířata. Ví, co potřebují, kde bydlí, co jedí. • Rozlišuje nejznámější volně žijící živočichy okolí, popíše je.
Rostliny	<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišuje nejznámější rostliny okolí, pozná a pojmenuje jejich význam. • Pojmenuje plody a druhy ovoce a zeleniny, jejich význam, využití. • Pozná užitkové rostliny na zahrádce. Ví, jak o ně pečovat, a zná cestu „Od semínka k plodu“. • Vyrobí z rostlin jednoduché pokrmy a výrobky.
Proměny přírody v ročních obdobích	<ul style="list-style-type: none"> • Pozoruje a pojmenuje rozmanitost přírody v různých ročních obdobích.

Obor učiva: Člověk a svět zdraví	Výstupy:
Lidské tělo	<ul style="list-style-type: none"> • Určí a pojmenuje základní části lidského těla. • Ví, k čemu základní části těla slouží, popíše jejich funkce.
Nemoc	<ul style="list-style-type: none"> • Pojmenuje příznaky základních nemocí a jak je léčit.

Úrazy	<ul style="list-style-type: none"> • Ví, jak a kam zavolat o pomoc pro druhé i pro sebe. • Ví a prakticky ukáže, jak ošetřit drobná zranění. • Orientuje se v základní výbavě lékárničky a dokáže ji prakticky použít.
Tíseň	<ul style="list-style-type: none"> • Ví, v jakých tísních můžou být různí lidé, kdy a jak jim nabídnout pomoc.
Osobní hygiena	<ul style="list-style-type: none"> • Zvládá osobní hygienu během dne a péči o sebe v různých ročních obdobích. • Přemýšlí o různosti jídla – zdravých/nezdravých potravinách, dodržuje pitný režim.

2. ročník

Obor učiva: Místo, kde žiji	Výstupy:
Domov	<ul style="list-style-type: none"> • Namaluje jednoduchý plánec svého domu s popiskem. Porovná ho s jiným, určí rozdíly. • Vysvětlí význam domova pro lidi.
Orientace v okolí svého bydliště a v okolí školy	<ul style="list-style-type: none"> • Vyznačí na jednoduché mapě své bydliště, důležité instituce a bydliště svých kamarádů a cestu k nim.
Změny v obci, městě	<ul style="list-style-type: none"> • Pozoruje a popíše změny v obci, městě během roku.
Přírodní a umělé prvky v okolní krajině	<ul style="list-style-type: none"> • Popíše reliéf krajiny: údolí, kopec aj. a krajnotvorné prvky. • Vysvětlí vhodné a nevhodné zásahy člověka v krajině. • Vyjmenuje a na mapě označí významná sídla a stavby v blízké krajině: města, vesnice, obydlí, místní dominanty. • Vyjmenuje vodní toky, vodní plochy v okolí – vysvětlí jejich význam a popíše princip koloběhu vody.
Česká republika	<ul style="list-style-type: none"> • Ví, v jakém státě žijeme, a dokáže vysvětlit pojem stát. • Ví, s jakými státy sousedí ČR. • Ukáže ji na mapě a určí reliéf a specifika jednotlivých částí ČR. • Zná státní symboly, vlajku, hymnu. • Zná Prahu a její dominanty. Dokáže o ní krátce pohovořit.
Doprava a cestování	<ul style="list-style-type: none"> • Zná základní dopravní značky. • Používá správná pravidla silničního provozu. • Zná jednotlivé kontinenty a některá jejich specifika. • Vyjmenuje některé evropské státy, jejich dominanty, tradice, hlavní města.

	<ul style="list-style-type: none"> • Ví, jaké typy dopravy se v ČR používají.
--	--

Obor učiva: Lidé kolem nás	Výstupy:
Rodina, postavení dítěte v rodině, role členů rodiny	<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišuje základní a širší rodinné vztahy, rozlišuje role rodinných příslušníků mezi nimi.
Rozdílnosti věku a pohlaví	<ul style="list-style-type: none"> • Popíše specifika jednotlivých fází lidského života. Výhody a výzvy každého věku. • Chápe a dokáže projevit úctu seniorům. • Popíše rozdíl mezi mužem a ženou ve společnosti, v jejich rolích, v povoláních.
Vztahy k lidem	<ul style="list-style-type: none"> • Poznává při pozorování obdiv, soucit, lásku, nenávisť, úctu. • Ví, jaké jsou lidské emoce, a učí se s nimi pracovat.
Společenské chování	<ul style="list-style-type: none"> • Zná základní pravidla etiky a snaží se je uplatňovat v běžném životě.
Zaměstnání lidí	<ul style="list-style-type: none"> • Popíše podrobněji zaměstnání lidí ve škole, v obchodě, na poště, v dílně, v továrnách, na zahradě, na poli, v divadle apod. • Popíše některé výrobní postupy běžných věcí či potravin ze svého života.
Vlastnictví, nakládání s penězi	<ul style="list-style-type: none"> • Chrání si svoje věci a věci ostatních. • Rozpozná všechny druhy peněz, jejich hodnotu, dokáže samostatně nakupovat.

Obor učiva: Lidé a čas	Výstupy:
Proč existuje čas? Jak to, že je noc a den, roční období.	<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí na modelu, proč existuje noc a den, roční období.
Orientace v čase roku – roční období, měsíce, týdny, dny	<ul style="list-style-type: none"> • Plně se orientuje v roce, umístí správně data státních svátků, narozenin atd. do kalendáře
Orientace v hodinách	<ul style="list-style-type: none"> • Zná již plně hodiny – celé, půlhodiny, čtvrt, tři čtvrtě. Minuty, sekundy. • Zná a vyzná se v různých typech hodin (digitální hodiny, arabské číslice), sluneční hodiny. • Dokáže se samostatně orientovat na hodinách a využívat toho pro své fungování během dne.
Sváteční dny a svátky	<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí jednoduše význam svátků a jejich historický kontext. • Vymyslí krátkou aktivitu, zpřestření slavení některého svátku.

Rozlišení minulosti, přítomnosti, budoucnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišuje děj v přítomnosti, minulosti, budoucnosti. • Dokáže zařadit některé dějinné události vztahující se např. ke státním svátkům na časovou osu. • Vypráví některý příběh svých prarodičů a rodičů a ukotví ho na časové ose.
Paměťihodnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Vyjmenuje některé paměťihodnosti a dokáže vyprávět příběh o vzniku a jejich významu.

Obor učiva: Rozmanitost přírody	Výstupy:
Živočichové	<ul style="list-style-type: none"> • Roztřídí živočichy na základní kategorie: ptáci, plazi, savci, obojživelníci. • Popíše, jak vzniká život u živočichů, jak samice/samec pečují o mláďata. • Dokáže popsat jednotlivé základní části těla u jednotlivých kategorií. • Ví, kde vybraná zvířata žijí a jaká jsou specifika jejich života. • Uvede jednoduché příklady potravních vazeb mezi organismy, jak jsou organismy závislé na prostředí. (EV) • Rozlišuje základní biotopy a k nim přiřadí živočichy, které se v nich vyskytují. • Dokáže se samostatně starat o živočicha.
Rostliny	<ul style="list-style-type: none"> • Nalezne sám vztah mezi příčinou a důsledkem běžných činností – květina se nezalévá, uschne, co potřebuje k životu atd. • Popíše podmínky nutné pro rozvoj rostliny (voda, vzduch, půda, teplo). • Popíše život rostliny – jak vzniká, jednotlivé fáze stromu, byliny. • Popíše stavbu rostliny – stavba těla, růst, rozmnožování. • Popíše význam vybraných rostlin pro člověka, pro region – ve volné přírodě i pěstované. • Uvede příklady typických plodin pěstovaných v ČR a příklady plodin ze světa. Vysvětlí, proč se některé rostliny nemohou pěstovat v ČR. • Rozdělí zeleninu a ovoce na kategorie, určí rozdíly. • Vypěstuje samostatně rostlinu.

Ekosystémy	<ul style="list-style-type: none"> • Pozoruje, popíše základní znaky jednotlivých ekosystémů.
Podmínky pro život	<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí, jaké jsou nutné podmínky pro život. • Provede jednoduchý pokus – s vodou, vzduchem, vysvětlující jejich základní vlastnosti a závislost lidí, zvířat i rostlin na nich. A popíše ho.
Vztah člověka k přírodě	<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí možná ohrožení či ničení přírody. • Umí třídit odpad. • Ví, jak a proč šetřit s vodou, elektřinou, a zná další praktická úsporná opatření.

3. ročník

Obor učiva: Místo, kde žiji	Výstupy:
Domov	<ul style="list-style-type: none"> • Vypracuje podrobný plán domova, včetně vyznačení zdrojů energie, vody, popíše výhody/nevýhody řešení domu. Navrhne drobné změny.
Škola	<ul style="list-style-type: none"> • Samostatně se podílí na chodu školy a navrhuje možná zlepšení, které sám realizuje.
Okolní krajina	<ul style="list-style-type: none"> • Chápe pojem zemský povrch, popíše jeho tvary, uvede příklady. • Uvede charakteristiky jednotlivých typů krajiny a vysvětlí vliv krajiny na život člověka v našem regionu a v jiných regionech.
Práce s mapou, kompasem, dalekohledem	<ul style="list-style-type: none"> • Vytvoří sám plán obce a mapu svého bydliště/okolí a Chříče. • Zná světové strany a samostatně dokáže pracovat s kompasem, buzolou a dalekohledem.
Regiony ČR	<ul style="list-style-type: none"> • Vyjmenuje kraje ČR a jejich specifika – produkty, krajská města a jejich zajímavosti. • Orientuje se v pohořích, nejvyšších horách, sopkách, řekách a vodních plochách v ČR. • Vyjmenuje důležité plodiny a produkty jednotlivých regionů. • Vysvětlí důležitost průmyslu, jeho vliv na krajinu, uvede příklady průmyslu v různých regionech ČR. • Zakreslí do mapy surovinové zdroje.
Naše vlast	<ul style="list-style-type: none"> • Popíše fungování státní správy, samosprávy, ví jméno starosty a některého zastupitele.

	<ul style="list-style-type: none"> • Zamýšlí se nad funkcí prezidenta/krále – jeho důležitostí, vlastnostmi, hodnotami. • Aktivně se snaží hledat možná zlepšení ve svém okolí a navrhopvat změny.
Evropa a svět	<ul style="list-style-type: none"> • Vyjmenuje více evropských států, jejich hlavní města, specifika, tradice, dominanty, produkty. • Seznámí se s historickými kořeny evropské civilizace a umělecky ji ztvární. • Pojmenuje další světové státy, jejich význam, specifika, obohacení pro ČR. • Chápe pojem rozvinuté a rozvojové státy, přemýšlí o propojenosti světa.

Obor učiva: Lidé kolem nás	Výstupy:
Rodina	<ul style="list-style-type: none"> • Rozděluje fyzickou a duševní práci členů rodiny, chápe jejich čas na hru, práci. • Dokáže vysvětlit svůj názor v rodině a konstruktivně se o problematice bavit.
Soužití lidí	<ul style="list-style-type: none"> • Projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, lidí s různými znevýhodněními. • Dokáže lidem nabídnout sám od sebe pomoc. • Uvede důvody vzniku konfliktů a přemýšlí, jak konfliktům předcházet.
Právo a spravedlnost, šikana, mimořádné události	<ul style="list-style-type: none"> • Ozve se, pokud se děje nespravedlnost v jeho okolí. • V modelové situaci předvede vhodný postup přivolání pomoci v době požáru, nouze apod. Učí se, jak reagovat na obtěžování druhých.
Vlastnictví – nakládání s penězi	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpozná hodnotu všech bankovek a mincí. Dokáže s nimi platit v obchodě a předem si spočítat, zda věci může koupit. • Uvede příklad, proč a jak spořit.
Orientace v globálních problémech	<ul style="list-style-type: none"> • Orientuje se v některých globálních problémech a vysvětlí některou z možných příčin. Je solidární s lidmi v nouzi.

Obor učiva: Lidé a čas	Výstupy:
Orientace v čase	<ul style="list-style-type: none"> • Pracuje s časem jako s fyzikální veličinou. • Správně rozřadí dějinné události za sebou na časové ose.

	<ul style="list-style-type: none"> • Používá kalendář pro orientaci během dne/týdne/roku. • Chápe pojem generace a rozdíly mezi generacemi.
Současnost a minulost	<ul style="list-style-type: none"> • Orientuje se v hlavních reáliích minulosti. • Popíše, jak se proměnil způsob života, každodennost, obydlí lidí v průběhu času a předměty denní potřeby. • Roztřídí povolání na povolání v minulosti, v současnosti – vysvětlí důvody zániku některých řemesel, příp. jejich ožívování dnes a vznik nových profesí.
Regionální památky	<ul style="list-style-type: none"> • Seznámí se s lidmi zkoumající minulost. • Odůvodní, proč je důležité zkoumat minulost, pečovat o historické dědictví. • Popíše regionální památky, jejich význam, lokaci a dataci vzniku umístí na časovou osu. • Převypráví báji, pověst vztahující se k bydlišti, Chříči, regionu. • Vymyslí svoji vlastní pověst o určitém místě. • Zná známé rodáky a významné postavy regionu.

Obor učiva: Rozmanitost přírody	Výstupy:
Vlastnosti látek – délka, hmotnost, jednotka, čas	<ul style="list-style-type: none"> • Provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů. • Založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu. • Třídí látky, vysvětlí změny skupenství a vlastností látek.
Horniny a nerosty	<ul style="list-style-type: none"> • Roztřídí některé horniny a nerosty podle typických znaků a pojmenuje skupiny. • Vysvětlí vznik půdy, zvětrávání, typy půdy, význam půdy. • Vysvětlí vnitřní řez Země a její základní složení.
Podnebí	<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí pojem podnebí, druhy a podnební pásy – souvislost s rovníkem a Sluncem. Význam podnebí na počasí, krajinu, živočichy,

	zemědělství, rostliny.
Rostliny, houby, živočichové	<ul style="list-style-type: none"> • Vyjmenuje větší množství živočichů v jednotlivých kategoriích, plus bezobratlí, obojživelníci. • Vyjmenuje a určí houby, rozdělí je na jedovaté a jedlé. • Určí rostliny dle stonku, rozmnožování – rozdělí je do skupin. • Vytvoří herbář rostlin dle druhů, popíše jejich význam, výskyt.
Životní podmínky	<ul style="list-style-type: none"> • Na příkladech ukáže rozdílné podmínky života na Zemi.
Vztah člověka k přírodě	<ul style="list-style-type: none"> • Chápe nutnost starání se člověka o přírodu, uvede některé konkrétní příklady a sám některé zrealizuje. • Popíše živelné pohromy a přírodní katastrofy zapříčiněné člověkem, popíše preventivní chování.

Obor učiva: Člověk a zdraví	Výstupy:
Lidské tělo	<ul style="list-style-type: none"> • Vyjmenuje některé kosti, svaly, orgány a jednotlivé části lidského těla, jejich lokaci a význam. • Vysvětlí problém v případě špatného fungování některé části lidského těla a možnosti nápravy i preventivního chování.
Péče o zdraví	<ul style="list-style-type: none"> • Vybírá si vhodnou skladbu jídla a pití. • Pohybuje se v prostředí bezpečném pro hru a práci. Dodržuje zásady bezpečnosti práce. • Je si vědom rizika závislosti, negativních důsledků. • Volí jiné formy zábavy než elektroniku (televize, PC, tablet, mobily).
Zásady první pomoci	<ul style="list-style-type: none"> • Umí poskytnout první pomoc v případě základních nemocí a úrazů. • V simulované situaci přivolá pomoc pro raněného. • Ví, kdy s raněným hýbat, jak ho dát do stabilizované polohy. • Pamatuje si čísla na integrovaný záchranný systém a kdy které zvolit.
Partnerské vztahy	<ul style="list-style-type: none"> • Chápe důležitost partnerského vztahu. • Popíše dobře fungující vztah, péči o vztah. Chápe pojmy manželství, rozvod, partnerství apod.

Obor učiva: Místo, kde žiji	Výstupy :
Orientace v krajině	<ul style="list-style-type: none"> • Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině, státu. • Určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich.
Mapy – zeměpisné i tematické	<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map. • Vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli.
Regiony ČR, Praha a vybrané oblasti	<ul style="list-style-type: none"> • Vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství, kultury. • Posoudí jejich význam z hlediska přírodního a historického, politického a správního, vlastnického.
Základy státního zřízení, politický systém ČR, státní správa a samospráva	<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu, jejich význam, zazpívá státní hymnu.
Evropa a svět	<ul style="list-style-type: none"> • Uvede příklady jednotlivých států Evropy, určí jejich polohu, vysvětlí zajímavosti, rozdíly mezi ČR a daným státem. Uvede hlavní město, jazyk, jídlo, produkty, kulturní zajímavosti. • Vypráví příklady či příběhy z cest, přinese pohlednice, obrázky – vytvoří mapu Evropy.

Obor učiva: Lidé kolem nás	Výstupy :
Soužití lidí – kladné a fungující mezilidské vztahy. Problémy a jak je řešit. Obchod, firmy, politické strany, církve, pomoc nemocným.	<ul style="list-style-type: none"> • Vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci. • Orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích – dokáže odhadnout, kolik peněz bude potřebovat na nákup, a přepočítat, zda mu bylo správně vráceno.
Právo a spravedlnost, Listina základních práv a svobod, nárok na reklamaci.	<ul style="list-style-type: none"> • Jednoduše objasní, jak funguje náš právní systém, uvede příklady, na co lidé mají právo a co jim nemůže být upíráno. Vysvětlí, kdy dochází k porušování těchto práv. • Chápe, jak může uplatit nárok na reklamaci, jak zacházet s věcmi.
Vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné. Hmotný a nehmotný majetek. Rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti. Hotovostní a	<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí, proč je potřeba spořit, šetřit, co znamenají výdaje a příjmy, dluhy. Ví, jak se může zaplatit, co to je plat, daně, půjčka, úspory.

bezhotovostní forma peněz. Způsoby placení. Banka – úspory, půjčky.	<ul style="list-style-type: none"> • Zná různé měny a rozpozná hodnotu některých bankovek.
Kultura – masová kultura, subkultura.	<ul style="list-style-type: none"> • Vyjmenuje důvody, proč je důležité kulturu vytvářet, co je to kultura. • Uvede příklady různých subkultur a důvod jejich vzniku, přínos – kriticky pohlíží na různé kulturní proudy a dokáže analyzovat její tvorbu.
Základní globální problém – významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, globální problémy přírodního prostředí.	<ul style="list-style-type: none"> • Popíše základní globální problémy a na jednom příkladu uvede možnost změny i jednotlivých aktérů a jejich role v problému. • Hledá různé pohledy na problémy, popisuje možnost rozdílných interpretací.

Obor učiva: Lidé a čas	Výstupy:
Orientace v čase a časový řád	<ul style="list-style-type: none"> • Orientuje se na časové ose před letopočtem a našeho letopočtu – historické události řadí chronologicky za sebou. • Vysvětlí rozdíly v jednotlivých etapách vývoje lidstva – přínosy i negativní aspekty.
Současnot a minulost v našem životě	<ul style="list-style-type: none"> • Na konkrétních příkladech svých blízkých uvede proměnu jednotlivých generací – vytvoří příběh své rodiny. • Porovná a vyvodí závěry z každodenního života našich předků – proměny způsobu života, bydlení, předmětů denní potřeby, slavení svátků atd. • Připraví si praktickou aktivitu, která představuje život našich předků pro projektový den, sežene potřebné pomůcky, popíše smysl i legendu. • Orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti s přihlédnutím k regionálním specifickým. • Dokáže popsat příčiny, následky a průběh hlavních dějinných událostí moderních dějin a kriticky se nad nimi zamýšlet.
Regionální památky	<ul style="list-style-type: none"> • Rozezná dataci některých důležitých památek, s akcentem na regionální památky a jejich specifika. • Vypráví příběh spojený s určitou regionální památkou, jejím vznikem. • Objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů.
Báje, mýty a pověsti	<ul style="list-style-type: none"> • Vypráví a třídí báje, mýty a pověsti – uvede rozdíl mezi nimi a určí dataci i

Obor učiva: Rozmanitost přírody	Výstupy:
Látky a jejich vlastnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Roztřídí známé látky, popíše změny látek a skupenství. • Porovnává látky a měří veličiny – užívá základní jednotky pro měření.
Voda a vzduch	<ul style="list-style-type: none"> • Na základě pokusů a práce s informačními zdroji vysvětlí a ukáže složení a vlastnosti vzduchu a vody, formy vody. • Vytvoří a popíše schéma oběhu vody v přírodě a význam i ohrožení jednotlivých fází oběhu.
Nerosty a horniny, půda	<ul style="list-style-type: none"> • Určí v terénu některé hospodářsky významné horniny a nerosty – vysvětlí jejich důležitost. • Zpracuje schéma a vysvětlí ho – o činitelích aktivních v půdních procesech. • Na praktických příkladech popíše a vizuálně ukáže význam půdy a rozdíly ve složení půdy.
Vesmír a Země	<ul style="list-style-type: none"> • Vypráví příběh o vzniku Země, příběh o prvním letu na Měsíc. • Vysvětlí sám závislost Země na Slunci, souvislost s rozdělením času, střídání ročních období, podnebních pásem. • Zná všechny planety a dokáže o nich podat krátké informace.
Rostliny, houby a živočichové	<ul style="list-style-type: none"> • Porovnává na základě pozorování a experimentů základní projevy života na konkrétních organismech a rostlinách – prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy.
Životní podmínky	<ul style="list-style-type: none"> • Založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu. • Na základě získaných informací z knih a výsledků pokusů vysvětlí určité zákonitosti, závislost na určitých životních nezbytných podmínkách.
Rovnováha v přírodě	<ul style="list-style-type: none"> • Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody – nachází souvislosti mezi chováním jednotlivých živočichů a existence různých rostlin, mezi chováním člověka a zvířat, rostlin atd.
Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody	<ul style="list-style-type: none"> • Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity,

	<p>kteřé mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vymyslí jednoduchý způsob, jak chránit některou část přírody, a svůj nápad se spolužáky v průběhu roku realizuje a vyhodnotí přínos.
--	--

Obor učiva: Člověk a zdraví	Výstupy:
Lidské tělo	<ul style="list-style-type: none"> • Popíše podrobně význam a funkci jednotlivých orgánů a jejich propojení. • Využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav. • Uvede příklady negativních dopadů na lidské zdraví a fungování jednotlivých orgánů.
Péče o zdraví	<ul style="list-style-type: none"> • Účelně plánuje svůj čas s ohledem na možnosti svého těla a svého zdraví. • Dokáže se rozhodnout pro některou ze zdravých životních zásad.
Partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy	<ul style="list-style-type: none"> • Uvede příklady dobře fungujícího manželství. • Vysvětlí různé postoje k manželství, partnerství. • Definuje zásady správného rodičovství. • Orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození. • Uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví.
Návykové látky, závislosti a zdraví	<ul style="list-style-type: none"> • Uvede příklady návykových látek a jejich negativních důsledků na lidské zdraví. • Předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek.
Osobní bezpečí, krizové situace	<ul style="list-style-type: none"> • V modelových situacích předvede, jak se chránit při fyzickém či psychickém ohrožení.
Přivolání pomoci v případě ohrožení	<ul style="list-style-type: none"> • Vede hovor, který konstruktivně a jasně vysvětlí problém – svůj či někoho jiného při telefonické i osobní intervenci. • Vnímá komunikační bloky, které mu brání, aby řekl, co je potřeba sdělit.
Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená	<ul style="list-style-type: none"> • Vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista. • Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví.

5. ročník – propojenost s Informační a komunikační technologií

Obor učiva: Základy práce s počítačem	Výstupy:
	<ul style="list-style-type: none"> • Využívá základní standartní funkce počítače (práce s formátem souborů doc, gif). • Vytvoří multimediální powerpointovou prezentaci, kterou umí spustit a odprezentovat. • Jednoduše popíše počítač jeho funkce. • Ukáže, jak základně postupovat při problémech s PC a zvládá jednoduchou údržbu.

Obor učiva: Vyhledávání informací a komunikace	Výstupy:
	<ul style="list-style-type: none"> • Při vyhledání informací na internet využívá jednoduché a vhodné cesty. • Umí napsat, poslat a přečíst si e-mail. • Umí vyhledat informace v různých informačních databázích, knihovnách aj. • Uvede zdroje informací.

Obor učiva: Zpracování a využití informací	Výstupy:
	<ul style="list-style-type: none"> • Pracuje s textem v textovém editoru. • Pracuje s obrázkem v grafickém editoru. • Vytvoří stránku časopisu v jednoduchém programu.

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Počet vyučovacích hodin na týden					
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	Celkem
2	2	1	1	1	7
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Výtvarná výchova
Oblast	Umění a kultura
Obsahová charakteristika předmětu	Výtvarná výchova pracuje s vizuálně-obraznými znakovými systémy, jejichž principy provázejí člověka od počátku civilizace. Jsou jedinečným a nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání

existence, nástrojem k propojení vnímaného světa a možností ztvárnění. Ve výtvarné výchově je pojímán kontakt člověka s realitou jako vzájemný vztah. Impulzy, které se stávají pro děti inspirací, mohou být hmotného i nehmotného rázu.

Vzhledem k environmentálnímu zaměření školy se při výtvarné výchově zaměřujeme na rozvoj smyslového vnímání skrze přímý prožitek a jejich ztvárnění nejrůznějšími výtvarnými technikami. Kromě přímé zkušenosti v okolní přírodě využíváme také ostatní umělecké disciplíny – hudbu, pohyb, film. Propojujeme tyto obory tak, aby se staly zdrojem inspirace i nástrojem k vyjádření.

Učivo výtvarné výchovy je členěno do tří obsahových celků a je realizováno prostřednictvím tvůrčích činností, v nichž se propojuje vlastní tvorba žáků s vnímáním a interpretací. V širokém spektru tvůrčích činností má žák získat podněty k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a má poznat možnosti a způsoby, jak svou tvorbu představit ostatním.

Vzdělávání v této oblasti kromě hlubšího poznání výtvarného vede žáka k reflektování uměleckého procesu v jeho celistvosti a uměleckých oborů v jejich vzájemných vazbách a přesazích. Pracujeme s třemi hlavními oblastmi výtvarné výchovy:

1. Rozvíjení smyslové citlivosti: Pomocí her, cvičení, hudebních ukázek, tance vedeme děti k rozvoji všech jejich smyslů tak, aby je mohly použít při výtvarné tvorbě. Pracujeme i naopak – během projektového vyučování ukazujeme dětem, jak je výtvarné umění může inspirovat pro další práci (literární, v pracovním vyučování, vaření apod.). Při hodinách pracujeme s dětmi jednotlivými částmi těla, pracujeme ve dvojicích i skupinách, tvoříme s absencí některého smyslu. Přes cvičení forem vedeme děti k prožitku jednotlivých tvarů a přenášíme je společně na plochu, do prostoru. Využíváme přírodní prostředí – jeho zvuky, proměny v ročních obdobích, hledání detailů i zajímavých kompozic. Představujeme dětem zajímavá umělecká díla (film, fotografie, noviny, výtvarná tvorba) a vedeme je k pocity i konstruktivní reflexi.

2. Uplatňování subjektivity: Přes rozvoj smyslové citlivosti seznamujeme postupně žáky s technikami a prostředky obrazného vyjádření. Tvoříme s dětmi, ukazujeme jim postupy i je necháváme volně tvořit. Pracujeme s celým tělem, s různými materiály, formáty. Využíváme literaturu pro děti a mládež a podporujeme fantazijní vyjádření. Postupně s dětmi během roku zkoušíme všechny přístupy k obrazovému vyjádření – vizuální (jednotlivé plošné výtvarné techniky), haptický (modelování, řezbářství, práce s různými přírodními i umělými materiály) i dynamický (vytvoření krátkého animovaného filmu, dokumentárního filmu).

3. Ověřování komunikačních účinků: Výtvarnou tvorbu dětí používáme jako prostředek pro komunikaci mezi dětmi, mezi dětmi a učiteli, dalšími dospělými. Hledáme cestu, jak výtvarně sdělit určitou

	<p>informaci. Zkoušíme vytvářet díla s emočním sdělením, pro konkrétní událost, konkrétního člověka. Ověřujeme, zda záměrné sdělení bylo pochopeno, vedeme s dětmi diskuse nad tvorbou a zároveň je vedeme k subjektivnímu přístupu ke každému dílu. Zamýšlíme se nad výtvarnými díly a nad jejich smyslem pro každého z nás. Skrze tvorbu i interpretaci děl rozvíjíme u dětí cíleně emoční inteligenci.</p>
<p>Organizace, čas a místo</p>	<p>Tento vyučovací předmět může být vyučován spojením ročníků či vytvářením skupin. Vzhledem k charakteru školy bude výtvarná výchova propojena i s jinými předměty a bude odrážet témata, která řešíme i v jiných předmětech. V projektovém vyučování tak má výtvarná výchova nezastupitelné místo.</p> <p>Děti pracují dle svého tempa, mentální úrovně, možností. Výtvarná výchova je vyučována ve všech ročnících dvě hodiny týdně, a to vevnitř i venku. Venku pracujeme na školní zahradě, ve školním altánu a v plenéru při Dni venku i jindy dle počasí, námětů a aktuální situace.</p> <p>Dbáme na rozvoj svobodné tvorby dětí – děti si mohou zvolit techniku, způsob vyjádření, formát. Zároveň se snažíme děti postupně seznamovat s nejrůznějšími výtvarnými technikami a rozšiřovat jejich povědomí tak, aby si mohly při práci zvolit, jak budou postupovat. Důraz je kladen na rozvoj imaginace a smyslového vnímání.</p>
<p>Průřezová témata</p>	<p style="text-align: center;">Osobnostně-sociální výchova</p> <p>Sebepoznání a sebepojetí – Dokáže vyjádřit, jak vnímá svět, jak se cítí.</p> <p>Psychohygiena –</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uvědomuje si, že umělecké vyjádření může napomoci odbourávat stres. • Učí se používat výtvarné techniky pro kladné naladění mysli. <p>Kooperace – Učí se spolupracovat v týmu, hledají společné nástroje k dosažení cíle, dokáží nalézt společné řešení.</p> <p>Kreativita – Podporuje kreativní nápady své a druhých. Nebojí se tvořit svobodně. Citlivě popisuje výtvary druhých.</p> <p>Hodnoty a postoje – Analýza vlastních i cizích postojů a jejich hodnot a jejich projevů v chování lidí. Analýza obrazového vizuálního umění a hledání motivu autora a jeho hodnot.</p> <p style="text-align: center;">Výchova demokratického občana</p> <ul style="list-style-type: none"> • Při výtvarném zpracování pravidel třídy i venkovního prostoru se zamýšlí nad významem řádu, pravidel a zákona. • Seznamuje se s vizuálně-obrazovým uměním, které vznikalo jako reakce na útisk, diktaturu a jako projev svobody člověka. <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> • Na základě seznámení s uměním různých národů se učí vnímat obohacení jinými etniky, kulturami. • Při slavení svátků a tradic se dozvídá o historicko-kulturním pozadí těchto svátků a prohlubuje tak své vědomosti k pochopení svých evropských kořenů.

Multikulturní výchova

- **Kulturní diference:** Při přípravě užitých předmětů či výtvarných děl od světových autorů jsou žáci vedeni k překonávání stereotypů o jednotlivých národech, etnikách.
- **Etnický původ:** Seznámí se s uměním minorit v Čechách (Romové, Vietnamci, Ukrajinci, Poláci).
- **Lidské vztahy:** Učitelé podporují u dětí štedrost a soucit – pomáhají s dětmi potřebným pomocí výtvarného umění (seznámení se s handicapovanými autory, malování přání pro stonožku, společný projekt s Azylovým domem, výstava, prodejní jarmark apod.)
- **Multikulturalita:** Vzhledem k multikulturalitě třídy dochází přirozeně k zapojování žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy.

Environmentální výchova

Ekosystémy – Rozliší a výtvarně ztvární základní biotopy, rostliny a organismy, které se v nich vyskytují.

Kulturní krajina –

- Popíše krajinné prvky a proměny krajiny během času.
- Společně vytvoří model barokní a současné krajiny.

Základní podmínky života:

- Vysvětlí důležitost vody, půdy a biodiverzity skrze umění – používá a tvoří z nich.
- Představí vizuálními prostředky život bez vody, bez půdy, ohroženou biodiverzita.

Lidské aktivity a problém životního prostředí:

- Hledá šetrné využívání věcí a odpadů – z odpadků tvoří výtvarná díla, kompozice i užitě věci.
- Zdokumentuje některý z problémů životního prostředí v okolí a upozorní na něj.

V
ý
c
h
o
v
n
é

a

v
z
d
ě
l
á
v
a
c

Kompetence komunikativní:

- Žák rozumí různým druhům textů.
- Učí se formulovat a klást otázky. Reagovat na odpověď a zdůvodňovat své názory.
- Samostatně představí své dílo, popíše ho, vysvětlí motivaci pro tvorbu.

Kompetence sociální:

- Žák se podílí na utváření příjemné atmosféry ve třídě, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů.
- V případě potřeby dokáže žák poskytnout pomoc nebo o ni požádat.
- Spolupracuje ve skupině, ve dvojicích, prezentuje svůj projekt a dovednosti.

Kompetence pracovní:

- Používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, adaptuje se na změněné nebo

í s t r a t e g i e	<p>nové pracovní podmínky.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žák si zdokonaluje svůj grafický a výtvarný projev. • Je veden k efektivitě při organizování vlastní činnosti. <p>Kompetence k učení:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žáci jsou vedeni k tvořivému myšlení, podporováni k hledání nových a originálních řešení. • Využívají své znalosti z jiných předmětů, propojují je při uměleckém ztvárnění a reflexi. • Využívají nové technologie i staré postupy – hledají a propojují souvislosti ze současnosti a minulosti. <p>Kompetence k řešení problémů:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žák provádí rozbor problému, hledá různá řešení – nespokojí se s prvním řešením. Snaží se získat co nejvíce informací. Pojmenovává výhody a nevýhody různých řešení. • Využívá výtvarné umění k upozornění na některé problémy (výroba plakátů, videí, dokumentu, novinové koláže, vytvoření výstavy atd.). • Aktivně se snaží hledat řešení, nebojí se ozvat se proti nespravedlnosti či zlobě. <p>Kompetence občanské:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění. • Učitel vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé. Podporuje cíleně vytváření dobrých vztahů ve třídě. • Skrze umění ukazuje učitel dětem pestrost světa a využití umění k občanským postojům.
--	---

1. ročník	
Obor učiva:	Výstupy:
Poznávání výtvarného materiálu a pomůcek.	<ul style="list-style-type: none"> • Pojmenuje základní výtvarný materiál (typy papíru, náčiní, hmotu na modelování), ví, na co se používá, jak s ním zacházet. • Ví, jaké jsou výtvarné pomůcky a jak s nimi šetrně zacházet.
Prožitek, rozpoznání, pojmenování a využití prvků vizuálně-obrazového vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty).	<ul style="list-style-type: none"> • Na základě tělní a smyslové zkušenosti dokáže ukázat skrze své tělo jednotlivé linie, tvary, barvy, objekty. Zaznamená je v prostoru, venku i na plochu. • Rozpozná a pojmenuje barvy v realitě i ve výtvarném ztvárnění. • Pojmenuje tvary, linie a objekty – třídí je do určitých skupin, kombinuje je – využívá k tomu své vjemy a zkušenosti.

Poznávání výtvarných technik	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpozná malbu, kresbu, sgrafitta, linoryt, plastiku, koláž. • Používá je pro ztvárnění svých vjemů.
Zprostředkování vjemů různými smysly	<ul style="list-style-type: none"> • V přírodě i ve třídě pracuje bez určitého smyslu (bez hmatu, bez sluchu, bez zraku, bez chuti) či naopak s akcentem jednoho smyslu na určitém výtvarném díle nebo tuto zkušenost přetváří do vizuálního ztvárnění. • Různými technikami vyjádří vjemy zachycené různými smysly.
Pozorování lidí, přírody a prostředí kolem sebe a ztvárnění těchto vjemů; analyzování tvarů a růstu přírodnin	<ul style="list-style-type: none"> • Na základě pozorování okolí a svých prožitků vytváří různými technikami své dílo. • Různými technikami ztvární strom v proměnách ročních období, květiny a jednotlivé biotopy kolem školy (les, louka, pole, zahrada). • Představí svůj výtvarný dílo ostatním. Přijme od ostatních popis, hádání námětu.
Tvorba v přírodě i ve třídě na základě inspirace ročními obdobími: např. jaro (květiny, tráva, listy), léto (voda, plody, mech, listy), podzim (bláto, kůra, dřevo, klacíky, barevné listy), zima (sníh, led, větve apod.)	<ul style="list-style-type: none"> • Pozoruje změny v přírodě a tyto změny výtvarně ztvární. • Používá specifika přírodního prostředí během jednotlivých ročních období pro výtvarnou tvorbu.
Podpora senzitivity – hledání detailů, vytváření objektů a skupin, kombinací a celků v přírodě i ve výtvarných dílech	<ul style="list-style-type: none"> • V přírodě hledá zajímavé detaily, fotí je, maluje, kreslí, drenáží přenáší na papír apod. • V přírodě využívá přírodní materiál, z kterého vytváří plošné i prostorové objekty – landarty. • Nejrůznější přírodní i umělé materiály využívá pro vznik nových objektů a výtvarných děl. • Společně s několika dalšími dětmi vytváří dohromady jeden celek, kombinují různé techniky. • Hledá ve výtvarných dílech detaily, porovnává je, propojuje. Třídí je do skupin podle společných znaků.
Volné výtvarné zobrazování na základě pozorování a představ.	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarně ztvární to, co viděl a zažil. Sám si vybere techniku.
Práce s tematikou lidových tradic a obyčejů (Tři králové, masopust, vynášení Smrtky, Velikonoce, Otevírání studánek, pouť, sv. Václav, Svátek světla – dušičky, sv. Martin, advent, Vánoce)	<ul style="list-style-type: none"> • Pro oslavu některých svátků a tradic vytvoří typické dekorativní předměty, kulisy, kostýmy či jiné výtvarné dotvoření slavení svátků.
Tvoření různých jednoduchých užitkových předmětů – dle projektových témat a svátků	<ul style="list-style-type: none"> • Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů.

	<ul style="list-style-type: none"> • Umí pracovat s jednoduchými nástroji.
Poznávání ilustrací v literárních dílech	<ul style="list-style-type: none"> • Chápe vztah ilustrace a literárního díla, rozvíjí představivost a tvořivost. • Zkusí sám vytvořit jednoduché ilustrace a svoji obrázkovou knížku.
Užité umění, aplikace výtvarného umění pro určitou situaci	<ul style="list-style-type: none"> • Využívá rytmizaci jednoduchých dekorativních prvků a harmonických barev v pásu a v ploše. • Dovede vymodelovat reliéfní kompozici. • Vymyslí a zrealizuje tiskem a malbou vzor na textil. • Vytvoří vlastní návrh a zrealizuje ho na baličím papíru.
Uvědomuje si ochranu kulturních památek, jejich návštěva	<ul style="list-style-type: none"> • Vnímá a popíše styl období typického pro český venkov – baroko a vytvoří obraz a vymodeluje jednoduchou stavbu dle základních charakteristik. • Vytvoří společně s ostatními model barokní krajiny. • Vytvoří společně s ostatními soubor staveb na základě návštěvy kulturních památek.
Návštěva galerie a vnímání rozdílnosti výtvarných děl	<ul style="list-style-type: none"> • Porovnává výtvarná díla na základě světlostních poměrů, barevných kontrastů, proporčních vztahů, kompozic, námětů. • Na základě určitého uměleckého díla tvoří své vlastní.

2. ročník	
Obor učiva:	Výstupy:
Výtvarné vyjádření na základě citového prožitku	<ul style="list-style-type: none"> • Rozvíjí svou fantazii a výtvarně se vyjadřuje podle pocitů a nálad na základě citového prožitku. • Uplatňuje kreativní přístup při práci, vytváří cíleně originály.
Tematické kreslení a malba na základě přímého dojmu a fantazie v plenéru	<ul style="list-style-type: none"> • Na základě pozorování v přírodě maluje a kreslí v plenéru. • Využívá další techniky k vizuálně-obrazovému vyjádření – drenáž, perokresbu, tisk apod. • Pro práci využívá různé výtvarné techniky – dle charakteru prostředí a pozorovaného. • Výtvarně zpracuje některé lidové zvyky a tradice.
Reflexe vnímání přírody skrze vlastní výtvarnou tvorbu	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarně ztvární svůj vztah k přírodě
Práce se smysly a s různými formáty	<ul style="list-style-type: none"> • Na základě akcentu jednoho smyslu

	tvoří velko i maloformátová díla.
Práce s přírodninami dle ročních období – na základě vnímání světla, objemu, kompozic atd. Vytváří užité i dekorační předměty	<ul style="list-style-type: none"> • Jednoduchými postupy vytváří ze sbíraných přírodnin užité i dekorační předměty. • Využívá přírodniny typické pro dané roční období, které sám v přírodě nalézá. • Porovnává materiály a jejich využití, funkčnost.
Kombinuje různé formy zpracování celku – kombinace plošného vyjádření linií a barevných ploch, v objemovém vyjádření modelování a skulpturní postup, v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model	<ul style="list-style-type: none"> • Vymodeluje jednoduché sochy i užité předměty. • Pracuje s pastely, křídami, temperami i vodovkami. Popíše rozdíl mezi těmito výtvarnými pomůckami.
Používá výtvarné umění jako komunikační nástroj a vidí jeho účinky pro nejbližší okolí	<ul style="list-style-type: none"> • Vytváří výtvarná sdělení pro své nejbližší (přání, plakáty, dopisy, dárkové předměty).
Experimentální tvorba	<ul style="list-style-type: none"> • Svobodně vyjadřuje pocity pomocí dostupných materiálů.
Výtvarné zpracování bajek a legend – zachycení dějové linky	<ul style="list-style-type: none"> • Nakreslí postavy a jednoduše děj příběhu. • Vymyslí a výtvarně zpracuje hlavní obrázek příběhu, který nese sdělení příběhu.
Ilustrace v knihách	<ul style="list-style-type: none"> • Poznává některé dětské ilustrátory. • Vytvoří jednoduchou ilustraci, svou knížku.
Animovaný film	<ul style="list-style-type: none"> • Vymyslí scénář, výtvarné ztvárnění a vytvoří společně s přáteli jednoduchý animovaný film.
Komiks	<ul style="list-style-type: none"> • Vytvoří jednoduchý komiks s dějovou linkou na zadané téma.
Tematické kreslení na základě přímého dojmu a fantazie	<ul style="list-style-type: none"> • Uplatňuje kreativitu a vytváří originály. V přírodě hledá zajímavé detaily, fotí je, maluje, kreslí, drenáží přenáší na papír apod. • V přírodě využívá přírodní materiál, z kterého vytváří plošné i prostorové objekty – landarty. • Nejrůznější přírodní i umělé materiály využívá pro vznik nových objektů a výtvarných děl.
Uvědomuje si ochranu kulturních památek, jejich návštěva	<ul style="list-style-type: none"> • Vnímá a popíše styl období typického pro český venkov – baroko a vytvoří obraz a vymodeluje jednoduchou stavbu dle základních charakteristik. • Vytvoří společně s ostatními model barokní krajiny a současné krajiny –

	<p>popíše rozdíly.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vytvoří společně s ostatními soubor staveb na základě návštěvy kulturních památek.
Práce s tematikou lidových tradic, obyčejů a významných svátků	<ul style="list-style-type: none"> • Pro oslavu některých svátků a tradic vytvoří typické dekorativní předměty, kulisy, kostýmy či jiné výtvarné dotvoření slavení svátků.

3. ročník

Obor učiva:	Výstupy:
Kompozice plochy s použitím libovolných prvků	<ul style="list-style-type: none"> • Pracuje s pastely, křídami, temperami i vodovkami. Popíše rozdíl mezi těmito výtvarnými pomůckami. • Vymodeluje jednoduché sochy i užité předměty v určité vztahové kompozici.
Tematické kreslení, malování a modelování na základě přímého dojmu	<ul style="list-style-type: none"> • Uplatňuje kreativitu a vytváří originály. V přírodě hledá zajímavé detaily, fotí je, maluje, kreslí, drenáží přenáší na papír apod. • V přírodě i ve třídě pracuje bez určitého smyslu (bez hmatu, bez sluchu, bez zraku, bez chuti) či naopak s akcentem jednoho smyslu na určitém výtvarném díle nebo tuto zkušenost přetváří do vizuálního ztvárnění. • V pleneru i ve třídě zaznamenává volnou technikou to, co zažil. Dokáže si vybrat určité výtvarné pomůcky a techniku podle toho, co chce vyjádřit.
Zdroj inspirace v přírodních zákonech (slunce, voda, vzduch, země)	<ul style="list-style-type: none"> • Dokáže najít zdroj inspirace v přírodním a sociálním prostředí a na jeho základě výtvarně vyjádřit své dojmy. • Při tvorbě dokáže pracovat se světlem, linkami a tvary tak, aby vznikl kýžený dojem z díla dle denní doby. • Zná některé zásadní obrazy, které jsou inspirovány živly.
Zážitky svátečních dní	<ul style="list-style-type: none"> • Pro oslavu některých svátků a tradic vytvoří typické dekorativní předměty, kulisy, kostýmy či jiné výtvarné dotvoření slavení svátků.
Každodennost a její odraz v přírodě i v lidských příbězích	<ul style="list-style-type: none"> • Zaznamená v komiksu svůj den či den určité významné osoby. • Vytváří z různých odpadních materiálů z domácnosti výtvarná díla. • Fotí místa, která zná v různých časech a

	ročních obdobích. Fotorafie porovnává a vysvětluje rozdíly, hledá názvy.
Individuální emocionální prožitek a jeho výtvarné ztvárnění	<ul style="list-style-type: none"> • Sám hledá prostředky pro výtvarný projev. • Popíše své emoce, které výtvarně ztvárnil.
Přechod od plochy k prostoru	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarně zpracuje některou stavbu ze svého okolí.
Vybírání a rozmístění obrazových prvků v popředí a v pozadí	<ul style="list-style-type: none"> • Dovede vymodelovat reliéfní kompozici. • Spolu s ostatními vytvoří model barokní a současné krajiny.
Pověst, báje a zachycení děje a hlavních postav	<ul style="list-style-type: none"> • Zpracuje literární příběh do obrazové podoby tak, aby ho mohl druhý interpretovat. • Vybere a vytvoří obraz pro hlavní motiv příběhu.
Komunikace skrze umění	<ul style="list-style-type: none"> • Citlivě popíše a konstruktivně ocení díla druhých. • Vytvoří dárek, dopis a užité předměty, které použije pro své blízké. • Vytvoří plakát na školní akci či k určitému svátku, který škola použije pro komunikaci s veřejností.
Užité umění – samostatný výtvarný projekt	<ul style="list-style-type: none"> • Jednoduchým postupem, který dokáže popsat a ukázat ostatním, vytvoří předmět, oblečení s použitím v domácnosti.

4.-5. ročník

4.-5. ročník	
Svět přírody a člověka – vyjadřování svých poznatků, objevů a zážitků	<ul style="list-style-type: none"> • Dovede rozvinout svou fantazii a výtvarně se vyjádřit podle pocitů a nálad na základě prožitku. • Svá poznání o přírodě převádí do plošného i prostorového výtvarného díla. Pojmenovává ho. • Vytvoří samostatně landart na určité téma. • Vytvoří samostatně sochu s použitím tematických přírodních i jiných materiálů.
Setkávání se se skutečností – realistická, imaginativní a abstraktní kresba	<ul style="list-style-type: none"> • Seznamuje se se základy realistické malby, kresby. • Malba uhlem, malba křídami, malba zátiší, krajinomalba.
Výtvarné hraní s objekty hry (hry s písmeny, linkou, grafickými značkami...)	<ul style="list-style-type: none"> • Citlivě vnímá a vyjadřuje se pomocí barev, tvarů, linií. • Dovede rozvinout svou fantazii a výtvarně se vyjádřit podle pocitů a nálad na základě citového prožitku.

	<ul style="list-style-type: none"> • Na základě zadání tvoří nová písma, návrhy plakátů. Hledá nové výtvarné cesty určitého sdělení. • Vytváří koláže, linoryty.
Práce s uměleckými díly	<ul style="list-style-type: none"> • Pozná obrazy dle stylu – pojmenuje autora. • Vysvětlí, popíše jeho styl. • Přemýšlí o záměru autora – tvoří skupiny autorů dle různých znaků. • Zkouší tvořit reprodukce slavných obrazů. • Zkouší vytvořit ilustrace k dětské knize. • Zná některé dětské ilustrátory.
Čerpání námětů a zkušeností z časopisů, tisku, výstav, filmu	<ul style="list-style-type: none"> • Porovnává prvky vizuálně-obrazného vyjádření (světlo, stín, barevný contrast, proporce). • Vytvoří krátký animovaný film a spot. • Připraví krátký komiks.

HUDEBNÍ VÝCHOVA

Počet vyučovacích hodin na týden					
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	Celkem
1	1	1	1	1	5
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název oboru	Hudební výchova
-------------	------------------------

Název předmětu	Hudební výchova
Oblast	Umění a kultura
Obsahová charakteristika předmětu	<p>Hudba je základem rozvoje člověka. Díky hudbě člověk proniká k sobě samému, spojuje se s ostatními, nachází rytmus a řád. Hudba je nástrojem komunikace mezi lidmi. Vnímáme ji jako efektivní prostředek pro harmonizaci dětí, jejich vzájemného poznání, zklidnění i naopak expresivního vyjádření.</p> <p>Hudební výchova zahrnuje vokální, instrumentální, hudebně-pohybové, hudebně-tvořivé a percepční složky, které se vzájemně propojují a doplňují. Žáci získávají základní pěvecké návyky a dovednosti, seznamují se s hrou na jednoduché hudební nástroje, které si i sami zkusí vyrobit. V rámci hudební výchovy pracujeme také s taneční pedagogikou – vedeme děti k pohybovým reakcím na hudbu, k pohybovým improvizacím i cíleným tanečním krokům. Navazujeme na dětskou radost z rytmu, pohybu a vokálního vyjadřování, které rozšiřujeme a využíváme pro cílené vyjádření a učení se novým instrumentálním, hudebně-pohybovým a intonačním dovednostem.</p>

	<p>Při poslechu hudby se snažíme děti vést k citlivosti, k rozvoji imaginace a vyjádření slyšeného slovy, písemným projevem, vizuálně-obrazovým vyjádřením i pohybem.</p>
<p>Organizace, místo a čas</p>	<p>Hudba tvoří neodmyslitelnou součást naší školy. S písněmi a rytmickými hrami se děti setkávají na ranním kruhu každý den. Hudební říkadla a hrátky s nástroji i tzv. body games postupně děti koncentrují, rytmizují, sjednotí. Děti jsou tak nejen připravené na další práci, ale také jsou propojeny s ostatními žáky ve třídě. Díky hudebně-pohybovým hrám využijí svou energii na tvořivou činnost a poté se lépe soustředí na vyučování jiných předmětů.</p> <p>Samostatný předmět hudební výchova je koncipován z několika částí. Část rytmická, část vokální, hudebně-pohybová a harmonizačně-poslechová. Cílem jednotlivých částí je děti vést jak k hudebnímu vyjádření, tak k rozšiřování povědomí o hudbě, jejich zcitlivění vůči různým druhům hudby.</p> <p>Vzhledem k environmentálnímu a uměleckému zaměření školy propojujeme hudbu s našimi výpravami do přírody. Zpíváme a hrajeme na nástroje venku na louce, na cestě, na zahradě, u potoka. Přírodu využíváme pro rozvoj sluchu a smyslová cvičení na zcitlivění dětí. Hudbu používáme také při oslavě svátků, lidových tradic a při projektovém vyučování k jednotlivým tématům. Pro výuku hudební výchovy používáme rovněž školní družinu, kde je piano a množství hudebních nástrojů, jakož i třídu.</p> <p>Součástí vyučování je také společná výuka hry na flétnu.</p> <p>Vzhledem k malotřídnímu charakteru školy a ke shodným cílům pro všechny ročníky je hudební výchova jako samostatný předmět vyučována dle úrovně dětí s časovou dotací 1 hodina týdně.</p>
<p>Průřezová témata</p>	<p style="text-align: center;">Osobnostně-sociální výchova</p> <p>Rozvoj schopností poznávání – Cvičí si dovednosti zapamatovat si určitý vokální či rytmický motiv, ten opakovat a variovat.</p> <p>Kreativita – Sám vymýšlí hudební motivy, rozšiřuje si svou citlivost poslechem hudby a hudebního vyjádření skupiny.</p> <p>Psychohygienu – Chápe, že hudba je vhodným pomocníkem k relaxaci. Dokáže se hudbou zklidnit a zkoncentrovat.</p> <p style="text-align: center;">Mediální výchova</p> <p>Fungování a vliv médií ve společnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Chápe, že hudba se dá zneužít, a uvede příklad, jak byla využita k propagandě diktatur. • Seznámí se s historickým vývojem hudebních přenašečů (gramofon, rádio, magnetofon). <p>Vnímání autora mediálních sdělení:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Učí se hledat v hudbě příběhy. Tyto příběhy vypráví, výtvarně ztvární. • Přemýšlí o důvodech vzniku některých písní, skladeb. Hledá záměr autora. • Společně se spolužáky nahraje krátkou vokální i instrumentální skladbu.

	<p style="text-align: center;">Výchova demokratického občana</p> <ul style="list-style-type: none"> • Formy participace občanů v politickém životě – Seznámí se s hudbou inspirovanou svobodou, vzniklou v době diktatury. <p style="text-align: center;">Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>Jsme Evropané:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poznává hudbu jako nástroj pro šíření informací. • Hledá v hudbě skryté významy. <p>Evropa a svět nás zajímá: Vytvoří společně hudební koláž jednotlivých kontinentů představující jejich hudební specifika.</p> <p style="text-align: center;">Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • Seznámí se s hudbou různých národů. • Vyrobí si některé nástroje typické pro určité národy. Naučí se jejich písně a tance. • Dokáže pojmenovat, co se mu na nich líbí, čím jsou jiné a inspirativní. • Vnímá hudbu jako obohacení a komunikační jazyk mezi národy. <p style="text-align: center;">Environmentální výchova</p> <p>Základní podmínky života a ekosystémy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poslouchá vítr, vodu, šumění listů a tuto zkušenost hudebně ztvární. • Hledá v přírodě přírodniny, vytváří z nich nové nástroje. • Zpívá písně a tančí na hudbu inspirovanou přírodou. Skládá sám jednoduché písničky, které jsou inspirované jeho dojmy z přírody. <p>Lidské aktivity a problémy životního prostředí: Pomocí zvuků a vyrobených nástrojů ztvární některé problémy životního prostředí a kladné a záporné zásahy lidí do přírody.</p>
<p>Výchovné a vzdělávací strategie</p>	<p>Kompetence k učení:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Operuje s obecně využívanými termíny, znaky a hudebními symboly. • Používá hudbu pro vytvoření pozitivní nálady. • Dokáže propojovat souvislosti i skrze hudbu. <p>Kompetence komunikativní:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vyjadřuje se skrze hudbu. Naslouchá hudbě druhých a přemýšlí o ní. • Užívá zvuků a hudby jako nástroje pro komunikaci. <p>Kompetence sociální a personální:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podílí se na utváření příjemné atmosféry ve třídě skrze hudbu, pohyb. • Na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů. • Skrze vokální a hudebně-pohybové hry si vytváří pozitivní představu o sobě samém, má odvahu vyjádřit své pocity hlasem i pohybem.

	<p>Kompetence občanské:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům. • Je tvořivý, přichází s novými nápady. • Aktivně se zapojuje do kulturního dění. <p>Kompetence pracovní:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Využívá hudbu jako prostředek pro soustředění a dobrou náladu při práci.
--	--

1.-3. ročník	
Obor učiva: Vokální činnosti	Výstupy:
Pěvecký a mluvní projev.-dýchání, výslovnost, hlasová hygiena; kánon, lidový dvojhlas, zpěv české hymny	<ul style="list-style-type: none"> • Zpívá na základě svých dispozic v jednohlasu. • Zpívá na základě svých dispozic ve dvojhlasu či v kánonu. • Učí se dýchat při zpěvu do bránice, do břicha, uvolňovat se při zpěvu. • Zná českou hymnu a umí ji důstojně zazpívat.
Deklamace a techniky vokálního projevu (scat, falzet apod.); tempo a dynamika; rychle, pomalu, slabě, silně, crescendo, decrescendo	<ul style="list-style-type: none"> • Zná a umí použít různé vokální techniky pro vyjádření různých zkušeností, reálií. • Deklamuje písničku v různém tempu, dynamice. • Využívá různé tempo a dynamiku k improvizacím při vokálně-instrumentálních a pohybových hrách.
Intonace a vokální improvizace	<ul style="list-style-type: none"> • Zná stupnici a dokáže ji zazpívat. • Učí se rozeznávat jednotlivé tóny a seřadit je do stupnice. • Rozezná durovou a mollovou tóninu, pentatoniku. • Zahraje stupnici na flétně a pojmenuje jednotlivé tóny.
Hudební rytmus - 2/4,3/4, 4/4 rytmus	<ul style="list-style-type: none"> • Hraje vokálně-rytmické hry s použitím různých částí těla. • Opakuje rytmus. • Vytváří, opakuje a kombinuje různé rytmické vzorce. • Odhaluje rytmické vzorce při zpěvu i při poslechu hudby. Poznává opakující se motiv, změny rytmu. • Učí se číst rytmus jako nástroj pro sdělení – co přináší rychlý rytmus, co pomalý.
Orientace v notovém záznamu vokální skladby	<ul style="list-style-type: none"> • Orientuje se podle not při zpívání jednoduchých písní.
Rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti	<ul style="list-style-type: none"> • Zazpívá tón po druhém člověku. • Zazpívá krátký motiv a zahraje

	<p>jednoduchý motiv na rytmický nástroj – je schopný ho zopakovat a variovat.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Na určité téma vytvoří krátký hudební motiv. Spojí ho se spolužákem a vytvoří delší motiv, který společně reprodukuje.
Kvalita tónů a zvuků – délka, síla, barva	<ul style="list-style-type: none"> • Zazpívá různě dlouhé tóny, různě silně.

Obor učiva: Instrumentální činnosti	Výstupy:
Hra na hudební nástroje – reprodukce jednoduchých melodií s flétnou	<ul style="list-style-type: none"> • Zahraje podle not jednoduchou píseň a skladbu na flétnu. • Zahraje podle not jednoduchou píseň za doprovodu jiného nástroje.
Hra na hudební Orffovy nástroje a přírodní rytmické nástroje	<ul style="list-style-type: none"> • Improvizuje s rytmickými nástroji. • Vyrobit si hudební nástroj a použije ho ve společném orchestru. • Hraje a drží rytmický motiv, vytváří hudební koláže a skladby.
Záznam hudby do not: (celá, půlová nota, čtvrtová, osminová)	<ul style="list-style-type: none"> • Rozumí základním pojmům: notová osnova, houslový klíč, stupnice C dur a různé délky not. • Poznává notový záznam stupnice – jednotlivé noty umí přečíst a zapsat.
Vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje	<ul style="list-style-type: none"> • Používá rytmický nástroj jako komunikační prostředek – vede rozhovor s partnerem. • Ventiluje své pocity skrze rytmický nástroj. • Vypráví příběh skrze hudbu za pomoci střídání rytmu, tempa, dynamiky, melodie. • Vytváří jednoduché doprovody k hraní příběhů. • Doprovází hudebně školní slavnosti, oslavy svátků.
Předehra, dohra, mezihra	<ul style="list-style-type: none"> • Dokáže hudebně doprovodit písničku. • Vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace.

Obor učiva: Hudebně-pohybové činnosti	Výstupy:
Taneční a hudební hry (zlatá brána, had, zajíc, ozvěna, otázky a odpovědi,	<ul style="list-style-type: none"> • Vnímá rytmus hudby a pohybuje se v souladu s ním.

bubeníci atd.)	<ul style="list-style-type: none"> • Zná lidové taneční hry a dokáže k nim zazpívat vokální doprovod. • Zná hudební hry – variace na zpěv a hry s melodiemi. • Tančí v plenéru s přírodninami, tančí s pomůckami.
Pohybové improvizace, pantomima	<ul style="list-style-type: none"> • Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo. Dynamiku a směr melodie. • Vyjadřuje své pocity z hudby pomocí pohybu. • Beze slov ztvární tělem určité téma.
Vytváření vlastních krátkých tanců	<ul style="list-style-type: none"> • Vymyslí krátký taneční vzorec a ukáže ho v menší skupince. • Společně složí vlastní tanec, který zatančí. • Opakuje krátké pohybové vzorce po ostatních a sám vytváří nové. • Tančí s přírodninami, vymýšlí tance na základě dojmů z přírody.
Orientace v prostoru a ohleduplnost k sobě navzájem	<ul style="list-style-type: none"> • Vnímá místo kolem sebe, pohybuje se tak, aby neohrožoval ostatní. • Ví, kde jsou při hrách jeho spolužáci, orientuje se kolem sebe, vnímá ostatní.

Obor učiva: Poslechové činnosti	Výstupy:
Hudební styly a žánry – taneční, pochodová, ukolébavka, country, rock, blues, jazz, folk, big beat, swing	<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišuje jednotlivé výrazné tempové a dynamické změny v různých žánrech. • Rozpozná a správně určí některý hudební styl a žánr.
Hudba různých národů	<ul style="list-style-type: none"> • Určí, z jakého kontinentu je ukázka, a vysvětlí proč. • Ví, jaký nástroj v ukázce zní, a ukáže ho na obrázku i na některý prakticky zahraje.
Hudba současná a historická – chorál, hudba renesanční, barokní, romantická, symfonický orchestr, lidové kapely, jazzové orchestry	<ul style="list-style-type: none"> • Poslouchá a analyzuje ukázku – zda je instrumentální, vokální, instrumentálně-vokální. • Některé části ukázek interpretuje – vokálně či instrumentálně a využije je při projektovém vyučování. • Některé ukázky doprovodí tanečními kroky: polka, valčík, renesanční tanec, country tance, mazurka, swing.
Poslech různých hudebních nástrojů; rozlišování: klavír, housle, flétna, kytara, buben, trubka, klarinet,	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu

akordeon, činely, lesní roh, kontrabas, varhany, harfa, tuba, hobo, pikola	<p>vokální, instrumentální a vokálně-instrumentální.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poznává některé hudební nástroje, které v ukázkách hrají.
Seznámení s některými základními skladateli a hudebníky a jejich díly	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpozná a pojmenuje určitou ukázkou. Ví, kdo skladbu či píseň složil. • Porovná dvě ukázky z hlediska tempa, rytmu, dynamiky, melodie. • Přemýšlí o záměru skladatele a hudebníka – pro jaké posluchače bylo hudební dílo určeno.
Vlastní literární a výtvarná tvorba na základě poslechu	<ul style="list-style-type: none"> • Na základě ukázky a své fantazie a dojmů napíše či výtvarně ztvární krátký příběh, báseň, koláž.
Poslech přírody a zvuků v přirozeném i umělém prostředí	<ul style="list-style-type: none"> • Zklidní se a koncentrovaně poslouchá okolí v přírodě, ve městě. • Zvuky popisuje, zaznamenává, využívá pro další uměleckou tvorbu.

4.-5. třída

Vokální činnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase a v jednoduchém dvojhlasu. • Správně při zpěvu dýchá do bránice, do břicha, netlačí na hlas, zpívá do dálky. • Vymýšlí vlastní jednoduché melodie. • Zná zásobu lidových i umělých písní k různým příležitostem a tématům. • Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty. • Zpívá kánon. Vytváří hry na ozvěnu. • Taktuje ve dvoudobém, třídobém a čtyřdobém taktu a reaguje na taktování.
Instrumentální činnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché, případně složitější hudební nástroje k doprovodné hře i reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní. • Doprovodí v rytmu píseň na bonga a další rytmické nástroje. • Vyrobí si vlastní rytmický nástroj. • Hraje dohromady se spolužáky samostatně jednoduchou píseň. • Orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých

	<p>individuálních schopností a dovedností ji realizuje. Zná stupnice C dur, D dur, G dur.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zná délku not, houslový i basový klíč, zapíše jednotlivé noty. • Poznává předehtu, mezihru, dohtu.
Hudebně-pohybové činnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Vnímá rytmus hudby a pohybuje se v souladu s ním. • Zná lidové taneční hry a dokáže k nim zazpívat vokální doprovod. • Zná hudební hry – variace na zpěv a hry s melodiemi. • Tančí v pleneru s přírodními, tančí s pomůckami.
Poslechové činnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpozná v proudu znějící hudby některé nástroje. • Rozpozná v proudu znějící hudby hudební výrazové prostředky upozorňující metroritmické, tempové, dynamické a harmonické změny. • Poslouchá krátké ukázky z tvorby hudebních skladatelů klasické i současné hudby. • Rozpozná a pojmenuje několik ukázek. Ví, kdo skladbu či píseň složil.

TĚLOCVIK

Počet vyučovacích hodin na týden					
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	Celkem
2	2	2	2	2	10
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

+ intenzivní základní plavecká výuka na jaře – 12 hodin plavání

Název oboru	Tělesná výchova
-------------	------------------------

Název předmětu	Tělocvik
Oblast	Člověk a svět zdraví
Obsahová	V předmětu tělocvik je realizován obsah vzdělávací oblasti člověk a

<p>charakteristika předmětu</p>	<p>zdraví, oboru tělesná výchova. Předmět směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností zaměřených na tělesnou zdatnost a duševní pohodu. Během tělocviku se postupuje s žáky od cvičení spontánních, pohybových hrách, lidových her přes cílená cvičení až k pohybovým aktivitám vedoucím žáky k posilování, protahování a ke zvyšování celkové kondice.</p> <p>Činnosti mají být motivační, zábavné tak, aby dětem přinášel pohyb radost a pozitivní prožitek. Při hrách posilujeme navíc týmového ducha, spolupráci a komunikaci skrze pohyb a společný zážitek. Během nácviku některých dovedností dbáme na podporu dětí tak, aby mohly postupovat a zvyšovat své tělesné možnosti.</p> <p>Vzhledem k zaměření školy děti při tělocviku nehodnotíme, spíše se snažíme podporovat a motivovat, s dětmi všechny aktivity provádět. Činnosti jsou pestré a volené tak, aby se diferenciací činností mohli žáci seznámit s nejrůznějšími tělesnými aktivitami a cvičeními.</p> <p>Důraz je kladen na rovnovážné a kooperační cvičení, které harmonizuje dítě a podporuje rovnoměrný rozvoj mozkových hemisfér. Vycházíme přitom z cvičení jógy, cvičení na rozvoj mozkových hemisfér, cvičení nového cirkusu a žonglování aj.</p> <p>Výuka plavání je u nás vyučována blokově v rámci jarní expedice – školy v přírodě. Žáci každý den absolvují dvě intenzivní hodiny plavání. Plavání se zúčastní všechny děti, které na pobyt pojedou. Během 6ti dní tak absolvují 12 hodin plavání. Žáci jsou rozděleni do několika plaveckých skupin dle úrovně plavání. Kurz probíhá pod vedením zkušeného trenéra plavání.</p>
<p>Organizace, místo a čas</p>	<p>Tělocvik má časovou dotaci dvě hodiny týdně. Naše škola se snaží trávit co nejvíce času s dětmi venku, proto i vyučovací předmět tělocvik probíhá často v přirozeném prostředí – na zahradě, na louce, na polních cestách, na obecním hřišti. V případě špatného počasí se výuka koná v tělocvičně. Pohybová cvičení na rozvoj hemisfér a harmonizaci těla a podporu rovnováhy navíc zařazujeme každý den během vyučování na začátku některého z vyučovacích bloků. Škola navíc pořádá tělovýchovné kurzy – lyžování, plavání, turistiku. Turistiku navíc s dětmi provozujeme každý týden v rámci Dne venku. Děti tak zábavnou formou posilují a protahují své tělo, zlepšují svou rovnováhu, koordinaci a kooperaci pohybů, pracují s nejrůznějším nářadím a pomůckami. V neposlední řadě je toto cvičení velmi vhodné ke spolupráci a koncentraci.</p> <p>Vzhledem k malotřídnímu charakteru školy je tělocvik vyučován se všemi ročníky dohromady. Děti pracují samostatně, ve dvojicích, v menších skupinkách i všichni dohromady.</p> <p>V rámci volnočasových aktivit nabízíme navíc sportovní kroužky: horolezectví a taekwondo.</p>
<p>Průřezová témata</p>	<p>Osobnostně-sociální rozvoj</p> <p>Poznávání lidí – Poznává schopnosti spolužáků a jak lze pozitivně využít odlišnosti v kolektivních hrách.</p>

	<p>Komunikace – Odečítá informace o lidech z řeči těla, ze zvuků, z nonverbální komunikace. Dokáže vyjádřit své emoce tělesně.</p> <p>Psychohygienu – Poznává důležitost relaxace, odpočinku, poznává pohyb a sport jako nástroj pomáhající odbourávat stres, strach, negativní pocity.</p> <p>Seberegulace a sebeorganizace – Při hrách se dokáže chovat ve prospěch svůj i kolektivu, překonává svoji vůli a svoji pohodlnost.</p> <p style="text-align: center;">Environmentální rozvoj</p> <p>Vztah člověka k prostředí – Náš životní styl: Tráví aktivně svůj volný čas. Hraje pohybové hry, sportuje.</p> <p>Ekosystémy – Získává si pozitivní vztah k jednotlivým ekosystémům pomocí pohybu, pohybových her a cvičení přímo v přírodě.</p>
<p>Výchovné a vzdělávací strategie</p>	<p>Kompetence k učení:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Učitel vede žáky k práci ve dvojicích, kdy si zkouší být cvičencem i cvičitelem, cvičí dohromady, předcvičují si. • Dítě se učí postupně jednotlivé cviky, motoricky se rozvíjí. Dokáže některé cviky zopakovat, použít na posilování, protahování, za konkrétním účelem. <p>Kompetence sociální a personální:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Děti pracují ve skupině a dvojici – při cvičeních na posilování důvěry a spolupráci si upevňují vzájemné pozitivní vztahy mezi sebou. • Žák střídá různé role ve dvojicích i ve skupině v rámci jednotlivých činností. • Dokáže pojmenovat své dovednosti a podpořit se ke zkoušce nových věcí. • Podpoří ostatní a pomůže jim k překonání nejistoty a získání sebedůvěry. • Je srozuměn s tím, že při společné činnosti může vynaložené úsilí znamenat posun celého družstva, skupiny. <p>Kompetence občanská:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Učitel vede žáka ke schopnosti domluvy a respektování individuálních odlišností při hledání toho, co lze na sobě i na druhých pozitivně hodnotit. • Dítě se dokáže radovat z pohybových činností a tento svůj dobrý pocit si odnášet do další práce. <p>Kompetence pracovní:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Učitel pomáhá žákovi k překonání přiměřené míry psychického i fyzického diskomfortu. • Nalézá mu dobré a vhodné partnery tak, aby společně mohli dle svých schopností zvládat a mít dobrý pocit z pohybových aktivit a osvojování určitých pohybových vzorců. • Žák se dokáže vnitřně motivovat a překonat obtíže. • Vrací se i k činnostem, které mu nejdou, nechá si poradit a zkouší se posunout dál.

Obor učiva: Činnosti ovlivňující zdraví	Výstupy:
Informace o možném ohrožení při porušení pravidel chování v šatně i během cvičení	<ul style="list-style-type: none"> • Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy. • Nosí cvičební úbor a obuv. • Rozumí smyslu dodržování pravidel hry. • Učí se rozcvičit a používat kompenzační cviky.
Průpravné a přímivé cviky	<ul style="list-style-type: none"> • Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech. • Zná a umí použít některé cviky pro protahování a některé pro posilování. • Ví, jak vypadá správné držení těla, pomocí her si dokáže toto držení těla udržet.
Jak a kde se pohybovat, energie pohybem	<ul style="list-style-type: none"> • Ví, kde se může o přestávkách pohybovat. • Pokud se potřebuje rozhýbat, dává svou energii do pohybu, ví kde.

Obor učiva: Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	Výstupy:
Pohybové hry a aktivity, využití hraček a netradičního náčiní při cvičení, pohybová tvořivost	<ul style="list-style-type: none"> • Zvládá jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení.
Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti: kondiční cvičení s hudbou nebo rytmičkou doprovodem, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance	<ul style="list-style-type: none"> • Zná některé lidové i moderní tance, zná některé cviky a sestavy cviků, kterými se rozcvičí spolu s ostatními.
Základy atletiky: rychlý běh, běh přes překážky, štafetový běh, hod míčkem	<ul style="list-style-type: none"> • Umí střídat tempo v běhu, běhá přes nízké překážky, hází míčkem do dálky.
Základy sportovních her: manipulace s míčem a s jiným náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti dětským schopnostem; jednoduché míčové hry	<ul style="list-style-type: none"> • Zná pravidla jednoduchých míčových her. • Umí hodit a chytit míč. • Cvičí s různým náčiním (stuhou, kužely, míčky, obruče, diablo apod.).
Turistika a pobyt v přírodě, lyžování, bruslení a plavání	<ul style="list-style-type: none"> • Využívá sporty realizované v daných ročních obdobích. • Prohlubuje své dovednosti v daných sportech.
Plavání	<ul style="list-style-type: none"> • Adaptuje se na vodní prostředí – nebojí se vody. • Zvládá základní plavecké dovednosti. • Uplave jedním plaveckým způsobem delší vzdálenost přiměřenou jeho věku a možnostem. • Ví, jak se má chovat v případě únavy,

	nebezpečí. • Zná základy více plaveckých způsobů – technik.
--	--

Obor učiva: Činnosti podporující pohybové učení	Výstupy:
Komunikace v TV: základní tělocvičné názvosloví, osvojování si povelů a signálů	<ul style="list-style-type: none"> • Reaguje na základní pokyny k osvojované činnosti a její organizaci. • Užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví.
Zásady jednání a chování: fair play, olympijské ideály a symboly	<ul style="list-style-type: none"> • Jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje.
Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností: her, závodů a soutěží	<ul style="list-style-type: none"> • Zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy.
Měření a posuzování pohybových dovedností: měření výkonů, základní pohybové testy	<ul style="list-style-type: none"> • Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky.
Zdroje informací o pohybových aktivitách	<ul style="list-style-type: none"> • Orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště.

4.-5. ročník

Obor učiva: Činnosti ovlivňující zdraví	Výstupy:
	<ul style="list-style-type: none"> • Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy. • Nosí cvičební úbor a obuv. • Rozumí smyslu dodržování pravidel hry. • Učí se rozvíjet a používat kompenzační cviky. • Umí vybrat a sestavit za sebou cviky na protažení jednotlivých částí těla a posílení některých svalů. Popíše, co cítí při protahování a posilování na/ve svém těle. • Ví, kde se může o přestávkách pohybovat. • Pokud se potřebuje rozhýbat, dát svou energii do pohybu, ví kde.
Zdravotní tělesná výchova	<ul style="list-style-type: none"> • Žák zařazuje do pohybového režimu jednoduchá speciální cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením.

	<ul style="list-style-type: none"> • Dokáže se správně narovnat, držet správně celé tělo, ví, jak správně dýchat. • Zná cviky a používá je na posílení určité skupiny svalů.
	<ul style="list-style-type: none"> •

Obor učiva: Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností –	Výstupy:
Turistika a pobyt v přírodě, lyžování, bruslení a plavání	<ul style="list-style-type: none"> • Využívá sporty realizované v daných ročních obdobích. • Prohlubuje své dovednosti v daných sportech.
Plavání	<ul style="list-style-type: none"> • Adaptuje se na vodní prostředí – nebojí se vody. • Zvládá základní plavecké dovednosti. • Uplave jedním plaveckým způsobem delší vzdálenost přiměřenou jeho věku a možnostem. • Ví, jak se má chovat v případě únavy, nebezpečí. • Zná základy více plaveckých způsobů – technik.
Míčové hry dle výběru, malé turnaje ve vybraných sportech, závody, atletika, gymnastika.	<ul style="list-style-type: none"> • Provádí gymnastické sestavy s vybraným náčiním. • Hraje týmové míčové hry dle pravidel – vybíjená, basketbal, kopaná, florbal, ringo apod. • Zvládá základy atletiky dle své úrovně a zlepšuje se (běh, skok do dálky, do výšky, hody). • Zvládá průpravné úpoly – přetahy, přetlaky. • Zná pravidla závodů a účastní se jich.

Obor učiva: Činnosti podporující pohybové učení	Výstupy:
	<ul style="list-style-type: none"> • Jedná v duchu fair play, dodržuje pravidla her a soutěží. • Dokáže vysvětlit pravidla hry pro ostatní, jako účastník se zeptat na nejasnosti. • Rozliší úmyslný a neúmyslný přestupek proti pravidlům a fair play.

	<ul style="list-style-type: none"> • Pomáhá méně disponovaným a sám je schopen přijmout pomoc disponovanějších. • Změří si základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky. Použije informace pro vlastní zlepšování výkonu i pro motivaci třídního družstva. • Dokáže se bezpečně pohybovat v mírně náročném terénu (i se zátěží). • Orientuje se podle mapy, buzoly, zvládne jednoduchý orientační běh. • Při pohybu na kole dodržuje základy pravidel silničního provozu. • Zná pravidla táboření, dokáže s pomocí postavit stan, sbalit se a orientovat se podle turistických značek.
--	--

PRACOVKY

Počet vyučovacích hodin na týden					
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	Celkem
1	1	1	1	1	5
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název oboru	Člověk a svět práce
-------------	----------------------------

Název předmětu	Pracovky
Oblast	Člověk a svět práce
Obsahová charakteristik a předmětu	<p>Předmět pracovky zahrnuje široké spektrum pracovních činností a technologií. Vede žáky k získání základních uživatelských dovedností – práce s nářadím, s náčiním. Přispívá nejen k pracovním návykům dětí, ale i k vytváření životní a profesní orientace žáků. Vzhledem k naší snaze propojovat jednotlivé předměty a učit děti souvislostem se v tomto předmětu snažíme aplikovat některé teoretické poznatky dětí a zároveň zařazovat činnosti, které doplňují a prakticky rozvíjejí probíraná témata.</p> <p>Jelikož jsme vesnická škola, práce je i přirozenou součástí dětí doma. Během pracovek se tak snažíme ukázat dětem pracovní postupy, které můžou uplatnit při pomoci doma, a vyrobit si předměty, které mohou doma použít.</p>
Organizace, místo a čas	Pracovky probíhají převážně venku – ve venkovní truhlářské dílně, na školní zahrádce a zahradě. Pro vyučování využíváme i učebnu a prostory školy. Předmět vyučujeme formou jedné vyučovací hodiny. V případě potřeby při určitém projektu lze po vzájemné domluvě mezi školou a žáky (rodinou) vyučování zrušit dle rozvrhu hodin a vyučovat v jiný čas dle potřeby. Vzhledem k praktickému zaměření školy

	<p>vyučujeme předmět i v rámci praktických projektových dnů, kdy si děti zkouší vyrábět větší a složitější výrobky za asistence profesionálního řemeslníka.</p>
<p>Průřezová témata</p>	<p style="text-align: center;">Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • Psychohygienu – Dokáže zvládnout stresové situace, i při práci dokáže relaxovat pomocí hudby, pohybu, protažení. • Seberegulace a sebeorganizace – Udržuje pořádek v pracovních postupech a prostředcích. • Kreativita – Uplatňuje svou kreativitu, nebojí se vytvářet originální výrobky a podpoří originalitu ostatních. <p style="text-align: center;">Environmentální výchova</p> <p>Ekosystémy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hledá při výpravách materiály, které využívá při pracovních činnostech k výrobě. • Ví, které rostliny ve volné přírodě může použít, a využije je při pracovních činnostech. <p>Lidské aktivity a problémy životního prostředí:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Popíše pracovní postupy některých profesí a jejich kladné i negativní ovlivňování stavu životního prostředí. • Volí šetrné pracovní postupy, které nezatěžují životní prostředí. <p>Vztah člověka k prostředí:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pro tvorbu výrobků využívá odpadky, zbytky materiálů, snaží se šetřit při práci materiálem. • Při pěstování, sběru zachovává všechny zásady šetrného zacházení s rostlinami.
<p>Výchovné a vzdělávací strategie</p>	<p>Kompetence k učení:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Učitel vede žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací. • Používá správnou odbornou terminologii. • Nalézá souvislosti mezi získanými poznatky a využití v praxi. • Využívá vlastní zkušenosti a poznatky z jiných předmětů. <p>Kompetence k řešení problémů:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Snaží se pochopit problém, nalézt jeho řešení, hledat různé varianty a vybrat si jednu. • Navrhne sám řešení, zkouší, dochází k závěrům a vyhodnocuje získaná fakta. <p>Kompetence komunikativní:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozumí obrazovým materiálům, popisům, informačním pokynům. • Učitel vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě. • Popíše konstruktivně, co potřebuje, umí požádat vhodným způsobem o pomoc a dokáže nabídnout pomoc druhým. <p>Kompetence sociální a personální:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů.

	<ul style="list-style-type: none"> • Učitel navozuje situace pro posílení sebedůvěry žáka. • Navazuje s dětmi přátelský vztah a podporuje způsobem komunikace efektivní sdělování pocitů i informací mezi všemi zúčastněnými ve třídě. <p>Kompetence pracovní:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost. • Používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla při práci. • Učitel jasně a srozumitelně vysvětluje postupy, dítě chápe, jak má pracovat, orientuje se v pracovním postupu.
--	--

1.-3. ročník	
Obor učiva: Pěstitelské práce	Výstupy:
Podmínky pěstování rostlin	<ul style="list-style-type: none"> • Zvládá pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování. • Vyjmenuje, co potřebuje rostlina pro svůj dobrý růst. Uvede příklady různých podmínek u různých rostlin. • Provede jednoduché pokusy – stanoví hypotézu a tu při pokusu ověří a výsledek popíše – o podmínkách potřebných pro pěstování rostlin.
Pěstování pokojových a venkovních rostlin	<ul style="list-style-type: none"> • Připraví prostředí pro různé typy rostlin. • Zasadí je a pečuje o pokojové i venkovní rostliny. • Pokud některá rostlina neprospívá, hledá příčinu a nápravu. • Volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní. • Vypěstované plodiny použije při pracovkách k přípravě pokrmů.
Rostliny léčivé, jedovaté a rostliny zneužívané k drogám	<ul style="list-style-type: none"> • Zná některé léčivé, jedovaté rostliny a rostliny zneužívané k drogám. Pozná je v přírodě či na obrázku. • Vytvoří sirup a mastičku z léčivých rostlin nasbíraných v přírodě.
Pěstitelský záznamník	<ul style="list-style-type: none"> • Samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování, své znalosti zapisuje, porovnává, vyvozuje závěry. • V záznamníku má důležité informace o rostlinách a růstu. Měří rostliny, dělá si výtvarné záznamy. • Vylisuje si některé rostliny, vlepí je do záznamníku a pojmenuje.
První pomoc při úrazu náčiním, na zahrádce; výroba venkovní	<ul style="list-style-type: none"> • Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu.

lékárničky	<ul style="list-style-type: none"> • Společně se spolužáky poskládají a vytvoří venkovní příruční lékárničku, kterou bude škola brát ven. Ví, co v ní je a na co se vybavení používá. • V simulované situaci ukáže, jak ošetřit spolužáka.
------------	--

Obor učiva: Konstrukční činnosti	Výstupy:
Stavebnice, modely (seva, xyloba, kapla, lego, dřevěné kostky, papírové a dřevěné modely apod.)	<ul style="list-style-type: none"> • Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi různého typu. • Provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž.
Práce s papírem, kartonem, přírodninami, hlinou, dřevem, kovem atd.	<ul style="list-style-type: none"> • Žák vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů.
Práce s návodem, předlohou, náčrtem	<ul style="list-style-type: none"> • Pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu.
Práce s různými dřevoobráběcími ručními nástroji	<ul style="list-style-type: none"> • Pod vedením dospělého vytvoří ze dřeva jednoduchý výrobek. • Zná použití jednotlivých nástrojů a bezpečnostní pravidla při práci s nimi. • Pod dohledem dospělého si volí nástroje a pracuje s nimi správným způsobem.

Obor učiva: Příprava pokrmů	Výstupy:
Základní vybavení kuchyně	<ul style="list-style-type: none"> • Pojmenuje jednotlivé kuchyňské nástroje, nádobí. • Ví, jak se s nimi zachází, a dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla. • Při přípravě pokrmů vybere samostatně vhodné nástroje a nádobí a správně je použije.
Výběr a skladování potravin	<ul style="list-style-type: none"> • Žák podle receptu vybere potraviny, které jsou potřeba pro přípravu jídla. • Ukládá potraviny na vhodné místo, ví, které potraviny musí být skladovány v ledničce, ve sklepě, na polici v kuchyni. • Rozhodne se mezi dvěma potravinami, která je lepší použít na určitý recept, a zdůvodní svůj výběr.
Příprava stolování	<ul style="list-style-type: none"> • Připraví tabuli pro jednoduché stolování. • Připraví tabuli pro slavnostní stolování, na školní slavnost.
Stolování	<ul style="list-style-type: none"> • Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování. • Obslouží se sám u stolu a zároveň obslouží i ostatní.
Příprava pokrmů – vaření, pečení, studená jídla	<ul style="list-style-type: none"> • Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a

	<p>bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pod vedením dospělého dítě spolu s ostatními připraví jednoduchý slaný i sladký pokrm. • Správně odváží a odměří jednotlivé suroviny pro přípravu slaných i sladkých pokrmů.
Společná kuchařka	<ul style="list-style-type: none"> • Vytvoří spolu s ostatními školní kuchařku, která obsahuje recepty, jež děti během školního roku realizovali. • Dokáže recept zapsat, namalovat, popsat pracovní postup či ho nadiktovat spolužákovi.

Obor učiva: Práce s drobným materiálem	Výstupy:
Rozmanité materiály, pomůcky a práce s nimi	<ul style="list-style-type: none"> • Vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu. • Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu. • Udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce. • Poskytne první pomoc při úrazu.
Návod, předloha	<ul style="list-style-type: none"> • Pracuje podle slovního návodu a předlohy.
Lidové zvyky, tradice a řemesla – praktické i teoretické seznámení s nimi: truhlář, kovář, košíkář, keramik, zpracování vlny, tkaní aj.	<ul style="list-style-type: none"> • Při práci s přírodními materiály využívá prvky lidových tradic, ornamenty, tvary i postupy. • Seznamuje se s výrobními postupy jednotlivých řemesel typických pro náš region a vyrobí si pod vedením profesionálního řemeslníka výrobek tradičním postupem. • Navštíví vybranou řemeslnou dílnu a pozná, jak řemeslník pracuje. • Roztřídí materiály vhodné pro určitý výrobek, pro práci určitého řemeslníka. • K oslavě lidových tradic vyrobí tradiční předměty, které použije na oslavu svátku doma či ve škole.
Třídění odpadu	<ul style="list-style-type: none"> • Ví, kam vyhodit jednotlivé odpadové materiály, zbytky. • Snaží se hledat cesty, jak ušetřit materiál, na co ho ještě využít.

4.-5. ročník

Obor učiva:	Výstupy:
<p>Pěstitelské práce – léčivky, koření, rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie, aranžování rostlin</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Provádí samostatně jednoduché pěstitelské činnosti. • Popíše a správně provede celý proces pěstování jednotlivých rostlin – uvede a prakticky ukáže rozdílné ošetření různých rostlin. • Zpracuje vypěstované plody smysluplným způsobem. • Samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování. • Samostatně ošetřuje pokojové rostliny. • Podle druhu pěstitelských činností správně volí pomůcky, nástroje, náčiní, dostatek vody, vhodnou půdu apod.
<p>Konstrukční činnosti – vlastnosti materiálu, stavebnice, pracovní pomůcky a nástroje, pracovní operace a postupy, organizace práce, lidové zvyky, tradice a řemesla</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu a na základě své představivosti vytváří výrobky z daného materiálu. • Vytvoří samostatně postup – vizuálně a písemně tak, aby podle něho mohlo jiné dítě výrobek sestrojít. • Rozliší materiály podle vlastností, na výrobu určité věci použije určitý materiál a výběr odůvodní. • Dokáže samostatně vytvořit použitelný výrobek. • Využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky, linie a vzory lidových tradic. • Provede fotodokumentaci své práce či práce spolužáka. Natočí jednoduché instruktážní video.
<p>Příprava pokrmů</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pracovní prostředí udržuje čisté, volí vhodné oblečení na práci. • Sestaví samostatně recept tak, aby podle něj mohli spolužáci připravit jídlo. • Samostatně připraví jídlo dle receptu – připraví si vhodné pomůcky, suroviny, nádobí atd.

	<ul style="list-style-type: none"> • Prostře samostatně stůl pro každodenní stolování a vymyslí a zrealizuje přípravu tabule pro slavnostní stolování. • Podílí se na vytváření školní kuchařky, hledá nové recepty. • Umyje nádobí a uklidí po sobě všechny pomůcky a suroviny na správná místa. • Při přípravě pokrmů i servírování přemýšlí ekonomicky a dbá na estetičnost pokrmů.
Práce s drobným materiálem – sestavování modelů, práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem, práce s přírodninami, s odpady	<ul style="list-style-type: none"> • Provádí při práci se stavebnicemi složitější montáž a demontáž. • Pracuje podle slovního návodu, předlohy, náčrtku. • Hledá vlastní cesty, jak propojit, využít jednotlivé materiály. Vytváří vlastní stavebnice, hračky, užité předměty. • Vymýšlí výukové pomůcky a hračky z přírodních materiálů. • Vytvoří loutku a divadélko.

ETIKA

Počet vyučovacích hodin na týden					
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	Celkem
1	1	1	1	1	1+4
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název oboru	Doplňující vzdělávací obor: Etická výchova
-------------	---

Název předmětu	Etika
Obsahová charakteristik a předmětu	Předmět Etika se zaměřuje na duševní, duchovní a mravní rozvoj žáků. V předmětu vycházíme z mezinárodní metodiky hodnotového vzdělávání Cyril Moon, metod sociálního učení, dramatické výchovy a metod kritického myšlení. Cílem je rozvíjet u dětí sebedůvěru, asertivitu, pokoru a otevřenou komunikaci, schopnost komunikovat, věcně diskutovat a řešit problém. Zaměřujeme se na modelování prožívání těžkých životních situací a hledání odpovědí, jak je řešit v reálném životě. Prozkoumáváme s dětmi jejich emoce, reakce a jak vhodně zvládat a reagovat v určitých situacích. Mluvíme s dětmi o morálních zásadách, pravidlech a postojích, které mohou pozitivně ovlivňovat společnost a pomáhat ji budovat, ne bourat. Vedeme děti k proaktivnímu jednání – co oni mohou udělat pro lidi kolem sebe, pro svět, ve kterém žijí.
Organizace,	Předmět Etika vyučujeme jednu hodinu týdně ve třídě, venku – dle

místo a čas	potřeby a připraveného programu. Žáci pracují s učebnicemi hodnotového vzdělávání, knížkou O mě a s připravenými materiály. Do výuky zařazujeme hry a metody dramatické výchovy.
Průřezová témata	<p style="text-align: center;">Osobnostně-sociální výchova</p> <p>Rozvoj schopností poznávání – Cvičí smyslové vnímání, pozornost a soustředěnost. Dokáže hledat řešení problému a zapamatovat si výsledky, situaci.</p> <p>Sebepoznání a sebepojetí – Získává informace o sobě a o druhých, o svém těle, o svém temperamentu. Přemýšlí o sobě a o tom, jak se moje povaha promítá do jednání.</p> <p>Seberegulace – Učí se sebeovládání, reguluje vlastní jednání i prožívání, vnímá druhé a jedná v souladu s danou situací. Organizuje si čas, vnímá posloupnost věcí.</p> <p>Kreativita – Hledá nová řešení, přichází s novými nápady. Přemýšlí tvořivě o lidech a možnostech jejich jednání.</p>
Výchovné a vzdělávací strategie	<p>Kompetence komunikativní:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory. • Vyjadřuje se výstižně, souvisle v ústním projevu. • Využívá různé komunikační prostředky a získané komunikativní dovednosti využívá k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití. <p>Kompetence k řešení problému:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách. • Promyslí a naplánuje způsob řešení problému a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností. • Vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky. • Činí rozhodnutí a je schopen je obhájit. <p>Kompetence sociální a personální:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Účinně spolupracuje ve skupině. • Podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů. • Vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru.

1.-5. ročník

Obor učiva: Základní komunikační dovednosti	Výstupy:
Komunikace v kolektivu	<ul style="list-style-type: none"> • Dokáže se představit a krátce o sobě pohovořit. • S ostatními žáky vytvoří funkční pravidla třídy, které se snaží dodržovat, chápe jejich smysl a vysvětlí ho druhému
	<ul style="list-style-type: none"> • Pokud mu něco vadí, dokáže to věcně

	sdělit. Pokud si neví rady, dokáže přijít a zeptat se.
Základy verbální a neverbální komunikace	<ul style="list-style-type: none"> • Dokáže se omluvit. • Dokáže popsat svoji chybu a poučit se z ní. • Poprosí, poděkuje, pozdraví dospělou osobu i dítě. • Je citlivý k neverbálním projevům komunikace, s kterými se seznamuje (gesta, mimika, postoje, zrak).
	•

Obor učiva: Pozitivní hodnocení sebe a druhých	Výstupy:
Sebepojetí	<ul style="list-style-type: none"> • Popíše co umí, ví o svých rezervách, dokáže se realisticky ocenit. • Věří si a nebojí se rozvíjet a zkoušet nové věci. • Dokáže překonávat překážky.
Pozitivní hodnocení druhých	<ul style="list-style-type: none"> • Ocení druhého – dospělého i dítě. • Je laskavý ke druhým lidem. • Používá konkrétní popisnou pochvalu. • Je vnímavý k pozitivním projevům chování druhých, popíše dobré vlastnosti druhých lidí.
Akceptace druhého	<ul style="list-style-type: none"> • Cítí se být přijímaný ve třídě a pomáhá přijímat druhé i s jejich chybami. • Dokáže odpustit druhému a říci mu to. • Snaží se vcítit do druhého člověka – přemýšlí o jeho pocitech, situaci a jeho vhodnou reakci.

Obor učiva: Tvořivost a základy spolupráce	Výstupy:
Tvořivost v mezilidských vztazích	<ul style="list-style-type: none"> • Spolu s ostatními překoná překážky. • Podpoří své spolužáky a blízké k překonání těžkostí. • Hledá příležitosti, jak udělat druhému radost. •
Schopnost spolupráce	<ul style="list-style-type: none"> • Má radost ze společné činnosti a výsledku. • Snaží se spolupracovat s lidmi ve skupině – dokáže spolupracovat s kýmkoli ze třídy.
Elementární prosociálnost	<ul style="list-style-type: none"> • Poslouží potřebným, ostatním. • Obdaruje bezištně druhé. • Vymýšlí způsob, jak pomoci druhému a realizuje ho.

Obor učiva: Základy asertivního chování	Výstupy:
--	-----------------

Iniciativa	<ul style="list-style-type: none"> • Učí se přijmout svůj neúspěch a vykročit dale kupředu. • Aktivně přispívá k dobrým vztahům ve třídě, v rodině.
Asertivní chování	<ul style="list-style-type: none"> • Odmítne nevhodné chování druhých a ozve se, aby druhé podpořil, zastal se jich. • Odmítne nevhodné nabídky – zastává morální prosociální postoje (odmítnutí podvodu, lži, krádeži, posmívání se atd.).

2 Hodnocení žáků a autoevaluace školy

6.1 Obecná východiska pro hodnocení

Hodnocení, které je efektivní, je postaveno na popisu konkrétních pokroků a věcí, jež je potřeba procvičit. Takové hodnocení dobře informuje rodiče i dítě, může ho posunout dopředu a nestresuje ho. Navíc se dítě nebojí chybovat, což je velmi důležité. Věříme, že „chybami se člověk učí“, a proto by za chybu neměl následovat postih ve formě špatné známky. Pomůcky, které používáme, jsou uzpůsobeny tak, že dítě je schopno samo si kontrolovat svou práci a nalézt své chyby. Chyby nejsou v naší škole vnímány jako problém. Pokud se budeme bát dělat chyby, nikdy nepřijdeme s něčím originálním.

6.2 Slovní hodnocení

Abychom mohli s dítětem efektivně pracovat a rozvíjet jeho silné i slabé stránky, potřebujeme ho dobře znát. Zároveň potřebujeme, aby dítě samo znalo svou situaci, orientovalo se ve vzdělávacím procesu, vědělo, co má za sebou, co zvládlo (úspěchy, překonání obtíží) a co má před sebou (výhledy, motivace, plánování).

Typ hodnocení: Slovní hodnocení

Na naší škole hodnotíme žáky způsobem slovního hodnocení. Slovní hodnocení je konkrétní zpětná vazba, jak dítě pracuje – učitel může slovy lépe vyjádřit dílčí úspěchy dítěte a upozornit na potřebu procvičovat a posilnit určitou slabší stránku. Zároveň může obsáhnout mnohem širší okruh zkoumaných dovedností, vědomostí, postojů, které by učitel měl u žáků sledovat a rozvíjet. Slovní hodnocení vychází ze sledování dítěte při práci, sledování pracovních listů, sešitů, portfolia dítěte, projektových knížek, individuálních i skupinových prezentací. Výkony žáků porovnáváme s výstupy ve školním vzdělávacím programu, ve výukových mapách učiva a myšlenkových mapách učiva.

6.3 Podklady pro hodnocení

a) Pozorování

Během vyučování, přestávek i družiny děti pedagogové pozorují a všímají si několika oblastí:

- **Způsob práce** – Sledujeme, zda dítě preferuje práci s pomůckami, práci s učebnicemi, které činnosti vyhledává, u kterých je nejvíce zaujato, u kterých dosahuje rychlého pochopení učiva, které pomůcky preferuje atd.

- **Koncentrace** – Vnímáme délku trvání koncentrace u dítěte, u jakých činností dítě vydrží delší dobu, které rychle opouští, co prodlužuje jeho schopnost koncentrace, jaké jsou efektivní způsoby relaxace, schopnost dokončit práci.
- **Spolupráce** – Jak dokáže dítě pracovat ve skupině? V jak velké skupině? S kterými dětmi se mu dobře pracuje? Jak zvládá práci s mladšími, se staršími? Jakou roli má ve skupině? Jak se domlouvá s ostatními? Jak jim umí naslouchat a reagovat na ně? Dokáže přijmout názor druhého? Jak se snaží prezentovat svoje myšlenky?
- **Úroveň komunikace** – Během dne si všímáme u dětí, jak navazují kontakty, úrovně jejich vyjadřování, slovní zásoby, způsob řešení konfliktů, schopnost zeptat se, pokud něco neví, schopnost prezentovat svůj názor, schopnost vcítit se do druhého, vyjádřit podporu, nabídnout pomoc atd.
- **Sociální dovednosti** – Jak se dokáže domluvit? Podělit? Jak jedná s ostatními? Dokáže se uskromnit? Prosazuje často svou vůli i za cenu neshod? Jakou roli hraje v konfliktech? Jak zvládá konfliktní situace? Co je pro něj důležité? Jak zvládá projevovat své emoce? Jak s nimi pracuje ve vztahu k druhým – radost, vztek, smutek, zklamání...
- **Sebepojetí** – Pozorujeme, jak se dítě projevuje v různých situacích. Které situace u něj vyvolávají pocit nejistoty? Jak tento pocit ventiluje, jak s ním pracuje? Co mu dává jistotu? Jaký je jeho obraz o sobě samém? Jak důležité jsou pro něj výkony – doděláná práce?
- **Aktuální probíraná látka a její pochopení dítětem** – Jak si osvojuje učivo? Potřebuje vizuální oporu? Pracuje rádo samostatně, preferuje práci s učitelem či s dalším dítětem? Rádo si kontroluje práci samo, nebo potřebuje ujištění učitele?
- **Motivace dítěte** – Jak dítě přistupuje k učivu? Motivuje samo sebe, nebo je zvyklé na vnější motivaci? Co mu pomáhá více se spolehnout na sebe a na svá rozhodnutí? Co je pro něj vhodnou motivací (příběhy, rámec, vidina smyslu, kratší cvičení, práce s někým aj.). Co dítě baví, co méně?
- **Další zájmy** – Jaká jsou oblíbená témata dítěte? V kterém předmětu a v které části učiva postupuje rychle dopředu? Kde jsou jeho rezervy? Jak využít jeho zájmy pro motivaci a vnitřní nadšení pro vzdělávací proces?
- **Obtíže dítěte** – Co dítěti znesnadňuje soustředit se na svou práci? Jaké jsou jeho návyky, povahové rysy, které mu způsobí obtíže? Jsou problémy dítěte skutečně jeho, nebo vadí jeho zvyky nám pedagogům, ale jemu neškodí? Co může dítě změnit? Uvědomuje si svoje slabé stránky? Chce s nimi pracovat? Kde je příčina obtíží? Jaké jsou možnosti nápravy?

b) Sledování pracovních listů, sešitů

Učitel průběžně kontroluje žákovi pracovní listy a úroveň vypracovaných cvičení a úkolů v sešitech. Na některých pracovních listech pracují děti delší dobu samy, ale učitel je obchází a zároveň na konci kontroluje. Pokud vidí, že dítě neví, ztrácí se v látce, znovu dítěti látku vysvětlí a poté zadá cvičení, ve kterém ověří, že dítě skutečně látku pochopilo.

c) Portfolio dítěte

Každé dítě má své portfolio, do kterého si zakládá hotové práce, jež vytvořilo a dokončilo během vyučování. Portfolio je rozděleno na jednotlivé předměty. Slouží především pro zakládání pracovních listů, písemných prací, ale i výsledků kreativních výukových her. Učitel

průběžně prochází portfolio dítěte a společně se i nad ním baví při tripartitních schůzkách – viz níže.

d) Invidiuální a skupinové prezentace

Žáci se během školního roku učí ve skupinách i samostatně prezentovat své závěry z určité práce, poznatky, které sami získali. Před zadáním prezentace žáci získají kritéria, jak má prezentace vypadat a co se na ní bude posuzovat. Podle daných kritérií je poté hodnocena. Během roku mají také děti za úkol představit knihy, které četly.

e) Výukové mapy učiva

Slouží pro rychlou orientaci žáků, rodičů a učitelů v procesu učení a zhodnocení pokroků dítěte. Do myšlenkových map si dítě zapisuje či označuje, jaké učivo začalo, na kterém pracuje a které již zvládlo. Díky mapám vidí, kam může směřovat, co dalšího ho v hlavních předmětech čeká.

f) Záznamy o dětech

Pedagogický tým si vede podrobné záznamy o dětech. Průběžně si k jednotlivým dětem zapisuje poznatky pomocí výše popsaných nástrojů. Tyto záznamy o dětech jsou používány pro sledování pokroků, plánování další práce s dítětem a jako podklad pro rozhovory s dítětem i rodiči při tripartitních schůzkách.

g) Ověřovací testy

Děti píšou na konci projektu a ve čtvrtletí z matematiky a českého jazyka ověřovací testy. Při vyplňování testů se děti učí dovednost naplánovat si svou práci a stihnout ji v určitém časovém limitu. Děti si zkouší samy pro sebe, co se naučily za určitou dobu a na čem je potřeba zapracovat. Nicméně testy neznámujeme, ale společně je opravujeme, a tak děti odhalují chyby samy a přitom se z nich učí.

6.4 Pravidla a metody pro sebehodnocení

Při vyučování klademe důraz na rozvoj sebehodnocení žáků. Chceme, aby se žáci zamýšleli nad vzdělávacím procesem a viděli jeho smysl. Zároveň postupně učíme děti plánovat si práci a povzbuzovat jejich vnitřní motivaci.

Pro sebehodnocení používáme tyto metody:

a) Herní metody sebehodnocení

Po výukových hrách či na konci určitých aktivit používáme aktivní herní metody sebehodnocení, kdy se žáci musí zamyslet, jak by sebe ohodnotili, jak by ohodnotili svou práci, obsah aktivity, její průběh. Používáme nonverbální techniky, např. teploměr, metr, osu, sochy i verbální bezpečné shrnutí: Oceňuji..., Líbilo se mi..., Zapamatovala jsem si... Pětilístek, Tři slova a další.

b) Týdenní plán

Každý žák má na týden vypracovaný plán, který učitel zpracovává po konzultaci s žákem ve čtvrtek. V týdenním plánu má každý žák hlavní cíle, kterých by měl během týdne dosáhnout, na kterých se domlouvají s učitelem – co je potřeba procvičit, na co se zaměřit. Zároveň je zde proctor pro sebehodnocení na třístupňové škále start – cesta – cíl, kde si dítě zaškrťává, jak se mu dařilo určitou aktivitu – cíl dosáhnout. Při konzultacích se k hodnocení vrací s učitelem a ten dítěti sděluje svůj názor.

c) Závěrečné kolečko

Děti na konci vyučování každý den pojmenovávají své dílčí úspěchy, na čem pracovaly, co se jim povedlo/nepovedlo, z čeho mají radost, co se naučily.

d) Dotazník pro sebehodnocení

Třikrát ročně se děti zamýšlí nad svými sociálními dovednostmi i pokroky ve studiu. Pro posouzení svých kompetencí používají dotazník, který s nimi vyplňuje pedagog, poté se ke stejným výročkám a otázkám vyjadřuje pedagog. Dotazník se dále probírá na tripartitních schůzkách, při nichž je přítomno dítě, rodič a učitel. Na schůzkách se vždy dává stejný prostor pro vyjádření dítěti, rodičům i pedagogovi.

e) Myšlenkové mapy učiva

Slouží dětem nejen jako orientace, ale posilují jejich sebehodnocení. Vizuálně vidí své dílčí úspěchy, postup ve vzdělávacím procesu. Myšlenkové mapy učiva se používají také na konci týdne při shrnutí na závěrečné reflexi týdne, kdy jsou děti vedeny k popisu konkrétních činností a dílčích úspěchů, jichž dosáhly.

6.5 Informování o hodnocení – spolupráce s rodiči

Rodiče informujeme o pokrocích či obtížích dítěte ve Školním deníku. Pokud je potřeba, s rodiči se domlouváme na individuální konzultaci. Stejně tak rodiče se mohou o svém dítěti informovat kdykoli v konzultačních hodinách, telefonicky či osobně. E-mailovou komunikaci používáme pouze pro informování o dění ve škole, nikoli jako nástroj pro řešení problému. Během roku 2x–3x ročně pořádáme tripartitní schůzky, na kterých dítě samo hodnotí svůj pokrok, svou práci ve škole a poté se k vyřčenému vyjadřuje i učitel a rodič. Schůzka se snaží popisovat stav věcí a hledat společně cesty, jak dítě podpořit a dál rozvíjet.

6.6 Zásady pro používání slovního hodnocení na vysvědčení a kritéria hodnocení

Slovní hodnocení používáme na konci týdne do Týdenního pánu, při tripartitních schůzkách a v pololetí a na konci školního roku formou vysvědčení. Žáci dostávají vysvědčení s rozsáhlým slovním hodnocením, které jim je adekvátní a srozumitelnou formou podáno jako dopis. Slovní hodnocení na vysvědčení obsahuje následující kritéria:

Chování, píli, přístup ke vzdělávání, výkon, možnost dalšího rozvoje, předcházení neúspěchu a jeho řešení plus všechny sledované dovednosti – viz výše při pozorování. Ze slovního hodnocení by mělo být také patrné, na jaké úrovni co se týče znalostí dítě je – jaké výstupy v jednotlivých předmětech zvládlo. K tomu slouží jak výstupy v ŠVP, tak výukové mapy a myšlenkové mapy učiva.

6.7 Autoevaluace školy

Autoevaluace je průběžný proces, který se pomocí určených kritérií snaží hodnotit průběh činností školy a dosahování jejích cílů, jež si škola stanovila v ŠVP.

Oblasti autoevaluace:

a) Průběh vzdělávání

Při autoevaluaci této oblasti se zaměřujeme na materiální, technické a hygienické podmínky. Kontrolujeme a přemýšlíme o zlepšení prostor, pomůcek, učebnic, technických prostředků, venkovního zázemí, okolí školy. Reflektujeme efektivitu probíhajícího systému vzdělávání, možnosti úprav, fungující a nefungující složky procesu vzdělávání – časové bloky, rozvrh, propojování předmětů, práce s pomůckami versus práce s učebnicemi atd.

- b) Podpora školy žáků, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání**
Zaměřujeme se na vztah žáků ke škole, k pedagogům, vzájemné vztahy mezi rodiči a pedagogy. Nastavení komunikace s rodiči, otevřenost, možnost podílet se na změnách versus kompetence pedagogického sboru a vedení školy. Participace na dění ve škole, na zlepšování podmínek pro vzdělávání. Podpora obce, kraje, institucí v regionu.
- c) Podmínky ke vzdělávání**
Reflektujeme uspořádání třídy, osvětlení, povrch, lavice, židle, pomůcky, jejich uspořádání, jejich používání, systém další obměny a práce s nimi. Klid na práci, práce s více ročníky – zvláště i odděleně. Systém úkolů, práce s pracovními listy, projektovými knížkami, učebnicemi.
- d) Výsledky vzdělávání žáků**
Hodnotíme proces vzdělávání – tempo, klima a motivaci k dosahování výsledků u dětí. Jejich zájem o učivo, o práci v hodině. Hledání nových cest. Jejich otevřenost, chuť učit se a poznávat nové věci. Efektivita přímé práce s dětmi, učební a komunikační styl pedagogů. Schopnost sebereflexe u žáků. Schopnost orientace v učebním procesu. Porovnávání výsledků žáků vzhledem k výstupům na mapách učebního pokroku, v ŠVP. Využití optimálních možností dětí.
- e) Řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků**
Time management vedení i pedagogů. Efektivita jejich přímé práce s dětmi i nepřímé práce. Jejich silné a slabé stránky, výzvy a možnosti. Další vzdělávání a využití poznatků ze vzdělávání v praxi. Prezentace školy veřejnosti, obraz školy, oslovování nových rodičů, obcí, partnerů. Četnost schůzek, zápisy, přehlednost, účelnost setkání. Dodržování termínů. Vytváření příjemné, bezpečné a přátelské atmosféry.
- f) Úroveň výsledků práce školy, zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům**
Porovnávání výsledků dětí na mapách učebního pokroku, v ŠVP, hledání dalších možností dětí i pedagogů. Nepřetěžování dětí ani pedagogů. Podpora smyslu a chutě do učení a práce. Exkurze vedení i pedagogického týmu do jiných škol a inspirace zde. Přenášení dobrých příkladů praxe do naší školy. Hledání hranic i možností, objevování dalších finančních zdrojů, dotačních titulů apod. Zamýšlíme se nad funkčností a estetickou úrovní budov, učeben, společenských prostor. Dostatek místa pro relaxaci, klidná místa pro práci, vybavenost školy pro možnost účinně a moderně vyučovat na malotřídní škole.

Nástroje autoevaluace:

Pro autoevaluaci používáme:

- a) **Pozorování** – Vedení školy i pedagogové využívají čas při společné práci k pozorování a následné zpětné vazbě pro vedení, kolegy, rodiče, zřizovatele atd.
- b) **Diskuse** – Diskutujeme na pravidelných schůzkách pedagogického sboru. Na schůzkách s rodiči – individuální i skupinové. Na schůzkách školské rady s vedením školy a na schůzkách zřizovatele s vedením školy.
- c) **Rozhovory** – Otevřeně a konstruktivně komunikujeme v pedagogickém sboru, se zřizovatelem, s obcí, s rodiči, s žáky, s partnery, se sponzory, s krajským úřadem atd.
- d) **Žákovské práce** – viz popis výše.
- e) **Dotazníky** – Pro zjištění informací o spokojenosti se školou a návrhy na změny používáme dotazníkové šetření mezi rodiči i pedagogy, a to vždy na konci školního roku.